

REFERENCE,
(NOT FOR ISSUE)

Assam

READING ONLY INSIDE LIBRARY

Legislative Assembly Debates

सत्यर्थेव जयते

1990

OFFICIAL REPORT

THIRD SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE SEVENTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

(THIRD - SESSION)

VOL. III

NO. 12

The 21st September, 1983

Geetali Art Press, G. S. Road, Dispur,
Guwahati—781022

REFERENCE,
(NOT FOR ISSUE)

Assam

PRINTS ONLY INSIDE LIBRARY

Legislative Assembly Debates

सत्यमेव जयते

1990

OFFICIAL REPORT

THIRD SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE SEVENTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

(THIRD - SESSION)

VOL. III

NO. 12

The 21st September, 1983

Geetali Art Press, G. S. Road, Dispur,
Guwahati—781022

REFERENCE,
(NOT FOR ISSUE)

READING ONLY INSIDE LIBRARY

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1983

(Third Session)

Volume— III

No— 12

Dated the 21st September 1983,

CONTENTS.

	Page No.
1. Questions —	— 5— 41
2. Matter Under Rule 301—	— 42— 47
3. Laying of Rules—	— 48
4. Presentation of Report of the Legislative Committee—	— 49
5. Consideration and Passing of Government Bill—	50— 114
6. Adjournment—	— 115

Proceedings of the Third Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Seventh General Election under Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Wednesday, the 21th September, 1983 with the Hon. Speaker in the Chair, 17 (Seventeen) Ministers, 5 (Five) Ministers of State, 5 (Five) Deputy Ministers 1 (One) Parliamentary Secretaries and 53 (Fifty three) Members present.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral answers were given)

Date 9th September, 1983

+-+

Mr. Speaker :— Now pending starred question No. 110.

ଶ୍ରୀଅଲିତ ବଡ୍ଗୋ :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏଇ କୁର୍ବାବିଲାକତ କିମାନ ଟକା ବେହାଇ ଦିଯା ହିଁ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଜନାବନେ ?

শ্রীবৃন্দনাথ পামেগাম :— (মন্ত্রী) অধ্যক্ষ মহোদয় ১৮ টা কুরুৰ বি
বাবে ১, ২৪৪৯ টকা ৮৩ পইচা ।

শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এইবিলাক কাম কোনে
করিছে ? ঠিকাদারে নে বিভাগে ?

শ্রীবৃন্দনাথ পামেগাম (মন্ত্রী) — ঠিকাদারে করিছে ।

শ্রীঅলিত বড়ো :— অধ্যক্ষ মহোদয়, কুরুবিলাকৰ ঠিকা যদি
ঠিকাদারে লেছিল তেন্তে কুরু বনোৱাৰ কাৰণে ধিবিলাক পাত সেই-
বিলাক এনেয়ে পেলায় দৈছে, ইয়াৰ কিবা ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছেন ?

শ্রীবৃন্দনাথ পামেগাম :— (মন্ত্রী) — অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো অনু-
সন্ধান কৰি চাম ।

শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, কুরুবিলাক প্ৰকৃততে বহু-
বাইছে নে ?

শ্রীবৃন্দনাথ পামেগাম (মন্ত্রী) :— য'ত য'ত দিছে মেই সব
ঠাইত, বহুবলৈ প্ৰচেষ্টা কৰা হৈছিল বিশে কৈ ৪ ঠাইত কুৱা বহুবলে
এশ ফুট তললৈকে পানীৰ জেয়াৰ নেপোৱাৰ কাৰণে বৰ্তমান এই কাম
সংগতি বথা হৈছে ।

শ্রীবৰকেটউল্লা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ঠিকাদাৰ বিলাকক পেমেন্ট
কৰা হৈছে নে কি ?

শ্রীবৃন্দনাথ পামেগাম (মন্ত্রী) :— প্ৰকৃত তথ্য মোৰ হাতত নাই,
খবৰটো লব লাগিব ।

শ্রীবৰকেটউল্লা — অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি এতিয়াও পেমেন্ট কৰা

ନାହିଁ ତେଣେ ସେଇ ପେମେଣ୍ଟ ବନ୍ଦ କରାବ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବିଲେ ।

ଶ୍ରୀବସ୍ତୁନାଥ ପାମେଗାମ (ମନ୍ତ୍ରୀ) :— ନିୟମତେ ଯିଥିନି କରିବ ଲାଗେ ସେଇଟୋର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପରା ହବ ।

ଅଧିକାରୀ :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, କୁର୍ବାବିଲ କବ ମଞ୍ଜୁବୀ ଦିଇଁତେ କିମାନଫୁଟ ତଳଲୈକେ ବହୁବାବ ଲାଗେ ତାବ କିବା ନିରିକ୍ଷଣ ଆଛେ ନେ କି ।

ଶ୍ରୀବସ୍ତୁନାଥ ପାମେଗାମ (ମନ୍ତ୍ରୀ) :— କିବା ନିରିକ୍ଷଣ ଆଛିଲ ନେ ଆଇ ମହି ସେଇଟୋ ଏତିଯା କବ ନୋରାବିମ, ମାନନୀୟ ସନ୍ଦର୍ଭ ଜନେ ଯିଟୋ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତରାପନ କରିଛେ ସେଇଟୋ ଚୋରା ହବ ।

ଅଧିକାରୀ :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ପାନୀ ଲୋରୀ କୁର୍ବା-ବିସାକର କାମ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାବ ବାରଷା ଚବକାବେ ଲୈଛେ ନେ କି ।

ଶ୍ରୀବସ୍ତୁନାଥ ପାମେଗାମ ମନ୍ତ୍ରୀ :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ କୁର୍ବା ବହୁବା ଆଚନ୍ତିଟୋ ପରିତ୍ୟାଗ କରା ହୈଛେ ।

ଶ୍ରୀବିଲମ ଗ୍ରୟାବୀ :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏଇ ଆଚନ୍ତିଟୋ ଯଦି ବନ୍ଦ କରା ହୈଛେ ତେଣେ ସେଇ କାମତ କିମାନ ଟକା ଖର୍ଚ କରିବେ ଆକ ସେଇ ଟକା କୌନ ଶିତାନବ ପରା ଯାବ ।

ଶ୍ରୀବସ୍ତୁନାଥ ପାମେଗାମ (ମନ୍ତ୍ରୀ) :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଇଂରେଜି ଶିତାନବ ପରା ଯାବ ।

ଶ୍ରୀମଥୁବା ଡେକା :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଆଚନ୍ତିନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନକରାକୈ ଠିକାଦାବକ ପେମେଣ୍ଟ କରା ହୈଛେ ନେ କି ?

ଶ୍ରୀବସ୍ତୁନାଥ ପାମେଗାମ (ମନ୍ତ୍ରୀ) :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଏଇ ବିଷୟେ

মই আগতেই উত্তৰ দিছোঁ।

শ্রীঅলিত বড়ো :— অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি কুরা বহুরা আঁচনি ত্যাগ কৰা হৈছে তেন্তে খোরা পানীৰ বাবে কিবা ব্যৱস্থা বা আঁচনি লোৱা হৈছে নে কি ?

শ্রীবৃন্দানাথ পামেগাম (মন্ত্রী) :— অধ্যক্ষ মহোদয়, তিনি ঠাইত যেনে মৈঠাৰী, দক্ষিণ কুৰিয়া, স্বৰ্গধাট আদিত পানী ঘোগান আঁচনি লোৱা হৈছে আৰু সেই আঁচনিৰ পৰাই তেওঁলোকে পানী - পাই আছে ?

শ্রীঅলিত বড়ো :— অধ্যক্ষ মহোদয়, কিমান আধাৰৰা কাম কৰিলে তাৰ কিব হিচাৰ মন্ত্রী মহোদয়ৰ, আছে নে কি ?

শ্রীবৃন্দানাথ পামেগাম (মন্ত্রী) :— সেইটো তথ্য মোৰ হাতত নাই।

বিষয় পৰিবহন নিগমৰ বাচ

শ্রীমঙ্গল মহলা চহৰীয়াই স্মৃথিছে :

* ১১৪। মাননীয় পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে —

(ক) ঘোৱা জাহুৱাৰী-ফেকুৱাৰী মাইত চৰকাৰী পৰিবহন নিগমৰ বাচ কিমানখন ক্ষতিগ্ৰস্ত হল ?

(খ) পৰিপূৰ্বক হিচাৰে চৰকাৰে বাছ নতুনকৈ কিনাৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিছে নেকি ?

(গ) যদি কৰিষে, তেন্তে বাছবোৰ কেনেকৈ কিনা হৰ ?

(ঘ) চৰকাৰী পৰিবহন নিগমৰ বাছ ১৯৮৩-৮৪ চনত অসমত কিমানটা
নতুন বাস্তাত দিয়া হৰ জুনাবনে ?

শ্ৰীজগনাথ সিংহ (পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) যে উত্তৰ দিছে :

১১৪। (ক) — যোৱা জাহুৱাৰী-ফেডুৱাৰী মাহত চৰকাৰী পৰিবহন নিগমৰ
৮ খন বাছ অধি সংযোগত সম্পূর্ণকপে ক্ষতিগ্রস্ত হল আৰু ৮ খন
বাছ বোমা বিশেষণ অৰূপ অধি সংযোগত গুৰুত্ব ভাৱে ক্ষতি হল।
তাৰোপবি ১০৩ খন বাছ সাধাৰণ ভাৱে ক্ষতিগ্রস্ত হল।

(খ) আৰু (গ) — ১৯৮৩-৮৪ চনত প্ৰায় ৫০ খন নতুন বাছ কিনাৰ
ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে। পৰিবহন নিগমত চলি থকা পদ্ধতিবে
এইখনি বাছ কিনা হৰ।

(ঘ) বৰ্তমান আৰু নতুন বাস্তাৰ ব্যৱসায়িক তথা আন ওয়েজনীয়-
তাৰ কথা বিবেচনা কৰি চলিত বিভৌম বছৰত ১০।১২ টা নতুন বাস্তাত
নিগমৰ বাছ-চলোৱাৰ আশা কৰা হৈছে।

শ্ৰীমতী যুঘলা চহৰীয়া :— অধ্যক্ষ মহোদয়, পৰিবহন নিগমৰ
চলি থাকে সেই পদ্ধতিটো কেনে ধৰণৰ ? মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীজগনাথ সিংহ (মন্ত্ৰী) — : অধ্যক্ষ মহোদয়, জেনেভেল
চলাব কাগে চলি আছে।

শ্ৰীবৰকেটলা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৮২-৮৩ চনত ষে ৫০
খন বাছ কিনাৰ প্ৰস্তাৱ লোৱা হৈছে। তাৰ বাবে অৰ্দাৰ দিয়া হৈছে
চলে কি ?

শ্রীজগনাথ সিংহ (মন্ত্রী) —: অধ্যক্ষ মহোদয়, কমিটীত প্রেচ
করা হৈছে।

শ্রীহর্ষেশ্বর পাটিৰ :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে
বে বাস্তা লোৱা হৈছে, তাতো চলাব নে ?

শ্রীজগনাথ সিংহ (মন্ত্রী) :— অধ্যক্ষ মহোদয়, বাস্তাৰ কথাটো
ফাইনেলকৰা নাই। ফাইনেল হোৱাৰ পিচতহে কৰ পৰা হব।

শ্রীমতী মৃহুলা চহৰীয়া :— অধ্যক্ষ মহোদয়, বিগমৰ বাছ চলা পদ্ধতিটো
কেনে ধৰণৰ মন্ত্রী মহোদয়ে বিশ্ৰেণ কৰি কৰনে ?

Shri Jagannath Sinha (Minister) : The State
Transport Corporation has got a Board of Directors
and the Board locks after the functioning of the
Corporation.

শ্রীমতী মৃহুলা চহৰীয়া :— অধ্যক্ষ মহোদয়, উত্তৰটো পৰিষ্কাৰ
হোৱা নাই।

Shri Jagannath Sinha, (Minister, Transport) : Sir,
in the Corporation there are different departments e. g.,
Divisional officers, Central officers, workshops, Super-
intends; then buses are there, conductors are there,
roads are there and also passengers are there and the
buses ply on the roads.

Shri Barkat Ullah :— Sri, the Minister has said

that there are so many officers but what is the actual system ?

Shri Jagannath Singha, (Minister, Transport) : Actual system of what ?

ଶ୍ରୀ ବସକଟୁଳା :— ପରିଭିତ୍ତିଟେ କେନେ ସବୁର ସଦନତ ଜ୍ଞାବ ଲାଗେ । କେନେକୈ ଚଲା ହୁଏ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟର ପରା ଜ୍ଞାନିର ବିଚାରିଛେ ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ, (ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀ) :— ଟିକଟ କାଟିବ ଲାଗେ, ସାତ୍ରୀ ଉଠିବ ଲାଗେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ମୃତ୍ତୁଳା ଛହବୀଯା :— ପରିବହନ ବ୍ୟାବସ୍ଥା ସାତିକ ମୋହୋରାବ କାବଣେ ଆଇଭେଟ ଚେଟୁବତ ଧିବିଲାକ ବାଚ ଚଲି ଆଛେ ତାତ ବେଚ ଭୀର ହୁଏ । ସାତ୍ରୀମକଳ ସହଜେ ଅହା ଧୋରା କରିବ ପରା କିବା ବ୍ୟାବସ୍ଥା ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ମୈଛେନେ ।

Shri Jagannath Singha (Minister, Transport) :— Sir, in connection with this question, the present question is not very relevant. I think if a separate question is put I will be able to give the answer.

ଶ୍ରୀ ଜୟନାଳ ଆବେଦୀନ :— ପରିବହନ ବାଚର ନିର୍ଦ୍ଦେଖିତ ସମୟ ଆଛେ ନେବି ?

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ, (ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀ) :— ହୁଏ, କିନ୍ତୁ କେତ୍ରିଯାବା ପଲମ ହୁଏ ।

শ্রীজয়নাল আবেদীন :— সময় মতে চলি থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিব
নোৱাৰেনে ?

শ্রীজগন্নাথ সিংহ, (পৰিবহন মন্ত্ৰী) :— অলপ খেলিমেলি হৈ থাকে
এইটো সময় মতে ঘোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্রীমোহন বসুমতাৰী :— পলমকৈ ঘোৱাটোৱেই পদ্ধতি নেকি ?

শ্রীজগন্নাথ সিংহ, (পৰিবহন মন্ত্ৰী) :— সেই বিলাক ডিফেন্ট
আছে, বেক্টিফাই কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে।

Sir, no road on earth is hundred percent safe.

শ্রীপূৰ্ণ বড়ো :— কিছুমান বাস্তাত বাচ চলাচল বন্ধ কৰা
হৈছে সেই বিলাকত বাচ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

Shri Jagannath Singha, (Minister, Transport) :—
First preference will be given to them.

শ্রীমতী মুহুলা চহৰীয়া :— নেচনেল হাইওয়েৰ ওপৰত কিমান
খন প্রাইভেই রাচক পার্মিট দিয়া হৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

শ্রীজগন্নাথ সিংহ, (পৰিবহন মন্ত্ৰী) :— সেইটো বেলেগ অপৰ
লাগিব।

Re : VETERINARY SUB-CENTRES

Shri Joynal Abedin asked :

* 115 Will the Minister, Veterinary & A. H. be pleased to State—

(a) The number of Veterinary Sub-Centre in Assam Functioning without Veterinary Assistant Surgeon/Veterinary Extension Officer ?

(b) It is a fact that out of 23 posts of Veterinary Assistant Surgeons/Veterinary Extension Officers in the Dhubri District, 11 (eleven) posts are lying vacant for more than one year ?

(c)—If so, whether there is any proposal with the Government to fill up these posts immediately ?

Shir Padam Bahadur Chouhan (Minister, Veterinary) replied :

115. (a)—Veterinary Sub Centres are manned by Veterinary Field Assistants/Stockmen etc. and not by Veterinary Assistant Surgeons/Extensions Officers.

(b)—There are only 6 (six) Nos. of posts vacant in Dhubri District at present.

(c)—Steps are being taken to man the vacant posts with suitable officers.

চেষ্টাৰ আছে জনাবনে ?

শ্রীপতুম বাহাতুব চৌহান, (বাজিক মন্ত্রী) :— চাৰিশ পঁচিশ টা।

শ্রীজয়নাল আবেদীন :— ডাঙ্গি আছে নেকি ?

শ্রীপতুম বাহাতুব চৌহান, (বাজিক মন্ত্রী) :— ডাঙ্গি দিয়া নহয়, ভেটেবিনাবি ফিল্ড এচিচ্টেন্ট দিয়া হয়। ভেটেবিনাবি হিস্পিটাল আদিৰ অগত এটাক কৰি রখা কাৰণে তাত নাথ্যকে।

শ্রীমোহন বসুমতোৰী :— পলাশবাৰী সমষ্টিৰ তুলসী চাৰ চেষ্টাৰো ইয়াৰ ভিতৰত ধৰা হৈছে নে ?

শ্রীপতুম বাহাতুব চৌহান (বাজিক মন্ত্রী) :— অসমত ঘিমান আছে সকলেখিনি ধৰা হৈছে।

শ্রীজয়নাল আবেদীন :— ঘি কেইটা ভেকেণ্ট আছে বুলি কৈছে কেতিয়াৰ পৰা ভেকেণ্ট আছে ?

শ্রীপতুম বাহাতুব চৌহান, (বাজিক মন্ত্রী) :— তাৰিখটো দিয়া টান হব কিন্ত হয়খনত এচিচ্টেন্ট ভেটেনাৰী চাৰজন দিব পৰা নাই।

শ্রীবমেশ ফুকন :— এটাক চিচ্টেমত থকা কাৰণে ছয় মাহ বছৰেক ধৰি নহাব উদাহৰণ আছে সেইটো মন্ত্রী মহোদয়ে জানেনে ?

শ্রীমোহন বসুমতোৰী :— পলাশবাৰী সমষ্টিৰ তুলসীত থকা চাৰ চেষ্টাৰটো সম্পূৰ্ণ হৈছে নে নাই মন্ত্রী মহোদয়ে জানেনে।

শ্রীপতুম বাহাতুব চৌহান, (বাজিক মন্ত্রী) :— আছে নে নাই সেইটোহে কোৱা হৈছে। বিশেষ ভাৱে জানিব খুজিলে বেলেগ প্ৰশ্ন

হলে ভাল হয়।

শ্রীহরেন্দ্র নাথ তালুকদার :— এতিয়া বামপানী হৈছে। গুরু মহব বেমোৰ হব। সেই কথালৈ চাই চাৰ চেষ্টাৰ বিলাকলৈ অতি-সোনকালে ভেটেবিনাৰি ফিল্ড এচিচ্টেট পঠিওৱাৰ দিহা কৰিব নে।

শ্রীপতুম বাহাদুৰ চৌহান, (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) :— তাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব।

শ্রীচুর্ণেশ্বৰ প্রাচীৰ :— অহা বছৰৰ কাৰণে কিমান সংখ্যাক চাৰ চেষ্টাৰ কৰা হব জনাবনে ?

শ্রীপতুম বাহাদুৰ চৌহান (মন্ত্ৰী) :— ১৯৮৩-৮৪ চনৰ কাৰণে প্লান এক্সিমেট কৰা হোৱা নাই। পিছত জনাব পৰা হব।

Re : L. P. SCHOOLS IN SORBHOG

Shri Hemen Das, asked :

* 110. Will the Minister, Education be please to state

(a) The Number of L. P. School in Sorbhog Assembly Constituency which have received building grants and building repairing grants in 1981-82 ?

(b) Whether Atagoan L. P. School and Simulbari L.-

P. School were given any such grant ?

(c) Whether the grant to all the School have been released ?

Shri Mukut Sarma, (Minister, Education) replied.

116, (a)—76 L. P. Schools in Sorbhog Assembly constituency were given grants for buildings in 1981-82.

(b) —No grant was sanctioned to Atagoan and Simulbari L. P. School during 1981-82. However, Rs. 1500/- was sanctioned to No. 1368 Atagoan L. P. School in 1979-80.

(c)—Grants were released to the Schools except the following three:

(i) No. 2 Ahom Pathar L. P. Shcool.

(ii) Simulguri L. P. School.

(iii) Pachim Kajamat L. P. Shcool.

শ্রীহেমেন দাস :— তলব তথ্যে আজিলেকে টকাখিনি নোপো-
রাৰ কাৰণে কি জনাবনে ?

শ্রীমুকুট শৰ্ম্মা, (শিক্ষামন্ত্রী) :— অহোমপথাৰ খনে এন-আৰ
পিষ টকা ভালেখিনি পাইছে। প্ৰায় তিশ হাজাৰ মান পাইছে।
শিমলুঞ্চি আৰু কাজিয়ামাটিয়ে প্ৰ্যান এক্সিমেট দিয়া নাই কাৰণে টকা

বিলিজ কৰিব পৰা নাই ।

শ্রীহেমেন দাস :— তেওঁলোকৰ খবৰ দিয়া হোৱা নাই টকা দিয়াৰ কাৰণে । ১৯৮১-৮২ চনৰ টকা আজিলৈকে থা চ কৰিব পৰা নাই ।

শ্রীমুকুট শশী, (শিক্ষামন্ত্রী) :— আমাৰ হিচাপ তেওঁলোকে প্ৰান এক্সিমেন্ট দিয়াৰ নাই কিন্তু মাননীয় সদস্য পৰাকীয়ে ঘটে! কথা কৈছে মেইটো চাই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৰ ।

বিষয় বাস্তা মেৰামতিৰ বাবে ধৰ

শ্রীমোহন বসুমতাৰীয়ে স্বীকৃতি :

* ১১৭। মাননীয় গড়কপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয় অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) ১৯৮২-৮৩ চনত গড়কপ্তানী বিভাগৰ সাধাৰণ শিতানত বাস্তা মেৰামতিৰ কাৰণে কিমান ধন বখা হৈছিল ?

(খ) মেইধন খৰচ হলনে ?

(গ) যদি হৈছে, সমষ্টি হিচাবে খৰচৰ তালিকা দাঙি ধৰিবনে ?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰ টাইমূৰ (গড়কপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী) যে উত্তৰ দিছে :

১.৭। (ক) গড়কপ্তানী বিভাগৰ বাস্তা মেৰামতিৰ কাৰণে ১৯৮২-৮৩ চনত মুঠ ১০৫০ কোটি টকা বখা হৈছিল ।

(খ) — মেই ধন সমুদায় খৰচ হৈছে ।

(গ) — সমষ্টি ছিলাবে খবচৰ ভালিকা দাঙি ধৰা সন্তুষ্ট নহয়। বাস্তা মেৰামতিৰ কুৰাৰ কাৰণে যি ধন দিয়া হয়, সেই ধন সংমণ্ডল (ডিভিজন) ছিলাবেহে দিয়া হয়।

শ্রীমোহন বৃস্থমতাৰী :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে ব্যক্তা মেৰামতিৰ কাৰণে টকা খৰছ কৰা হৈছে। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৰ পাৰিব নে পঙ্গাশবাৰী সমষ্টিৰ ভাণ্ডৰাণ্ডিৰি ঝৰবাৰী আদি বাস্তা মেৰামতি কৰা কাৰণে কিমান টকা খৰছ হৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে ?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (গড়কাপ্তামী মন্ত্ৰী) :— সেইটো অনুসন্ধান কৰি চাৰ লাগিব। ঘই আগতে কৈছো সমষ্টি হোৱাত টকা দিয়া নহয়, ডিভিজন ছিলাবে টকা দিয়া হয়। তেখেত, কোৱা কথাখিনি অনুসন্ধান কৰি চাম।

শ্রীমতী পঞ্জগত পাটগিৰী :— এম.এন.পি. বাস্তা কৃবিলৈ সেই বাস্তা মেৰামতিৰ কাৰণে খৰছ ধৰা হয়। লগতে মেৰামতিৰ বা ইত্যাদিৰ কাৰণে সেঁ কুলি দিয়া হয়। ইয়াত গেঁ কুলিৰ কাৰণে টকা দিয়া হৈছে নে নাই।

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰ টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :— মই যিটো অংক দিছো ১০ কোটি ৫০ লাখ টকা, ইয়াৰ ভিতৰত মাষ্টাবৰোলও সৌমাই আছে। তি কোটি ৬লাখ মাষ্টাৰ বোলতৰ আৰু সহৰভাগ বাস্তাতে মাষ্টাৰ বোল আছে। এই বাস্তা বিলাকৰ ভিতৰত মাটিৰ বাস্তাও আছে। এম.এন.পি.ত বহুত বাস্তা কৰা হৈছে কিন্তু এই বাস্তা বিলাকৰ বিমান টকা মেৰামতিৰ কাৰণে লাগে সিমান টকা নাই। বাস্তা বিলাকৰ কেৰী আদিও আছে সেইবিলাকতো মাষ্টাৰ বোলত ধৰা হৈছে। এম.এন.পি. বাস্তাৰ মেৰামতিত বেছি টকা দিব পৰা নাই। ইয়াৰ পৰা

কিছুমান ঠাইত অকৌ কেজুরেল লেবাৰ দিৰ লগীয়া হৈছে।

শ্রীহৃদেন্দ্র তালুকদাৰ :— ব্রাষ্টিং পাউদাৰৰ অভাৱত শিল কুৱৈৰী বিলাকে শিল ভাঙিব পৰা নাই। ফসত গড়কাণ্ডানি বিভাগে শিলৰ মাটিনিৰ কাৰণে বাস্তা নতুনকৈ বা মেৰামতি কৰিব পৰা নাই। গতিকে এই টকা ক'ত কেনেকৈ খৰছ কৰা ই'ল মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাৰ নে ?

শ্রীমতী চৈয়দা অনোৱাৰ টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :— কুৱৈৰী বিলাকত পাথৰ ভাঙিব পৰা নাই সচৰ্চ কথা। বহুত ঠাইত আইন শৰ্মসাৰ কাৰণে বোম ক্লাষ্টি আদিব ভয়ত পাথৰ ভাঙিব পৰা নাই। কিন্তু শিল কুৱৈৰী বিলাকত আগৰ পুৰনি ভঙ্গ শিল-বিলাকৰ দ্বাৰা এই কাৰণ বিলাক কৰি থকা হৈছে।

হৃদেন্দ্র নাথ তালুকদাৰ :— মোৰ প্ৰশ্ন হৈছে ব্রাষ্টিং পাউদাৰৰ অভাৱত কুৱৈৰী সমূহে পাথৰ ভাঙিব পৰা মাটি আৰু তাৰ কাৰণে শিলগুটি পোৱা নাই, গতিকে কি শিলান্ত এই টকাখনি খৰছ কৰা হৈছে ? ব্রাষ্টা মেৰামতি সচাকৈ হৈছে নে ?

শ্রীমতী চৈয়দা অনোৱাৰ টায়ুৰ (মন্ত্ৰী) :— ব্রাষ্টিং পাউদাৰৰ অভাৱত শিলগুটিৰ অভাৱ হৈছে সচা কথা। মই আগতে কৈছো কেজুৱেল লেবাৰ ধিলাক কৰৈৰী আদিত লাগে সেইবিলাকত আৰু কিছু বাস্তাৰ মেৰামতি এই টকা খৰছ হৈছে।

শ্রীহৃদেন্দ্র নাথ তালুকদাৰ :— মন্ত্ৰী মহোদয়াই কৈছে যে বাস্তা বিলাক মেৰামতি কৰা হৈছে কিন্তু বাস্তা বিলাকৰ অৱস্থা ইয়ান বেয়া যে, তাত খোজ কোটি ধাৰ নোৱাৰিব, কিবা বেলেগু ব্যৱস্থা কৰিছে নেকি ?

শ্রীচৈয়দা অনোৱাৰ টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :— অসমত প্ৰাপ্ত ৭০০ থিন

काठव दलं आहे सेहिविलाक बहुवि मेवामति कविव लागे । एই वास्ता वा पार्थव आदि नहोवाव कावणे टका पहिचाव अभाऱव कावणे आमि अष्टम वित्र आयोगव ओचवत ३५ कोटि टका गडळकाप्तानि विभागक दिव लागे जनोरा हैছे । एই धन पासेहे वास्ता किछु भाल वकमे वाखिव पवा याव ।

श्रीहवेन्द्र नाथ तालुकदाव :— वास्ताविलाक येण्या प्रथमे कवा हय ताव मेवामतिव कावणेव आचवित टका धवा हय । सेहि आचनिव टका कम केनेकै ह'स ?

श्रीमती चैयदा आनोराव टाट्यूब (मन्त्री) :— ५ बचवव मूऱे मूऱे कमिचने टका धार्या कवि दिये किञ्च इतिमध्ये बम्बस्त्रव दान यथेष्ठ वाढि याय शाव कावणे आकौ टकाव नाटनि हय ।

श्रीजगत पाटगिबी :— वास्ता मेवामति कविव कावणे गेंकुलिव आवश्यक, किमान क्रिलापिटावत गेंकुलि किमान थाकिव लागे तारो हिचाव आहे । गतिकै नतुन वास्ता विलाकत गेंकुलि लवव कावणे किवा वारस्ता लैचेते नेकि ?

श्रीमती चैयदा आनोराव टाट्यूब (मन्त्री) :— माष्टाव बोलव कावणे वा केजुरेल लेवावव कावणे पहिचा धवा आहे । सेहि कथाते गेंकुलिव कथां आहिव । मझे एटा शुक्रकै कव विचारिछो दलं ७०० नहय ७००० हे । गोटेहि असमत ।

श्रीवर्गराम देउरी :— माननीवा मन्त्री महोदयाइ कैचेते १० कोटि ५० लाख टका मेवामतित खवच कवा हैছे । इयावे किमान टका मेहिटेनेकैत खवच कवा ह'ल जनाव ने ?

শ্রীমতী চৈয়দা আমোরাব টাইয়ুর (মন্ত্রী) :— প্রশ্নটো আছিল মেবা-
মতিৰ, মেইটেনেণ্ডও ইয়াৰ ভিতৰতে পৰে।

মুক্তাবিনী মেহাৰ বৰুৱা :— গড়কাণ্ঠানি বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে কৈছে
যে এম এ নপি বাস্তাত শিলগুটি দিয়া নাই আৰু বহুত মাটিৰ বষ্টাণ্ড
আছে। যিবিলাক ঠিকাদাৰে ঠিকা সৈছিল তেঙ্গুলোকক সেই বাষ্টাৰ
বিপৰিতে পেমেন্ট কৰা হ'ল নে নাই? তাতটো মেবামতিৰ কাৰণেও
টকা ধৰা ধাকে।

শ্রীমতী চৈয়দা আমোরাব টাইয়ুর (মন্ত্রী) :— এম এন পিৰ কাৰণে
যি টকা দিয়া হয় তাত অৰ্থাৎ মহকুমা বেড় কমিটিয়ে বেছি রাখা
হাতত লয়-কাৰণে বহুত বষ্টাই আধকৰা হৈ ধাকে।

Starred question No. 118 was not taken up
the member being absent

বিষয় MINORITY CELL

শ্রীইচ্ছাইল হাছইনে স্বত্বিছে :

* ১১৯। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমত চৰকাৰী পৰ্যায়ত Minority Cellৰ কোনো কাৰ্যালয়
আৰু কম্পচাৰী নথকাটো সঁচালনে ?

(খ) যদি সচাঁ নহয়, উক্ত কাৰ্যালয়টো কত অৱস্থিত আৰু ইয়াত
বিভিন্ন কাৰ্যালয়ৰ কিমান কম্পচাৰী আছে?

শ্রীহিতেশ্বর শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) যে উত্তর দিছে :

১১৯। (ক)—সচৰা নহয়।

(খ)—অসম সচিবাস্থৰ বাজনৈতিক বিভাগত সংখ্যালঘু শাখা (Minority Cell) এটা ১৯৮২ চনত গঠন কৰা হয় আৰু এজন উপ সচিবক এই শাখাৰ কামৰ বাবে নিয়োজিত কৰা হৈছে। অসম মন্ত্ৰী সভাৰ এজন প্ৰবীন মন্ত্ৰী এই শাখাৰ দায়িত্বত আছে।

শ্রীইচমাইল ছচেইন :— এই বিভাগটো ক'ত আছে আৰু কাৰ দায়িত্বত আছে মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে জনাব নে ?

শ্রীহিতেশ্বর শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) :— এই বিভাগৰ দায়ীও আছে মহম্মদ ইডিছ আৰু অফিচো ভাতেই আছে

শ্রীইচমাইল ছচেইন :— এই মাইনবিটি চেল এটা সক বিভাগ। এই বিভাগটো মাইনবিটি সকলৰ রেলফেন্টাৰৰ কাৰণে দিছে নে কনচেনচনৰ কাৰণে দিছে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে জনাব নে ?

শ্রীহিতেশ্বর শইকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) :— অধ্যক্ষ মহোদয়, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মাইনবিটি কমিচনৰ অনুমোদন কৰে প্ৰত্যেক বাজ্যতে মাইন-বিটি চেল খোলা হৈছে। ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে মাইনবিটি সকলৰ যিথিনি সা-স্বুবিধা পাৰ লগা আছ সেইথিনিলৈ লক্ষ্য ৰখা।

RE : AMOUNT PAID TO M/S NAGALAND
ENGINEERING

Shri Purna Baro asked :—

*120. Will the Minister, Soil Conservation be pleased to state—

Is it a fact that Rs. 100880.00 (Rupees one lakh eight hundred and eighty only) were paid to M/S. Nagaland Engineering and suppliers by the Divisional Officer, Soil Conservation, Diphu uide V No. 217 and 190 on March 1980 and the entire amount was paid in cash instead of cheque ?

Shri Dhani, Ram Rongpi, (Minister Soil Conservation) replied.

120. Yes.

ଶ୍ରୀପୂର୍ଣ୍ଣ ବଡ୍ଡୋ :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମସ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ୧୨୦ ଏଂ ଅଞ୍ଚଳ ଉତ୍ସବତ କୈଛେ ସାଁଠା । କିନ୍ତୁ କଥା ହଲ କେଚ ପେମେନ୍ଟ କିଯ କବା ହେଛିଲ ? ଅର୍ଥ ହୟାବେ କି କି ବସ୍ତୁ କିନା ହେଛିଲ ?

ଶ୍ରୀଧନୀ ବାମ ବଂପୀ (ମସ୍ତ୍ରୀ) :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, କେଚ ପେମେନ୍ଟ କବାଟୋ ସାଁଠା । ଡିଟିକ କାଉଲିଲବ କେଚ ଡ୍ର' କବାବ କମତା ଆହେ ସେଯେ ତେଓଲୋକେ ଟକା ଡ୍ର କବି ଡି.ଆ, ଚଇଲ କନ୍ଜାବିଭେଚନକ ଦିଛିଲ । ଏହି ବିସ୍ତୟେ ମହି ଏକୋ କବ ନୋଥୋଜେ ।

ଶ୍ରୀହେମେନ ଦାସ :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଚବକାବର ନିୟମ ମତେ ୫୦ ଟକାବ ବେଳି କେଚ ପେମେନ୍ଟ କବିବ ନୋରାବେ । କିନ୍ତୁ ଇଯାତ ୫୦ ଟକାବ ବହୁ ଗୁଣ ବେଳି ଟକା କେଚ ପେମେନ୍ଟ କବା ହେଛେ ଇଯାବ କାବଣ କି !

শ্রীধরীবাম বংপী (মন্ত্রী) :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগতেই কৈছে, ডিপ্টী কাউন্সিল অট' নমাচ আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰশাসনীয় পদ্ধতিমতে ট্ৰেজাৰীৰ পৰা টকা ড্ৰ' কৰি আনি দিছে। এইটো প্ৰচলিত নিয়মতেই কৰা হৈছে।

শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয় এটা বিষয়টোত দিপ্টীটোৱা কউনচিলক সাঙু বিলেই নহব। ইয়াত এজন চৰকাৰৰ দায়িত্ব শীগ বিষয়াটি চৰকাৰৰ নৌতি নিয়ম উলঙ্ঘণা কৰিব। তাৰোপবি ১ জানুৱাৰী ৮৮^o টকাৰ সমগ্ৰী কিনিছে, কি কি সামগ্ৰী কিনা হৈছে?

শ্রীধরী বাম বংপী (ম.):— সামগ্ৰী বিলাকৰ নাম আছে। এটা ‘ট্ৰেকচো’ বুলি কোৱ হয়, এই ষষ্ঠটো ট্ৰেকচোৰ ফিটা লগোৱা যন্ত্ৰ। এই ফিটা সাগালে বাস্তা বিলাকৰ যি গাত হয় সেই গাত নাইকীয়া হয়। সেই কাৰণেই কিনা হৈছে।

শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, কিমান খন ‘ট্ৰেকচো’ কিনা হৈছে আৰু বজাৰত তাৰ দাম কিমান?

শ্রীধরী বাম বংপী (ম.):— ২ খন কিনা হৈছে আৰু বজাৰত তাৰ দাম ৫০ হাজাৰ ৪শ ৪০ টকা।

শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত যিটো দামৰ কথা কৈছে সেইটো নাগালেগু ইঞ্জিনিয়াৰিং এণ্ড চাপ্লাইয়াৰচৰ দাম তে কৈছে কিন্তু বজাৰত ইয়াৰ দাম কিমান? পুৰণা ‘ট্ৰেকচো’ বোৰ যে বিপলেচ কৰ হৈছিল সেইবোৰ আছে নে? তাৰ বিষয়ে এষ্টা তদন্ত কৰিবনৈ?

শ্রীধরীবাম বংপী (ম.):— এইটো তদন্ত কৰি চোৱা হব।

শ্রীহেমেন দাস :— তাৰ, আচলতে এই বুল ডোজাৰ বিলাক

কোন বিভাগৰ ?

শ্রীধনীবাম বংপী (ম.):— চয়েল কনজাৰতেষ্যনৰ ।

শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বুল ডজাৰ বিলাক
অভিবিত্ত দামত কিমা হৈছে। এই দিশটো সময়মতে পৰীক্ষা কৰি
চাবলাগে। আনহাতে চেক ড্ৰ' কৰিব কেচ কিয় দিয়া হল ?

শ্রীধনীবাম বংপী (মন্ত্রী) :— দাম বেছি হৈছেনে নাই সেই বিষয়ে
তদন্ত কৰি চাম। কিন্তু কেচ টকা দিয়াৰ সক্রান্তত ডিপ্রীচ কাউলিলৰ
প্ৰশাসন পদ্ধতি যি ধৰণে চলি আছে সেই মতেই কৰা হৈছে।

শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ডিপ্রীচ কাউলিলৰ নির্দেশ-
মতে এই পেমেন্ট কৰা হোৱা নাটি। বিষয়াজনে নিজা বৰায়াকৈ কৰিছে।
ডিপ্রীচ কাউলিলক সাঙুৰি সেই বিষয়াজনে ছন্নীতি চলাই আছে।
আগৰা পুৰণা টেক'চ' বিলাক কিহল কত আছে মন্ত্রী মহোদয়ে
অনুসন্ধান কৰি চাব নে ?

শ্রীধনীবাম বংপী (মন্ত্রী) :— অনুসন্ধান কৰি চোৱা হব।

RE : INFORMATION AND PUBLIC RELATIONS OFFICE AT HAILAKANDI.

Shri Nepal Chandra Das asked :—

*121: Will the Chief Minister be pleased to state.—

a) Whether it is a fact that there is no vehicle in the

Information and Public Relations Office at Hailakandi since last three years ?

b) Whether it is also a fact that the vehicle meant for Hailakandi Office has been kept at Head Office at Gauhati ?

c] If so, when Government is going to place a vehicle to the Information and public Relations Office at Hailakandi ?

Shri Hiteswar Saikia, [Chief Minister] replied.

112. [a]—No.

b]—No.

c]—Provision has been made to place a new vehicle in place of the existing one which has since been condemned.

ଆନେପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଆମାର ଜାନାମତେ ହାଇଲାକାନ୍ଦିର ଜନ୍ୟ ଏକଟା ନତୁନ ଗାଡ଼ୀ କେନ୍ତା ହେଁଲିଛି କିନ୍ତୁ ଏହି ଗାଡ଼ୀଟା ହେତୁ ଅଫିସେ ରେଖେ ସେଥାନେ ଏକଟା ପୂରନୀ ଗାଡ଼ୀ ଦେଓଯା ହେଁଛେ । ଏହି ବିଷୟେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟ କିଛି ଜାନାବେଳ କି ।

ଶ୍ରୀହିତେଶ୍ୱର ଶଇକ୍ରିଆ (ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ) :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ହାଇଲାକାନ୍ଦିର ଗାଡ଼ୀଥିନ ବେଯା ହେବାର ଆହେ । ମଟ୍ଟବ୍ୟାଙ୍ଗ ଭେହିକୁଳ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟରେ କନ୍ଡେମଡ୍ ବୁଲି ବିପଟ୍ ଦିଛେ । ସେଇ କାବଣେ ଏହି ବର୍ଚବ ନତୁନ ଗାଡ଼ୀ ଏଥିର ବ୍ୟାପକ କରି ଆହେ । ହାଇଲାକାନ୍ଦିର କାବଣେ ଗାଡ଼ୀ ଏଥିର କିନି ପିଚତ ପୂରନୀ ଗାଡ଼ୀ

दियाटो सचा नहय।

विं गांड पक्षायत सम्बाय समिति

श्रीमथुवा डेकाइ आदिष्ठे :—

*१२२। मानवीय सम्बाय विभाग एस्ट्री महोदये अनुग्रह करि ज्ञावने—

- क) गांड पक्षायत सम्बाय समितिर चेकेटबी सकल चाकवि जौरनव भविष्यत निरापत्ताव आक कि ब्यरस्ता कविषे ज्ञावने ?
- ख) गांड पक्षायत चेकेटबी सकल एमोचनव कोनो चिस्ता चबकावे बविषे नेकि ?
- ग) यदि कविषे कि ब्यरस्ता कविषे ?

श्रीतिलक गगे (सम्बाय विभाग एस्ट्री) ये उत्तर दिष्ठे :—

१२२। (क) — गांड पक्षायत सम्बाय समितिर सम्पादक सकल चाकवि जौरनव भविष्यत निरापत्ता आक एमोचन आदिव विषये नियमावलीव खच्चा एथन तेयाव कवा हैचे आक चबकाव विवेचनाधीन है आहे।

ख) आक (ग) — (क) प्रश्नव उत्तरात सामग्रा हैचे।

श्रीपून' वडो :— अधक महोद, एই कथा सचा नेकि ये गांडपक्षायत सम्बाय समिति समृद्धव सम्पादकव पद एतिया बहत खाली है आहे ?

श्रीतिलक गगे (सम्बाय एस्ट्री) :— किमानद्दन सम्बाय समितिर

সম্পাদকৰ পদ খালী আছে সেইটো এতিয়াই সঠিকৈকে কোৱা টান।
কিন্তু বহুতো কাৰণত সম্পাদক বিলাক নিলিখিত হৈ থকাৰ কাৰণেই
এই অৱস্থা হৈছে।

শ্ৰীপুন' বড়ো :— এই খালী পদ বিলাক কেতিয়া কেনেকৈ
পূৰণ কৰা হব মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবৰ্ত্ত পাৰেনে ?

শ্ৰীতিলক গঙ্গে (মন্ত্ৰী) :— যিহেতু অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সম্পাদকসকল
নিলিখিত হৈ আছে সেই কাৰণে এই খালী পদ বোৰ সোনকালে পূৰণ
কৰাটো সন্তুষ্ট নহয়। কাৰণ তেওঁলোক আকো ঘূৰি আহিব পাৰে।

শ্ৰীপুন' বড়ো :— কিমান খালী আছে ?

শ্ৰীতিলক গঙ্গে (মন্ত্ৰী) :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ৩৭ অন নিলিখিত
হৈ আছে।

শ্ৰীপুন' বড়ো :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সমবায় সমিতি সমূহৰ
সম্পাদক সকল নিলিখিত হোৱাৰ কাৰণে বয় পৰ বোৰ খালী হৈ আছে,
তাৰ কাম কাজ বোৰ এতিয়া কেনেকৈ চলি আছে ?

শ্ৰীতিলক গঙ্গে (মন্ত্ৰী) :— তেওঁলোকে স্থানীয় ভাবে স্মৃতিধা কৰি
লৈছে। নতুন আৰ্থিক তপৰাই নিযুক্তি দিয়া সভন্তুৰ নহয়, কাৰণ নিলিখিত
আৰ্থিকসকল ট্ৰেইনড পাৰচনচ আছিল। সেয়ে আমি পদ বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত
ব্যৱস্থা কৰি আৰ্ছি।

RE : CHAIRMAN AND VICE CHAIRMAN
OF ARTFED

Shri Hemen Das, asked :—

*123. Will the Minister, Cooperation be pleased to state—

- a] The names of Chairmen and Vice-Chairmen of the Artfed with their qualification and age ?
- b) Whether they are given remuneration and other allowances as per rules ?

Shri T. Gogoi [Minister, Cooperation] replied :—

123. [a] i.—Chairmen Shri Lilamoy Das, Ex-Minister, Assam. His present age is 60 years.

ii] - Vice-Chairmen, Shri Ajit Bez, passed H. S. L. C. Examination. His present age is 27 years.

b]—The Chairman is given honorarium (a) Rs. 1000.00 p.m. and car allowances at Rs. 300.00 p.m.

No remuneration to Vice-Chairmen is decided yet.

ଆହେମେନ ଦାସ :— ମାନନୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ଏଠା କଥା ଜନାବନେ ଯେ ଏହି ଅଞ୍ଜିତ ବେଙ୍ଗ ନାମର ଭାଇଚ ଚେୟାବମେନ ଜନେ ଆଗତେ କି କାମ କରିଛି ?

ଆତିଶ୍ୟକ ଗାଗେ (ମନ୍ତ୍ରୀ) :— ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ ତେବେତେ ଆଗତେ କି କାମ କରିଛି ସେଇ ସମ୍ପର୍କେ ଆମାବ ଓଚବତ କୋଣେ ତଥ୍ୟ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ

তেখেতক ইয়াত্ৰাৰ সোৱাত কোনো অস্বিধা নাই।

শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, প্রাক্তন মন্ত্রী এজনক এনে দায়িত্বপূর্ণ কাম দিয়াত আমাৰ আপত্তি নাই। কিন্তু ভাইচ চেয়াৰমেনজনক এনেকুৱা দায়িত্বপূর্ণ কাম দিয়াৰ আগতে তেওঁ আগেয়ে কি কৰিছিল সেইটো জন। দৰকাৰ আছিল বোধকৰে।

শ্রীতিলক গঙ্গৈ (মন্ত্রী) :— তেখেতে আগতে কি কাম কৰিছিল সেই বিষয়ে আমি জনাতো প্ৰয়োজনবোধ কৰা নাই।

শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয় এনেকুৱা দায়িত্বপূর্ণ কাৰ্য পৰিচালনা কৰাৰ কাৰণে ব্যক্তিজনৰ পূৰ্বৰ অভিজ্ঞতাৰ প্ৰয়োজন নাইনেকি।

শ্রীতিলক গঙ্গৈ (মন্ত্রী) :— অধ্যক্ষ মহোদয়, সকলো কথাকে অভিজ্ঞতাৰ জোখ মাখেৰে চোৱা নহয়। কোনো এজন ব্যক্তিক কাৰ্য্যভাৱ দিয়াৰ পিচতো তেওঁৰ অভিজ্ঞতা আৰু কৰ্ম নিপুনতা 'প্ৰকাশ পায়। আমি নিকেও অভিজ্ঞতালৈ মন্ত্রী হৈ অনা নাই। মন্ত্রী হোৱাৰ পিচতহে ইয়াৰ অভিজ্ঞতা পাওঁ। সেইদৰে তেওঁকো উপযুক্ত বুলি ভাবিয়েই এই পদটো দিয়া হৈছে।

বিঃ টিপুক চাহ বাগিছাৰ কম্পী

শ্রীপূৰ্ণ বড়োৱে সুধিছে :—

*১২৪। মাননৌয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অহুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

ডু. মডু. মাৰ টিপুক চাহ বাগিছাৰ কম্পী কঠিক কৰ্ম শাৰ আৰু দুজন কম্পীক

জুলাই মাহত গ্রেপ্তাব করা সম্পর্কে চৰকাৰে জানেনে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকৌয়া [মুখ্যমন্ত্রী] যে উত্তৰ দিছে :—

১২৪। হয়, জানে।

শ্রীপূৰ্ণ বড়ো :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে কলে ষে ডুম ডুমাৰ টিপুক চাহ বাগিছাৰ কৰ্য্য কাৰ্ত্তিক কৰ্ম্মকাৰ আৰু অন্যান্য তজনিক গ্রেপ্তাব কৰা হৈছে। মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে এইটো কথা জানেনে ষে তৰ্থেত সকলৰ ঘৰে ভাঙি দিয়া হৈছিল।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকৌয়া [মুখ্যমন্ত্রী] :— অধ্যক্ষ মহোদয়, সেইটো খবৰ আমাৰ হাতত নাই। তেওঁলোকক বিশেষ দণ্ড পৰিপ্ৰেক্ষিত কৰা হৈছে।

শ্রীপূৰ্ণ বড়ো :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাগিছাৰ কিছু সংখ্যক সোকক বৰথাস্ত কৰা বিষয়ে মন্ত্রী মহোদয়ে জানে বৈকি ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকৌয়া [মুখ্যমন্ত্রী] :— আচলতে প্ৰশ্নটো আছিল গ্রেপ্তাব কৰা প্ৰসংগত হৈ। সেই ঘটণাটোৰ অভিযোগ মতে ১৭ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে টয়াৰ উল্লেখ কৰা বাঙ্গি সকলৰ লগতে আৰু কেইজনমান সোক লৈ সেই বাগিছাৰে শ্ৰীহৰেন ফুকন আৰু তেওঁৰ ঘৰে অভিধি এজনক আক্ৰমণ কৰে। আৰু পিচত অভিধিৰণ পলাই সাৰে। শ্ৰীফুকনক মাৰধৰ কৰে আৰু তেওঁৰ মৃত্যু হয়। সেই সন্দৰ্ভতে এই ব্যক্তি সকলক গ্রেপ্তাব কৰা হয়।

বিঃ কৃষি বিভাগৰ জ্যোতিষ্ঠানি।

শ্রীমখুৰা ডেকাই সুধিছে :—

*১২৫। মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

কৃষি বিভাগে হেক্টাৰৰ হিচাবত ডাঙিধৰা খেতিৰ তথ্যপাঠিবোৰ কৃষি বিষয়া সকলে প্ৰকৃততে পথাৰ সমূহ জোখ মাফ কৰি কৰেণে, বিভাগৰ হিচাবৰ পৰা দেখুৱাই জনাবনে ?

শ্ৰীলক্ষ্মী প্ৰসাদ হাজৰিকা [কৃষি বিভাগৰ উপমন্ত্ৰী] যে উত্তৰ দিছে :—

১২৫। ৰাজহ বিভাগৰ হিচাবৰ পৰা দেখুৱা হয়।

শ্ৰীমথুৰী ডেকা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজহ বিভাগৰ পৰা এই মাটিৰ যি হিচাব দিয়া হয় সেইবোৰ কৃষি বিভাগৰ কোনোৰা বিষয়া হৈ হিচাব কৰিবনেকি ?

শ্ৰীলক্ষ্মী প্ৰসাদ হাজৰিকা [উপমন্ত্ৰী] :— অধ্যক্ষ মহোদয়, সাধাৰণতে এই হিচাব ৰাজহ চক্ৰ বিষয়া, মহকুমা কৃষিবিষয়া আৰু মহকুমা পৰিসংখ্যা বিষয়াৰ দ্বাৰা এখন “চাৰ ডিভিজনেল এণ্টিকালচাৰেল ষ্টেটিষ্টিকেল কমিটি” পাতি দিয়া হয় আৰু তেওঁলোকে তথ্যসমূহ পৰীক্ষা নীবিক্ষা কৰি তাৰ হিচাব পৰিসংখ্যা সংগঠকালয়লৈ পঠায়। তাত বাজ্যিক পৰ্যায়ৰ কমিটিয়ে পৰীক্ষা কৰি অনুমোদন কৰাৰ পিচতহে এই হিচাব দিয়া হয়।

শ্ৰীমথুৰী ডেকা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ যিটো প্ৰশ্ন উত্তৰ প্ৰকৃততে দেইটো হোৱা নাই। এই হিচাব যি হেক্টাৰ হিচাবত দেখুৱা, ইয় তাত নদী আৰু বিল আদিও সাঙুৰি হিচাব দিয়া হয় নৈকি ?

শ্ৰীলক্ষ্মী প্ৰসাদ হাজৰিকা [উপমন্ত্ৰী] :— এই হিচাবত নদী আৰু বিলক সাঙোৰাৰ প্ৰশ্ন ছুঠে।

শ্রীমথুৰা ডেক্ষা :— আমৰ ঘিরোৰ কুমি বিষয়া, ব। অন্যান্য বিষয়া আছে সেই সকলক কোনোদিনে গাৰলৈ যেৱা দেখা নাই। গতকে এই হিচাব কেনেকৈ দিয়ে ?

শ্রীঙক্ষী অসাদ হাজৰীকা (উপমন্ত্রী) :— ভেঙ্গোফ নোয়োৱাকৈ হিচাব কেনেকৈ দিব ? নিশ্চয় যাৰ লাগিব।

শ্রীমথুৰা ডেক্ষা :— ভেনে বিষয়া গাৰলৈ যোৱা কোনোদিন মোৰ চকুত পৰা নাই।

শ্রীঙক্ষী অসাদ হাজৰীকা (উপমন্ত্রী) :— ভেনেকুৱা যদি মিৰ্দিষ্ট অভিযোগ আছে সেইটো দেখুৰাই দিলে তাৰ বিহিত ব্যবস্থা লোৱা হব।

বিঃ হাইলাকালি ফায়াৰ চার্ভিচ ষ্টেচম

ক্ষেপূৰ্ণ বড়োয়ে স্মৃথিছে :—

১২৬. মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

ক] হাইলাকালি ফায়াৰ চার্ভিচ ষ্টেচমটো চহৰৰ মধ্য স্থানৰ পৰা স্থানান্তৰিত কৰি চহৰৰ এমৰলৈ নিয়া হৈছে মেৰি।

খ) যদি হৈছে, স্থান পৰিবৰ্তনৰ কাৰণ কি ?

গ) এই কথা সচালে যে পুৰৰ্বে ফায়াৰ চার্ভিচ ষ্টেচমটো যি ঘৰত আছিল সেই ঘৰৰ মালিকে বিগত ৭ বছৰৰ ঘৰৰ ভাড়া পাৰলৈ ধাকা আছে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া, (মুখ্যমন্ত্রী) যে উত্তৰ দিছে :—

১১৬। (ক) — হয়, নিয়া হৈছে ।

খ) — হয় যিটো ঘৰত চার কায়াৰ ষ্টেচনৰ কাৰ্যালয় পতা হৈছিল সেই
স্বৰূপ মালিকজন ১৯৭৭ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত মৃত্যু হোৱাৰ পিছৰ পৰা
স্বটোৱ কোনো মেৰামতি নকৰাত চাল-বেৰ বিলাক ওঝলি ঘোৱাত তাৰপৰা
এটা উপযুক্ত ঘৰলৈ স্থানান্তৰ কৰা হয় ।

গ) হয় ।

ঙৌপূর্ণ বড়ো :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে উত্তৰ প্ৰসংস্কৃত
কৈছে যে সেই স্বটোৱ তাড়া ৭ বছৰে বাকী আছে । যদি এইদৰে ঘৰ
তাড়া ৭ বছৰে বাকী থাকিব লগ। হয় তেনেহলে ঘৰৰ মালিকে সেই ঘৰ
কেনেকৈ মেৰামতি কৰিব ?

আহিতেশ্বৰ শঙ্কুকীয়া (মুখ্যমন্ত্রী) :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত দুটা
কথা আছে । প্ৰথম কথা হল সেই স্বটো চৰকাৰৰ লোৱাৰ পিছত
১৯৭৭ চনত ঘৰৰ মালিকব্যত্য হয় । মালিকৰ মৃত্যুৰ পিছত সেই টকা
কাক দিব এই সম্পর্কত পৰিয়ালৰ মাজৰত এটা সিদ্ধান্তলৈ অহাত অগু
পলম হল আৰু ঘৰ ভড়াৰ সেই টকা ধিনিৰ হিচাব নিকাচ কৰাটো
কিছু পলম হয় । তাৰ পিচত পাৱাৰ অৰ এটগিদিয়া হল তেওঁৰ লৰা
মঃ আৰু লু থালেক লক্ষ্যৰক । বিস্ত এইদৰে এগ্ৰিমেট কৰাৰ পিছতেই
তেওঁলোকে আকো আপত্তি দৰ্শালৈ যে সেই টকাধিনিৰ তজনৰ নামত
ভগাই দিব গাগে । গতিকে এটা অংশ মাক আমিনা বেগমৰ নামত দিয়াৰ কথা
উঠিল । এই গোটেই কামধিনি শ্ৰেষ্ঠ কৰিব পৰা গল ১৯৮১ চনত ।
গতিকে এই আটাইখিনি কাম শেষ কৰি আৰু কিমান টকা তেওঁলোকক
দিব লাগিব সেই হিচাব উলিয়াৰলৈ ইতিমধ্যে গড়কাণ্ডানি বিভাগৰ এজন
ইঞ্জীনিয়াৰক দায়িত্ব দিয়া হৈছে আৰু সেই কাম অতি সোনকালে শেষ হৈ ।

শ্রীপূর্ণ বড়ো :— অধ্যক্ষ মহোদয় ১৯৮১ চনতে এটি কাম শেষ কৰা হল, গতিকে এতিয়া সেই পরিয়ালটোক টকাখিনি সৌনকালে দিয়াব বিহিত ব্যরস্থা হাতত লবনে ?

শ্রীহিতেশ্বর শহীকৌম্বা (মুখ্যমন্ত্রী) :— অধ্যক্ষ মহোদয়, কামটো ইতি-
মধ্যেই শেষ হৈছে আৰু টকাটো সৌনকালেই দিয়া হৈব।

বিঃ সম্বায় বিভাগৰ পৰিদৰ্শক

শ্রীমণ্ডু বা. ডেকাই সুবিধে :—

- ১২৭। মাননীয় সম্বায় বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অভুগ্রহ কৰি জনাবনে—
 ক) সম্বায় বিভাগৰ পৰিদৰ্শক সকলৰ মাজত জৰ্জ আৰু কণিষ্ঠ ভোদ-
 ভোদ বথাৰ প্ৰয়োজন কি জানাবনে ?
 খ) জৰ্জ আৰু কণিষ্ঠ ভোদভোদ নেৱাধি চামিল কৰণ কৰাত কি
 অসুবিধা হয় জনাবনে ?
 গ) সম্বায় বিভাগৰ বাকীজ্ঞাই বিষয়া আৰু লিকুইডেটৰ পদবী ছটি
 গেজেটেত কৰা কৰাৰ কিবা অপভি আহেনে ?

শ্রীতিলক গঠে (সম্বায় বিভাগৰ মন্ত্রী) যে উত্তৰ দিছে :

- ১২৭। (ক)— কামৰ দায়িত্ব আৰু প্ৰাপাসনীয় সুবিধাৰ বাবে জৰ্গ আৰু
 কণিষ্ঠ এই হৈ স্বৰূপ পৰিদৰ্শক সম্বায় বিভাগত বথা হৈছে।
 খ) — ইয়াত অসুবিধাৰ প্ৰশ্ন হুঠে। জৰ্গ আৰু কণিষ্ঠ পৰিদৰ্শকৰ ছটা

স্তবত প্রশাসনীয় প্রয়োজন আৰু কামৰ গুৰুত অনুযায়ী বিভিন্ন ধৰণৰ ।
সমবায় সমিতি সমূহৰ পৰিদৰ্শকৰ লগতে হিচাৰ পৰীক্ষাৰ কামৰ বাবে
বিষয়া বথা হৈছে ।

গ) — সমবায় বিভাগৰ বৰ্তমান প্রশাসনীয় বাৰষ্টা, ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণ
ইত্যাদি কথা পৰ্যালোচনা কৰি প্রশাসনীয় ব্যৱস্থা সংক্ষাৰ কৰিবলৈ বিচৰ
এটা প্ৰস্তাৱ চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে । আৰু উক্ত প্ৰস্তাৱটো
উল্লেখিত বাকীজাই বিষয়াৰ কথাও সামৰি লোৱা হৈছে ।

লিকুইডেটৰ পদবী বাঞ্ছপত্ৰিত কৰাৰ কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰা নাই ।

শ্ৰীমথুৰী ডেকা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, একেটা বিভাগতে
কনিষ্ঠ আৰু জৰ্জ এই ছয়ো বিধিৰ সমবায় বিভাগৰ পৰিদৰ্শক সকল কৰ
মাজত প্ৰাৰ্থক্য বথটো আমি নিবিছাৰো, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়েও এই
ছয়োটা একে কৰাৰ কথা বিবেচনা কৰিছেন ?

শ্ৰীভিলক গণে (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অভিজ্ঞতা
আৰু কৰাৰ দায়িত্ব অঙ্গসাৰে প্ৰমোচন আদি কৰি প্রশাসনীয় সুবিধা
বিলাকৰ কাৰণেই এই খাপ বিলাকৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে ।

শ্ৰীমথুৰী ডেকা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ
উক্তৰৰ পৰা যি বুজিলো অকল প্ৰমোচন আদি দিয়াৰ সুবিধাৰ কাৰণেই
এই দৰে কনিষ্ঠ আৰু জৰ্জ ছটা ভাগত এই পৰিদৰ্শক সকলক ভগোৱা
হৈছে । তাৰ বাহিবে আৰু আন কথা মাছিলেনকি ? কিন্তু যি সকল
'লিকুইডেট' আৰু বাকীজাই অফিচাৰ সকলৰ দায়িত্ব অসীম । সেই
ফালোপৰা এই সকল বিষয়াক গেজেটেড কৰাৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থাৰ কথা
মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিবেচনা কৰিছেন ?

শ্ৰীভিলক গণে (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, লিকুইডেটৰ

সকলৰ কথাটো বিবেচিত হৈছে কিন্তু বাকীজাই সকলক কথাটো বিবেচিত হোৱা নাছে।

শ্রীমতু ব। ডেকা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বি সকল
বাকীজাই বিষয়া আছে সেইসকলৰ কোৰোক আদি দিয়াৰ ক্ষমতা আছে।
কিন্তু এওলোক বাজ পত্ৰিত বিষয়া মোহোৱাৰ কাৰণে কিছুমান রাশৰ
অনুবিধা আছে। সেইবিলাক অনুবিধালৈ লক্ষবাধি তেওঁলোককৈ বাজ-
পত্ৰিত বিষয়াৰ মৰ্যাদা দিয়াৰ ব্যৱস্থা মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়মে কৰিবনো।

শ্রীতিলক গঙ্গে (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কিছুমান
অনুবিধা আছে ষদিও সমবায় বিভাগৰ ‘বাই জ’ত বি বিলাক অনুবিধা
আছে তেওঁলোক তাৰ বাহিৰলৈ যাব নোৱাৰে।

বিঃ শ্রীবিষ্ণু উৰাংক দিয়া ঘাটি

শ্রাপূর্ণ বড়োৱে সুধিছে :—

*128। মাননীয় বাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অগুগ্রহ কৰি জনাবনে —

ক) ১৯৭৬ চনৰ ২৩ জুন তাৰিখে কামৰূপ ভিলাৰ উপায়ুক্তই
ডিমৰৌয়া মৌজাৰ উলনৌ গাঁৱৰ শ্রীবিষ্ণু উৰাং মামৰ লোক এজনক উলু
গাঁৱৰ ৩৬৬ নং দাগৰ ১ বিষ ৪ কঠা ১৭ লোচা মাটিৰ অৱন্টনৰ প্ৰমাণ
পত্ৰ এখন দিছিল নে ?

খ) যদি দিছিল এই মাটি শ্রীবিষ্ণু উৰাংক চৰজাটো দিয়া হৈছিল নে ?

গ) যদি হোৱা নাছে, কিয় ?

শ্রীকেশর গাঁগে (বাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) যে উত্তৰ দিছে ?—

১১৮ (ক) — হয় ।

খ) — দখল চমজাই দিয়া হোৱা নাছিল ।

গ) — পুৰ্বতে, শ্রীবিক্রয়া ওৰাংক চিলিং অধিগ্ৰহীত মাটিত আৱণ্টনৰ প্ৰমাণ পত্ৰ দিয়া হৈছিল যদিও সঁশিষ্ট চিলিং গোছৰ প্ৰবিবৰণকাৰীয়ে অধিগ্ৰহণ কৰা মাটি নিজ স্বার্থত বাখিবৰ বাবে জনোৱা আবেদন বিবেচনা ক্ৰমে পূৰ্বৰ্যা অধিগ্ৰহণৰ ছকুম সভনি কৰি প্ৰবিবৰণকাৰীক সেই মাটি ঘুৰাই দিয়াত শ্রীবিক্রয়া ওৰাংক আৱণ্টন প্ৰমাণ পত্ৰ দিয়া মাটিৰ দখল চমজাই দিব পৰা নহিল ।

শ্রীপূৰ্ণ বড়ো :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, তাৰ মানে এইটোৱেই বুজা গল যে, মাটিৰ মালিকে মাটি আকো লৈ গল, কেতিয়া এইটো কৰা হল মাননীয় বাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনোৱনে ?

শ্রীকেশৱ গাঁগে (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাটি দিয়া হৈছিল ১৯৭৬ চনত । চিলিং আইনৰ মতে এটা নিয়ম আছে । সেই নিয়ম মতে মাটিৰ মালিকে অধিগ্ৰহীত মাটিৰ ৰেফাৰেল নিজৰ খুচিমতে কৰিব পাৰে । যদিও ‘চাটিফিকেশন’ দিয়া হৈছে তথাপিৰ সেই মাটি ১নঞ্জেই বাখিব বুলি দৰ্শান্ত দিয়ে । ১৯৭৯ চনত ডেপুটি কাম্প্যুনাৰে মানি লোৱাৰ কাৰণ দখল চমজাই দিব পৰা নগল ।

শ্রীপূৰ্ণ বড়ো :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মাঝুহ জনক ১৯৭৬ চনতে ১ বিঘা ৪ কঠা ১৭ লোচা মাটিৰ আৱণ্টনৰ প্ৰমাণ পত্ৰ দিয়া হৈছিল । এই মাঝুহ জনক মাটি দিবনে ?

শ্রীকেশৱ গাঁগে (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, দিবৰ কাৰণে

নির্দেশ দিয়া হৈছে।

RE : S. P. BARPETA DISTRICT

Shri Danes Ali, asked :—

*115 Will the Chief Minister be pleased to State :—

- a) Is it a fact that upto now full financial and other powers have not yet been given to the S. P. of Barpeta District ?
- b] Is it a fact that due to nonconfering of powers to the S. P. of Barpeta bistrict he cannot exercise his power for recruiting new personnels and other staff required for the purpose to maintain ful! control over the District ?

Shri Hiteswar Saika, (Chief Minister) replied :—

113: (a)—No. is not a fact. He will exercise all powers of District Superintendent of Police.

b)—Necessary powers have been conferred on the S. P.

Shri Danes Ali :— Whether the S. P. has the power to transfer ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— Transfer

is a matter which relates to us. In Police Department there are stages up to which S.P. can transfer, and sometime, if Government desires, it can remove that power. At the moment S.P has the power of posting up to A.S.I

Shri Danes Ali — Whether there is any provision for Police Reserve there ?

Shri Hiteswar Saikia (Chief Minister) :— It is a newly created district on 1st July, 1983. It is proposed to create Reserve in every District.

Mr. Speaker :— Now Mr. Gogoi will make some correction to the supplementaries of Starred Question Nos: 79 and 80

Shri Tilok Gogoi (Minister) :— Sir, with your permission I want to make a small correction of my replies in the supplementaries to the Starred Question Nos. 79 and 80 which came up on 14. 9. 83 in the House,

Starred Qusetion No. 79.

In the supplementaries, Hon'ble member Shri Md.

Umaruddin asked :— Whether Deputy Registrar, Co-operative of the District can transfer the Co-operative of the District can transfer the Cadre management Secr-

etary and whether he has control over the Secretaries :—

My reply was :— "Yes, Deputy Secretary, who is also an appointing authority, has such control."

Now correct reply will be :— Cadre Secretary can be transferred by Deputy Registrar of Co-operative Societies who is working as the Chief Executive officer of the Cadre management Society on deputation and Cadre Secretaries are under his full control.

তৰাচিহ্নত অংশ ৮০ ৰ পৰিপূৰক অংশ :—

মাননায় সদস্য শ্রীহেমেন দসে পৰিপূৰক অংশ কৰে :— ছেটফেডৰ
তত্ত্বক কমিটি কোন চৰে পৰা চলি আছে ?

মে.ব. উত্তৰ আছিল :— ২০১৭৯ তাৰিখে শেষ সাধাৰণ সভা
হৈছিল। তাৰ পাছত আৰু হোৱা নাই।

শুন্দি উত্তৰ :— ছেটফেডত ১৯৭৫ চৰত অৰ্থাৎ আবন্তনিৰ পৰাই
তদৰ্থ পৰিচালক মণ্ডলী আছে। ৩০১১০ ৭৬, ২৮১৯ ৭৭ আৰু ২০১২ ৭৯
তাৰিখে বছোৰেকীয়া সাধাৰণ সভা বহিছিল, কিন্তু যিহেতু চৰকাৰে ছেটফেড
উন্নিয়িৰ ২৯ (ii) বিধি অনুসৰি তদৰ্থ পৰিচালক মণ্ডলী গঠন কৰি বছোৰে
বছোৰে ম্যদ বৃক্ষ কৰি আছে সেই বাবে পৰিচালক মণ্ডলী নিৰ্বাচিত নহল।"

Matter Under Rule 301

Mr. Speaker :— Now Item No.2 - Mr. Sirajuddin.
He is absent.

Now item No.3 - Shri patir.

শ্রীদুর্গেশ্বর পাটির :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৫ চেন্টেন্টেব
‘আসাম ট্রি বিউন’ কাকতত

Shri Benoy kumar Basumatari :— On a point of order Sir. The method of raising the matter is not correct.

Mr. Speaker :— The Hon'ble member has to read it out.

* Shri Durgeswar Patir :— Sir. I raise a matter under Rule 301 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly relating to the news item appearing in the Assam Tirbue dated 5th September, 1983 under the caption “Arrest of agitation leaders condemned.

এটি শিরোনামাবে এটা বাতিলি পরিবেশিত হৈছিল যে, অসমত গ্রেনেথবণে পুলিশি আতিশয় চলি ধাক্কিলে আন্দোলন কাৰী সকলে আমাৰ ৰাজনৈতিক নেতৃত্বকলক, বিধায়ক সকলক আৰু তেওঁলোকৰ মতে অসম বিবোধী চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰাৰ কথা আন্দোলন কৰি সকলে ঘোষণা কৰিছে যদিও বাস্তৱত কি হৈছে সেইটো আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে ইতিমধ্যে দেখিছেই। ঘোৱা ১ চেন্টেন্টেবত শ্রীলক্ষ্মীদাসক আৰু নগাৰত শ্রীমতীশ বুঢ়াগোহাইক নিম্ন'ম ভাৱে হত্যা কৰা হল। সেইদৰে ঘোৱা ১৭ তাৰিখে লক্ষ্মীমপুৰত যুৱক কংগ্ৰেছব দুজন সদস্যক চাবে পাছ মান বজাত নিম্ন'ম ভাৱে হত্যা কৰা হয়। সেইদৰে চকুৱা-

থানাতো চুটিয়া নামৰ এজনক গুরুত্বৰ ভাৱে প্ৰহাৰ কৰি চিকিৎসাগ্যুত চিকিৎসাধীন অৱস্থাত থাকিব লগীয়া কৰিলৈ। সেইদৰে শ্ৰীমোলান ভৰালীকো পিছফালৰ পৰা শিল গুটি দলীয়াই ঝথম কৰে।

এইবিলাক যদি এভিয়াও চলি থাকে আৰু চকুৱাখাৰাৰ পুলিজে যদি এই মিচক্রিয়েন্ট সকলৰ কোনো বকলৰ ব্যাবহাৰ নপয় তেনেহলে গোলমাল চলি থাকিব। মোলান ভৰালীয়ে সাৰা বিলাকক চিনি পাই বুলি কৈছিল কিন্তু মি঳ামৰ আউট পষ্টত জনোৱা পিছিবো কোনো ব্যাবহাৰ নোৱা হোৱা নাই। এভিয়া মাত্ৰ এৰেষ্টৰ কাম ৮সি ধকাই নহয় সগতে হত্যা-কান্দৰ কাম আৰণ্ত হৈছে। বন্ধৰ দিনত চৰকাৰী কৰ্মচাৰী অফিচিল আহিব নোৱাৰিবা হৈছে। ষোড় ২৯৩— তাৰিখৰ পৰা বহুতো হত্যাকান্দৰ কাম এভিয়াও চলি আছে। এই চৰকাৰী কৰ্মচাৰী, বাঙ্গলৈতিক কৰ্মী যিমকল আছে তেওঁলোকৰ অস্তুবিধা হৈছে। তেওঁলোকৰ কোনো নিৰাপত্তাৰ ব্যাবহাৰ হোৱা নাই। গতিকে নিৰাপত্তাৰ ব্য স্ব। নহলে বাইজ্ঞ কি অৱস্থা হ'ব পাৰে এইটো মাননীয় সদস্য সংলৈ উপলক্ষি কৰিব। আয় চৰকাৰৰ পৰা চৰকাৰী কৰ্মচাৰী, বাঙ্গলৈতিক কৰ্মচাৰী সকলোৰে নিৰপত্তা বিচাৰি আৰ্দ্ধাস বিচাৰিবো নহলে এই বাঙ্গাত অৰাজকতা, হত্যালীলা চলি থাকিব।

শ্বেতাশ্঵ৰ শহীদকীয়া :— মাননীয় অধিক্ষ ডাঙৰীয়া, অসম ভ্ৰিউন ‘বাঙ্গাৰ কাকত ১৯৮৩ চনৰ ৫ চেন্দ্ৰেষ্বৰ তাৰিখৰ শিণোনমা’ এৰেষ্ট আৰু এজিটেশ্বন জন্মাৰ কনদেশন, বাঙ্গাৰিৰ সম্পর্কত মই এটা কথা কৰ বিচাৰিবো যে, ২৭ আগষ্ট তাৰিখে শ্ৰীবিবজ শৰ্ম্মাক এন. এচ. এ. ত. এ. ব. ষ কৰা হৈছে কাৰণ তেওঁলোকৰ ফৌজে মণিপুৰৰ কিছুমান উৎপন্নীৰ লগত সহযোগ কৰি অন্ত-শন্ত্ৰ গোটোৱাত সন্দেহ কৰা হৈছে।

বিত্তিয়তে ১৯৮৩ চনৰ ২৮ আগষ্ট তাৰিখে পলাশবাৰীৰ পুলিজে শ্ৰী প্ৰদীপ তালুকদাৰ, হিৰেন কলিতা, জামিলুদ্দিন আহমেদক ২৯ ৩০ তাৰিখৰ অসম বন্ধৰ সংক্রান্ত আটক কৰা ইয়। ১৯৮৩ চনৰ ৩ চেন্দ্ৰেষ্বৰ তাৰিখে

আন ৪ জন সোকক জালুকবাৰীৰ পুলিচে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছিল। সেইকেইজন হৈছে শ্ৰীসতীশ তালুকদাৰ, শংকৰ দাস, মুকলৌধৰ ডেকা, ভৰত নৰহ। এইজন শুণাহটী বিশ্বিদ্যালয়ৰ আছিল। ২৬ আগষ্ট তাৰিখে দুয়ড়ুমাৰ পুলিচে বাজ বকৱা, অতুল কোচ, মনি বকৱা, প্ৰকাশ দত্ত, আৰু দিগন্ত শটকীয়াক আৰু বৌবেন ডেকাক আটক কৰিছিল। কিন্তু ২৩ আগষ্ট তাৰিখে ডিগবৈব পুলিচে শ্ৰীদিগন্ত শটকীয়াক, দেৱ জিত বকৱ, শুভন গৈগে, ক আটক কৰিছিল কাৰণ তেওঁলোকে দিগবৈব কলেজ সোমাই প্ৰফেচাৰ শ্ৰীমৎশ্বৰ বৰ্ণনক এচান্ট কৰিছিল। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বাতৰি কোকত ওলাটৈছে। এনেধৰণৰ কু-কাৰ্যা কৰি থকা সকলকহে এবেষ্ট কৰা হৈছে। গতিকে এই বিৰুদ্ধি অতি তৃত্বাগ্যজনক। গতিকে মাননীয় সদস্যসকলৰ কথা মতেই বাৰষ্ঠা লবৰ বাবে চেষ্টা কৰিছো। আজি যি সকল লোকে আইন শৃংখলা ভংগ কৰি নগালেন্দ মণিপুৰ আদি ঠাইৰ উগ্ৰপন্থী সকলৰ লগলাগি বোমা বাকদ গোটাই অসমৰ হত্যাকাল সংঘাটিত কৰিছে সেই সকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা কথাটোক বাতৰি কাকতে পুলিচে আতিশৰ্দী বুলি কৈছে। ১৯৮১-৮৩ চনৰ বছৰ দুটাক ও হাজাৰবৰো অধিক লোক হত্যা কৰা হৈছে। আৰু এই সংক্ৰান্তত পুলিচ বিভাগে ১৬ হাজাৰবৰো বেচি কেচ ৰেজিষ্টাৰ কৰিছে। হত্যাকাণ্ড, ষৰ জনসোৱা, লুট পাত, চুবি আৰু ডকাইটিৰ ক্ষেত্ৰত ১৬ হাজাৰবৰো অধিক কেচ ৰেজিষ্টাৰ হৈছে বিশেষ বিশেষ মালুহৰ অভিযোগৰ ওপৰত। এতিয়া এইবিলাক কেচৰ তদন্তৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। এই দুটা বছৰত আৰক্ষী বিভাগে আইন শৃংখলা, শাস্তি বক্সাৰ কাৰণে প্ৰচেষ্টাত থাকোতেই গ'ল। এই ১৬ হাজাৰ কেচৰ তদন্তৰ কাম আৰম্ভ কৰাত বিভিন্ন ঠাইত লোকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব লাগিব। হত্যাকাণ্ডৰ অভিযোগ বোমা মৰাৰ অভিযোগ, বস্তু মৰাৰ অভিযোগ, আদি বহুতো অভিযোগ সেইলোক সকলক বিৰুদ্ধে আহে আৰু এইটো সত্য অমালিত হৈছে আৰু সেই সকলৰ ওপৰত গ্ৰেপ্তাৰৰ প্ৰোয়ানা হৈছে।

কিন্তু এইবিলাক কথা পুলিচর আতিশয্য বুলি বাতৰি কাকত দখনেও প্রকাশ কৰে। আনহতে আমাৰ ভিতৰে বহুতৰ সৰা ছোৱালী আজি স্কুল বা কলেজলৈ ষাব নোৱাৰে মাখপিট কৰে আজি সেই সত্তা কথা বিলাক টগনৰ কৰি বাতৰি কাকতে প্রকাশ নকৰে অৰ্থাৎ যিবিলাক অহিংস, সত্তা সেচবিলাক প্রকাশ নকৰে আৰু দোষী সাবস্ত কৰি গেপ্তাৰ কৰিবলৈ নোয়োৱা কথাবিলাক প্রকাশ কৰে আৰু পুলিচর আতিশয্য বুলি অভিহিত কৰে। মই নিজেও লক্ষ্মপুৰলৈ গৈছো, তাত ৫টা হত্যাকান্দ হৈছে উপস্থীৰ লোক সকলে তাত এতিয়াও নানা ধৰণৰ কাম কৰি আছে। এই লোক সকলক দৃঢ় ভাবে দমন কৰা হব আৰু এই চৰকাৰে কঠোৰ হাতে দৃঢ়ভাবে দমন কৰি উপযুক্ত শাস্তি দিব।

শ্রীহেমেন দাস :— শ্রীমুতি ডাঙৰীয়াই যিগামৰা ধাৰ্মাত পুলিচৰ নিষ্ক্ৰিয়তাৰ কথা কৈছে তেনেকুৱা উদাহৰণ বহুত আছে। মিদিনা মই কৈছোয়েই যে নজৰাৰী থানাৰ তদন্ত কৰিবলৈ শ্রাপন্ত গায়নে মৃত পৰিয়ালৰ লোকক বেয়া ব্যৱহাৰ কৰিছে। এনেকুৱা থানাৰ নিষ্ক্ৰিয়তাৰ সম্পর্কত কিবা ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শহীকৌয়া :— এইবিলাকৰ বারষ্টা কৰা হব। মই কালি শুনি আহিছো যে লক্ষ্মপুৰত হত্যা কৰা তলুমনি ফুকন আৰু আৰু পূঞ্জেন্দ্র ফুকনৰ মৃত্যুৰ খবৰ দিবলৈ যোৰাত এজন পুলিচ কণ্ঠবলে কৈছিল যে ‘এতিয়া মঙ্গা পাঠছ’। মই সেই পুলিচ কৰিষ্টবলজ্জনক চাচ-পেণ্ড কৰাই নহয় এবেষ্ট কৰি লকআপত থবলৈ কৈছো।

Shri Benoy kumar Basumatari :— Sir, is the hon. Chief Minister aware that because our Party participated in the last General Election our boys and P. T. C. A.

workers are branded as dacoits, and during the lats holiday on account of Biswakarma Puja some tribal girls were sought to be kidnapped for immoral purposes. To protect them against such act, Rabha and Bodo Kachari boys of Tangla tried to contain the tribal girls from witnessing cinema shows and the pujas at night ; but one Shri Abul Laige S.I. of Tangla Police out port had arrested our boys and severely beaten them. Sir, I have got medical reports with me. This officer is trying to create communal tension between the Muslims and the Tribals around Tangla. Will the Hon. Chief Minister look into this matter ?

শ্রীমহম্মদ আলি :— মুখ্য মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে যি বিলাক হত্যা কাণ্ড জৰিত লোক সেইসকলৰ ওপৰত কঠোৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব। মই জানিব বিচাবিছো যে যি বিলাকে সংবাদ পত্ৰ আৰু যি.বলাক অহুষ্টান ইয়াৰ লগত জৰিত থাকে সেই বিলাকৰ ওপৰত কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হব।

শ্রীহিতেন্ধুৰ শইকীয়া :— সংবাদ পত্ৰৰ স্বাধীনতাৰ ওপৰত আমি হাত নিদিঙ্গ। প্ৰেছ কানচিলৰ কিছুমান গাইড লাইন আছে। সেই গাইড লাইন ভায়লেট কৰি যদি কোনোবাই কিবা কাম কৰে তেতিয়াহলে তেওঁলোকৰ ওপৰত নিশ্চয় ব্যৱস্থা লোৱা হব। অহুষ্টানৰ যি সকল সদস্য এনেধৰণৰ ঘটনাৰ লগত জৰিত থাকে তেওঁলোকৰ ওপৰতে। নিশ্চয় ব্যৱস্থা লোৱা হব।

শ্রীগণেন দাস :— ১৯৮২ চনত জনতা কাবিটি ভংগ কৰাৰ
অপৰাধত আমাৰ দলৰ ১০৫ জন লোকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছিল। এই-
বাবে ঘোৱা ১৯৭০ তাৰিখে অসম বন্ধ হওতে শ্ৰীবিনোদ কলিতা ন মৰ
এৰুন লোকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছিল। এই সকলৰ ওপৰত ব্যৱস্থা
সোৱা হৰনে ?

শ্রীহিতেশ শইকৌয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— আমি দন্ত সাপেক্ষে ব্যৱস্থা
গ্ৰহণ কৰিম।

শ্রীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ :— ঘোৱা বৰিবাবে বাতি গুৱাটীৰ
এজন কাউনচিলৰ ঘৰত ১১,৪৫ মিঃত বস্ত দিলে। এনে ধৰণৰ ঘটনা
এতিয়াও চলি আছে। অকল সেই জন কাউনচিলৰ ঘৰতেই নহয়
আৰু যে কোনোৱা কাউনচিলৰ ঘৰত বস্ত নিদিব তাৰ মানে নাই।
গতিকে এনে ক্ষেত্ৰত কিবা কঢ়া নিৰ্দেশ দিব নোৱাৰিনে ?

শ্রীহিতেশ শইকৌয়া (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— এনে কুৱা নিৰ্দেশ দিয়া
হৈছে আৰু দিয়া হৈব।

শ্রীলেখন জাহান :— এই পৰিত্ৰ সদন চলি থকা অৱস্থাতেই
লক্ষ্মীমপুৰ বগৰত ৫টা হত্যাকাণ্ড সংঘটিত হৈছে। ঘোৱা ১৪ তাৰিখে
তুঙ্গন যুৱত কংগ্ৰেছ কম্পিক হত্যা কৰা হৈছে। ঘোৱা ১৪ তাৰিখে
চিলনিবাৰী অঞ্চলত দুজন সথ্যালয়ু সম্প্ৰদায়ৰ লোক মাছ মাৰিবলৈ যাওতে
হত্যা কৰা হৈছে। এই সকলৰ মৃত্যু হৈছে দা, যাঠী আদিব অন্তৰ
আঘাটত। আৰু এই হত্যাকাণ্ড বিলাকত যিবিলাক লোক জৰিত আছে
সেই সকলে ঘোৱা ১৯৭০ তাৰিখৰ বন্ধৰ সময়ত চৰকাৰী কৰ্মচাৰীক
আঢ়চলৈ ঘোৱাত বাধা দিছিল, যি সকলে বন্ধৰ বিবোধিতা কৰিছিল
বাজনেতিক নেতাই হওক বা অন্যই হওক দক্ষলাৰে ওপৰত অত্যাৰ

চলাইছে। এনে ধৰণৰ ষটনাৰ কথা শ্ৰীবৰ্গৰাম দেউৰী ডাঙৰীয়াই উপন কৰিছে। এই ধৰণৰ আচু আৰু গনসংগ্ৰাম পৰিষদৰ কমৰ্শী সকলৰ ওপৰত কি ব্যৱস্থা খোৱা হৈ? এই সম্পর্কত মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক এটা বিবৃতি ডাঙি ধৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছো।

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া :— বিবৃতি দিয়াৰ কথা নাই। কাৰণ কথা থিনি কৈছোৱেই। এই বিলাকৰ সম্পর্কত মই কঠোৰ ব্যৱস্থা সৰ্বলৈ কৈজো।

Laying of Rules

Mr. Speaker :— Now Item No. 4 - Shri Tilok Gogoi.

Shri Tilok Gogoi :— Sir, I beg to lay the Assam Rural Indebtness Relief (Amendment) Rules, 1977.

Mr. Speaker :— Next item No. 5 - Shri Tilok Gogoi.

Shri Tilok Gogoi (Minister) :— Sir, I beg to lay the Assam Money Lenders Rules, 1976.

Mr. Speaker :— Item No. 6 - Shri Tilok Gogoi.

Shri Tilok Gogoi :— Sir, I beg to lay the Assam Agricultural Credit Operation and Miscellaneous Provisions (Banks) Rules, 1978.

Mr Speaker :— Now Item No. 7 Shri Devanand konwar.

Shri Devanand konwar (Chairman, Committee on Public Undertakings) :— Mr. Speaker, sir, I beg to present the 12th Report of the Committee on Public Undertaking in the Hugust Hous as required.

Government Bill

Mr. Speaker :— Item No. 8, Shri Ranendra Narayan Basumatari.

Shri Benoy Kumar Basumatari :— Sir, as a protest against this and in support of the demand for a separate State, we now walk out.

[PTCA Members walked out of the Home]

* শ্রীহেমেন দাস :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মই সেই দিনও আবস্থা করিছিলো আৰু আজিও সেই প্ৰসংজ্ঞেই চৃষ্টাব্মান কৰলৈ উলালো কেনেকৈ আমাৰ জনজাতীয় স্বোক সকল মাটিহীন হৈ পৰিল। মই ১৯৬৭ চনৰ সোণাপুৰৰ চেমামুৰ নামৰ গাও এখনকলৈ গৈছিলো সেইখন মিকিব মাঝুহৰ গাও আছিল। সেই গাওখন অতি পুণি গাও। আৰু সেই গাওখনত সাধাৰণতে মিকিব মাঝুহে বসবাস কৰে। এই

* Speech not Correced

মিকিৰ লোক সকল অসমৰ পুবণি অধিবাসী আৰু এওঁলোক জনজাতীয়-
লোকৰ মাজুত পৰে বুলি আমি জানো। তাৰে চিন হিচাবে
মই দেখিবলৈ পাইছিলো! কিছুমান শিলৰ স্তুতি। এই শিলৰ স্তুতিবোৰ
বখা হয় তেওঁলোকৰ সামাজিক মৌতি অহুসৰি ঘেতিয়া তেওঁলোকৰ
কোনোবা মানুহ মৰে। ইয়াৰ পৰা আমি বুজিব পাৰো যে সেই গাওঁ-
খন মিকিৰ মানুহৰ গাও আৰু সেই মাটিবোৰ তেওঁলোকৰ। কিন্তু
অহুসন্ধান কৰি জ্ঞানিব পাবিলো যে সেই মাটিবোৰ তেওঁলোকৰ মহৱ।
সোণাপুৰ চাহ বাগিচাবহে। আপোনালোকে শুনি আচৰিত হৰ যে
এইবোৰ মাটিত মানুহ বহি থকা স্বত্বেও তেওঁলোকৰ নামত পট্টন নহৈ
মাটিৰ পট্টন পালে চাহ বাগানেহে সেই চাহ বাগানৰ পৰা পূৰ্বাত ১২
মোনকৈ ধান দিয়াৰ বন্দোবস্ত কৰি এই বায়ত সকলে থাই আছে।
এনে ধৰণৰ ঘটণা গুৱাহাটীৰ ওচৰে পাইবৰেও আছে। এই প্ৰক্ৰিয়াত
আমি কথা লক্ষ্য কৰিব লাগিব যে স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ত এই
কৃষক সকলকো সামৰি লোৱা হৈছিল আৰু এই কৃষক সকলেই হয়তো
স্বাধীনতা আন্দোলনত আটাইতকৈ বেছি ভ্যাগ স্বীকাৰ কৰিছিল। কিন্তু
১৯৪৭ চনত আমি যি স্বাধীনতা পাসো সেই স্বাধীনতা অনুভৱতে ক্ষমতা
হস্তান্তৰহে মাখোন। এই স্বাধীনতাৰ পিচত আমি দেখিবলৈ পাইছো
যে যিবিলাক ব্যক্তিয়ে স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বিৰোধিতা কৰিছিল ব।
বিবেক হৈ আছিল তেওঁলোকে স্বাধীনতা পোৱাৰ পিচত বাতিব
ভিতৰতেই কংগ্ৰেছী হৈ পৰিল। এওঁলোকৰ বেছিভাগ মানুহকেই যদি
আপোনালোকে চাবলৈ যায় তেওঁলোকে বৃটিহৰ দিনত বৃটিহৰ হৈ দালালি
কৰিছিল আকো স্বাধীনতাৰ পিচত কংগ্ৰেছৰ ভক্ত হৈ পৰিল। তাৰ
ফলতস্বৰূপে আকো আহিল আমাৰ দেশত জনজাতীয় লোক স.লৰ
স্বত এটা বক্ষাৰ অংশ। এইটো অৱশ্যে এটা প্ৰয়োজনীয় অংশ।

স্বাধীনতাৰ পিচত আমাৰ কংগ্ৰেছী চৰকাৰৰ সৰবসাধাৰণ বাইজক বক্ষণ-বেক্ষণৰ দায়িত্ব লব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। সেই মতেই অসম খনন-জনজাতীয় অধ্যৱিত অঞ্চলবোৰত ট্ৰাইবেল বেণ্ট আৰু ট্ৰাইবেল ব্ৰক কৰিলৈ। অতি সুন্দৰ কথা। শুনিলে বৰ ভয় লাগে কিন্তু আমি যদি এতিয়া জনজাতীয় অঞ্চলত ট্ৰাইবেল বেণ্ট আৰু ব্ৰক চাবলৈ যাও তাৰ অনুবৌক্ষণ যন্ত্ৰেৰেহে চাৰ লাগব। আমাৰ আইন আছে যে ট্ৰাইবেল বেণ্ট আৰু ব্ৰকত জনজাতীয় মানুহৰ বাবে আৰু লোক বহিৰ নোৱাৰিব। কিন্তু এই আইন কিমানদৰ সফল কাম হৈছে সেই কথা আমাৰ জনজাতীয় লোক সকল আৰু চৰকাৰেহে বুজিব। দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিচত আজি ৩৬ বছৰে কংগ্ৰেছ চৰকাৰে এই তৃতীয়া নিৰ্যাতিক লোক সকলৰ কাৰণে, তেওঁলোকৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ কাৰণে ঘটিলো প্ৰতিজ্ঞা কৰিছিল সেই প্ৰতিজ্ঞা বক্ষাৰ কাৰণে কি কৰিলৈ ?

স্বাধীনতা জ্ঞান- কৰাৰ পিচতেই আমাৰ দেশলৈ নতুন নতুন বেহা-বেপাৰ আহিল। এই বেহাৰেপাৰবোৰ গাও অঞ্চলত অতি লাভ জনক হয়। সেই বেহাৰেপাৰবোৰ হৈছে টকা ধাৰে দিয়া বেপাৰ। টকা ধাৰে দি বাইজক সকাহ দিয়াৰ বেপাৰ। কিন্তু এই টকা এনেয়ে দিয়েনে ? এনেয়ে নিনিয়ে সুন্দৰতহে দিয়ে। আপোনালোক আজি গাওলৈ যাওক এই বেপাৰী বোৰে ১০০ টকা ধাৰে দিয়ে আহিন-কাতি মাহত। ইয়াৰ সুন্দৰ বাবদ আঘোণ মাহত ৫ মোন ধান বেপাৰীক দিবলগীয়া হয়। বিস্তু ৫ মোন ধান দিয়াৰ পিচতো মূলৰ ১০০ টকা বৈয়েহ ষায়। গতিকে এই বাৰষ্ঠাবেই ট্ৰাইবেল লোক সকল উপকৃত হৈ আহিছে। আৰু আমাৰ চৰকাৰৰ তেওঁলোকক বক্ষণ-বেক্ষণ দি আছ। তেনে এজন বন্ধু আজি মই লগ পাইছিলৈ। তেখেতেও তেনে বেপাৰকে কৰে। আগব চিনাকী লোক কাৰণে মই তেওক সুধিছিলো। আজি

কাসি বেপাৰ কেনে চলিছে ? টকাৰ সুদ কিমান ? তেখেতে কলে যে আঞ্জলি ১০০ টকাত মাহ ১০ টকাকৈ সুদ চলিছে। তাৰ মানে ১ বছৰত ১০০ টকাৰ সুদ হয় ১২০ টকা। যি সকলে শতকৰা ১০ টকা সুদত ধৰ পাই তেওঁলোক ভাগ্যবান খেতিয়ক। কিয়োৱা টকা ধাৰে দিয়াৰ দৰে ধানৰ কাৰণেও টকা ধাৰে দিয়া লোক আছে। ধানৰ ক্ষেত্ৰত আহিন মাহত তেওঁলোকে টকা দিয়ে মোনে ৩০ টকাকৈ। কিন্তু আঞ্জলি মুকালি বজাৰত ধাৰৰ মোনে ৭০-৮০ টকা। গতিকে এই খেতিয়ক সকলে মোনে ৭০-৮০ টকাৰ ধাৰ থিনি মাত্ৰ ৩০ টকাতে দিবলৈ বাধ্য হৈছে। এনে ধৰণে নিৰ্মম শোষণ আঞ্জি ৩৬ বছৰে চাই থকা হৈছে। অকল চাই থকাই নহয় উৎসাহো যোগোৱা হৈছে। জাজি কি আমাৰ চৰকাৰৰ হাতত অন্ত নাই ? ট্রাইবেল বেণ্ট আৰু ব্লকৰকাৰণে আহিন কথা হৈছে কিন্তু তাৰ কামত লগোৱা হোৱা নাই। গতিকে এই আইন-বোৰ্ধকা স্বতেও কেনেকৈ ট্রাইবেল ব্লকত অন্য মানুহে মাটিৰ পটুন পালে যি সকল বিষয়াৰ কাৰণে এইবোৰ হবলৈ পাইছে তেখেত সকলৰ ওপৰত ষণ্ঠোচত শাস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই কিয় ?

মই অসপতে এখন ট্রাইবেল গাওলৈ গৈছিলো। তাত গৈ গম পালো যে মণ্ডলে জনজাতীয় লোক সকলৰ মাজত সাহায্যৰ বাবে ৩০ টকাকৈ প্ৰত্যেক পৰিয়ালৰ মাজতে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। কিন্তু এই ৩০ টকাকৈ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰটো এক বিবাট বহস্য সোমাই আছে। মণ্ডল জনজাতীয় লোক সকলৰ কৈছে যে যিহেতু এই টকা মই আনিছো গতিকে ইয়াৰে ১৫ টকা মোৰ আৰু বাকী ১৫ টকা তোমালোকে পাৰা। আৰু এনেকৈ টকা দিয়া হৈ গল। এই বিষয়ে মই ভতাতৈয়াকৈ উপায়ুক্তৰ ওচৰলৈ গলে কিহৰ টকা দিছে খবৰ বিবলৈ। তেওঁৰ আগতো এই ষটণাৰ সবিশেষ কোৱা হল। কিন্তু তেওঁ আচৰিত হৈ

কলে ষে এনে ধরণে কোটো টকা দিয়া হোৱাত নাইত্বে প্রয়োজন মই
স্বাধিলো এই টকাবোব এম. এন পিৰ নেকি ? স্বিন্তু ভেঙ্গ শুক্র প্রিয়ালো
ভদ্র কৰিবলৈ মাণি হস। কিন্তু মই জনসচাক্ষামার্কাট অজ্ঞতমন্ত্বীৰ
হাততো এই বোৰৰ হিচাব নিকাচ আছে যে এক্ষণ্যে এক্ষণ্যে পিৰ নিকীভূম্যু-
সবি প্রত্যেক পবিয়ালকে আধা বিদাটকে মাছি আৰুচাপিচাম টকাটকলৈহোৰ্য্য
দিয়া হয়। কিন্তু এই টকাটো অসমৰ একনো ক্ষেত্ৰে নিকীভূম্যুৰোৱা
মাই। এনে ষটগাৰ ধৰণ পোৱাৰ, জগে, সগে কলিক বিজ্ঞাব ও বিৰক্তক
কঠেৰ শাস্তি লোৱা উচিত। চাৰ, এই বাবলৈহোকৰ মানুষী প্রিয়ালৈহোৰেই
আবেগ অহুভূতি আছে। খাবলৈ খোপোৱা সকলৰ আমার্তা প্রাপ্তি
দেখিলো গবিয়েক মহিষে বৈনিয়কৰ খাবলৈ নাইত্বে প্রদৰ্শ মঘমানুহ
তাত অহা দেখিলো। তাৰ পিচত দেখিলো একটী অস্তিত্বীকৰণ ৪৫
জন মানুহে একেসগে থাইছে। কাৰণ তেওঁলোক ভোকাতুচকৰু আৰ
বস্তু খাবলৈ তেওঁলোকৰ একোঁৱেই নাই। ট্রাইবেলী মানুহজ্যোত্থাধিলো
মিটিংলৈ কিয় যোৱা নাই ? কলে ষে চোলা নাই দ্বিতীয়ে এখন
গামোচাহে আছে। এনে অৱস্থা কোনে কৰিলে যদি কোৱা হয়
অসমীয়াই কৰিলে, কেশৰ গঁগে, হিতেখৰ শহীদীয়া, হেমেন দামো কৰিছে
ভূল কৰা হব। এই ষোড়া ৩৫৩৬ বছৰে স্বাধীনতাৰি আগৰ পৰাই
এই শোষণ বাৰস্থা চলি আছে। নিজৰ দেশতেই আজি এই ট্রাইবেল
সকল ভগনীয়া হে ষুবি কুবিছে। গোৱালপাথাৰ ট্রাইবেল গৈ চিলাঙ
পথাৰ, দোটমা, বাঘমারা ইত্যাদি ঠাইত ষুবি কুবিছে। স্বটিচ যুগতে
এই ষোষণ আৰম্ভ হৈহিল কিন্তু আজিলৈকে সেই ষোষণৰ বিকদ্দে আলোচন
গাঢ় হুঠিল। এই ষোষণৰ প্ৰতিয়াৰ পৰাই চাল আছে। যদি তেতি-
তাৰ পৰাহ এই ষোষণৰ বিকদ্দে আলোচন চাললহেতেন তেতিয়াহলে আজি
ট্রাইবেল সকলে অনাই বমাই ষুবি কুফুৰি নিজৰ ঠাইত শাস্তিৰে বসবাস কৰিব
। চৰি ভৰ্যাঁ

পাবিলেহেতেন। আজি চীনত বিভিন্ন ঠাইত কিছুমান স্পেয়ার অর
ইন্টাৰেষ্ট ভগাই লৈছে। সেইটো কেৱল ব্যৱসায়ক ক্ষেত্ৰতহে। ধৰক
এইখিনি ঠাই জার্মানীৰ, সেইখিনি ঠাই আমেৰিকাৰ ইত্যাদি এইদৰে
চলিছিল। ঠিক সেইদৰে ট্ৰাইবেল গাওঁবিলাকত অমুক মহাজনৰ সেই-
খিনি ঠাই মৰাপাটৰ কাৰণে, এইখিনি ঠাই অমুক বেপোৰ কাৰণে ভাগ
কৰি এৰিয়া ভগাই লৈছে। মৰাপাটৰ খেতিৰ সময়ত তেওঁলোকে পথাৰলৈ
গৈগৈ খেতিয়কক টকা ধাৰ দিয়ে, যেতিয়া মৰাপাটৰ দাম ৬০ টক।
হয় তেতিয়া তেওঁলোকে ২৫ টকাত কিনি আনে। এইদৰে খেতিয়কৰ
সমষ্ট উৎপাদন মহাজনৰ ষৰলৈ আছে। অকল সেয়ে নহয় টকা ধাৰে
দিয়াৰ পিতৃত তেওঁলোকে টকা পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰা হয়। ফলত
মাটিখিনিও তেওঁলোকে লিখাই লয় আৰু সৰ্বচ্ছ মাটি ট্ৰাইবেল সকলে
হেকৱাৰ লগা হয়। এই প্ৰক্ৰিয়া তৈয়াৰক ভাবে চলি আছে। যদি
এইশোসনৰ বিকদ্দে আন্দোলনৰ ব্যৱস্থা নহয় ট্ৰাইবেল সকলক মুক্ত কৰা
বাবস্থা নহয় তেতিয়ালৈকে আইন প্ৰণয়ন কৰি ট্ৰাইবেল সকলৰ ন্যায়
বিচাৰ কৰাটো সন্তুষ্পৰ নহয়। অকল সেয়ে নহয় বেঙ্কৰ জৰিয়তেও
কিছুমান চক্রই ষড়যন্ত্ৰ কৰি ট্ৰাইবেলক ঠগি আছে। বেঙ্কৰ জৰিয়তে
পাৱাৰ চিঙাৰ দিছে, ৪২ হাজাৰ টকা দি কিনিছে। কিন্তু তাৰ কোনো
কামত অহা নাই। হাল বাব নোৱাৰি। ফলত তেওঁলোকে মাটিবাৰী
এৰিবা বিক্ৰী কৰি শেষত তাৰ ধাৰ মাৰোভেতে সকলো হেকৱাৰ লগীয়া
হয়। তেতিয়া তেওঁলোকে কৈছিল যে মন্ত্ৰী ওচৰলৈ গৈ জানো কিবা
লাভ হব। কিন্তু মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ গৈ জানো কিবা
প্ৰক্ৰিয়া মানুহৰ লগ লাগি কৃষক শ্ৰেণীক বঞ্চিত কৰি আছে। তাৰ
পিচত আজিকালি নতুন নতুন কৌশল চলাইছে। কিছুমান ঠাইত দেখা
গৈছে মহাজন বিলাকে খেতিয়কৰ বাবি বিলাক কিনি লয়। এখন

তামোলবাৰী দেখিলো তাত ১০ হাজাৰ টকাতকৈও বেচি তামোলপান, নাৰিকলৰ উৎপাদন হৈছে। কিন্তু মহাজনে সেইবিলাক গছত জাগি থাকোত্তেই ১ হাজাৰ টকাতকৈ কিনি লয়। যদি এইবিলাক শোষণৰ বিৰোধীতা কৰা তেতিয়াহলে ট্ৰাইবেল সকলক বক্ষৰাৰ কাৰণে আইন প্ৰণয়ন কৰি কি লাভ আছে। মহাজন বিলাকে এবছৰৰ ভিতৰতে ধৰা হৈ যায়। কোকৰাজাৎতেই এনেকোৱাই চলি আছিল। এতিয়া কামৰূপৰ উত্তৰ পাৰতো এনেকুৱাৰ চলি আছে। পিচত আমি চেষ্টা কৰি স্মৃতি দিম বুলি বাঢ়ি বিক্ৰী বন্ধ কৰাৰ কৰিলো। কিন্তু তাতো নহল। ট্ৰাই-বেল নেতাৰ জৰিয়তে সেইবিলাক ২ হাজাৰ টকাতহে কিনি ললে। গতিকে আজি ট্ৰাইবেলক অনা ট্ৰাইবেলে শোষণ কৰা নাই। ট্ৰাইবেলেও কৰিছে। পিচত সেই ট্ৰাইবেল জনেও নিকৰ ঠাই এবি আন ঠাইলৈ যাবলগীয় হ'ল। আজি এইদৰে ট্ৰাইবেল সকলৰ আত বিপন্ন হৈ পৰিছে। ১৯৫০ চনতেই যদি তেওঁলোকৰ কাৰণে সচেতন হোৱা হল- হেতেন ট্ৰাইবেল বেশট বৰুক হলহেতেন তেতিয়াহলে ট্ৰাইবেলৰ মাটি অনা ট্ৰাইবেলৰ হাতলৈ নগলহেতেন। আজি চিলিং আইন হল ৩ থন। কিন্তু এতিয়াও গাৰুৰ পাচত বায়ত হৈ আছে। জমিদাৰি এতিয়াও চলি আছে। মাজে মাজে তেওঁলোকে ভাবুকি দি উচিদৰ ভয় দেখুৱাই আছে। কিন্তু এই আই জানো কাৰ্য্যকৰী হ'ল। তাতোকৈ হুখলগা- যে কৃষক সকলৰ উৎপাদিত ধান মহাজন সকলে অতি কম দামতেই কিনি লৈ গুচি যায়। কিন্তু আমি চেষ্টা কৰি ১৯৬৭ চনৰ পৰা ১ পুৰা ধানো নিবলৈ দিয়া নাই। এগৰাকী তিবোতাৰ নাম ওলাইছিল, তেওঁৰ নামটো হ'ল বিফয়া ওৰাৎ। চাহ বাগিছাৰ প্ৰাক্তন বহুৱা। আইন কৰি তেওঁক মাটি দিয়া হ'ল। আকো আইন কৰি তেওঁক মাটি খিনি কাঢ়িও আনিলে। সোণাপুৰৰ চাহ বাগিছাত কাম কৰে। মাজে মাজে কাম

মাজে মাজে নাপায়। ১৯৭৬ চনতেই মাটি দিছিল। কিন্তু এতিয়া
পুনর ফিরাই আনিলে। গুরাহাটীৰ এটা পৰিয়ালৰ দেৱালয়ৰ জাম
বছত মাটি আছে তেওঁ এখন টুক লৈ তাত বোজাই কৰি ধান লৈ
আছে। কিন্তু পিচত গম পায ডেওঁক বাধা দিয়া হল। আৰু গাড়
ফিরাই আনিব লগায়া হ'ল। কিন্তু তাতো ক্ষান্ত নহল। টুইবেল
মহাজন দ্বাৰা সেইকাম পুনৰ চলি থাকিল। কিন্তু টুইবেল জন পিচত
আন ঠাইলৈ গুচি গ'ল। এইদৰে ট্রাইবেলৰ শ্বার্থত সদায় আঘাট হনা
হৈছে। এইদৰে আইন প্ৰণয়ন কৰি জানো কিবা লাভ আছে। আজি
কি কাৰণে মাননীয় সদস্য শ্ৰীবস্মতাৰীয়ে উদয়াচলৰ দাবি কৰি সদন
ত্যাগ কৰিবলগায়া হ'ল। ডেওঁৰ বজৰ্য হল প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ লগত হেনো
কিবা আলোচনা হৈছিল। কিন্তু আচৰিত কথা ওপৰত আলোচনা হল
কিন্তু তলত কি কৰিলে ? কিয় প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে ডেওঁৰ দলবেই বাজাৰ
নেতা সকলৰ লগত আলোচনা হৈলৈ নিদিলে। ওপৰত আলোচনা
কৰিছে কিন্তু বাজাৰ শাসনত থকা দলৰ লগত আলোচনা নহল নেকি ?
ফলত ডেওঁ সদন ত্যাগ কৰিব লগা হ'ল। প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে এক্য বজ্জাট
বাখিৰলৈ উৎসাহিত কৰিব সাগিছিল। বস্মতাৰীয়ে কৈছে যে ডেওঁৰ
বি আলোচনা হৈছিল তাৰ লগত বিলখনৰ কোনো মিল নাই। ওপৰত
এটা জলত এটা। আজিও হাজাৰ হাজাৰ বাসিন্দা মাটিহীন হৈ পৰি
আছে। কেৱল নেতা সকলে বানপানীৰ দিনত এক কেজী আটা দি
পেলাই বাহ লৈছে। অকল টুইবেললৈষ নহয় অসমীয়া মাঝুহেও
মাটিহীন হৈ আছে। ৩০। ৩৫ বছৰে মোনসিঙ্গ সকলেও ৫ৰ এশেকান্ত
বাস কৰিছে। তাত ডেওঁলোকৰ মাটি নাই। কিনুমান মাতৃস্বৰূ
হাজত ৫শ। ৬শ বিদ্বা মাটি সোমাই আছে। কিন্তু যি পথাবত নিজে
খেতি কৰবে। সেইসকলে চিৰদিনে গালাম হৈ আছে। আজি সেয়েহে

শোষণৰ যি বিৰাট পাহাৰতো কৃষকৰ উপৰ্যুক্ত জাপি দিয়া হৈছে সেই পাহাৰ যদি তেওঁলোকৰ মূৰৰ পৰা গুচাৰ নোৱাৰি তেওঁতিয়াহলে আমাৰ এই দবিত্ত কৃষক শ্ৰেণী, ট্ৰাইবেল সকল টিকি থকাতো অসম্ভব। মহাজন সকলৰ শোষণ সদায়েই চলি থাকিব। এৱেধৰণৰ শোষণ চলি থকাকৈ যদি আইন প্ৰণয়ন কৰি কোনোবাই ট্ৰাইবেলৰ স্বার্থ বক্ষ কৰিবলৈ বিচাৰিছে বুলি বয় তেওঁতিয়াহলে মুৰ্খৰ স্বৰ্গত বাস কৰিছে বুলি কোৱা হুৰ। আইন প্ৰণয়ন কৰি তাৰ ওৱত ভাৱে প্ৰযোজ্য কৰা হলে আজি যি দাবি উঠিছে সেই দাবি ছুটিলেহেতেন। অকল ইয়াতেই নহয় ট্ৰাইবেল সকলে মাটিবাধী এবি নিজৰ ঠাই এবি অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত বিয়পি পৰিছে। অগাজেও সীমান্তত গৈ তেওঁলোকে খেদা থাই গুচি আহিবলগীয়া হৈছে কাৰি আংলতো সেইটো হৈছে। গোৱাল-পাৰাত বৃটিহৰ সময়ৰ পৰা ট্ৰাইবেল সকলে মাটি নাপালৈ আৰু তেওঁলোকক স্বাধীনতা আন্দোলনৰ বৃটিচৰ বিপক্ষে জগাই দিয়া নহল। স্বাধীনতাৰ পৰবৰ্তী কালজ ট্ৰাইবেলৰ নামত মাটিৰ পট্টা নহল। ইয়াৰ বিকল্পে অচণ্ডআন্দোলনো নহল। গোৱালপাৰৰ দক্ষিণপাৰতো মাটিৰ বল্দোবস্তি হোৱা নাই। চৰকাৰে কৈছে বিজ্ঞন সম্বন্ধ ভাৱে খেজি কৰা হৰ। আমি বিৰোধীভা মকৰো। কিন্তু ট্ৰাইবেল সকলেও জানো ইয়াৰ সুধোগ সুবিধা লব পাৰিব?

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এক নমৰ কাৰণ হল মাটিৰ পট্টা নাই। যাৰ মাটিৰ পট্টা নাই তেওঁলোকেও খেতি কৰি আছে। খেতি কৰিবৰ কাৰণে দমকল আদিৰ ব্যৱস্থা নাই। এই দমকল আদি কিনিবৰ কাৰণে যিসকলৰ মাটি নাই সেই সকলকো টকা ধাৰলৈ দিছে। এই বিষয়ে চৰকাৰৰ এটা আইন কৰিব লাগে। আৰু কৃষক সকলক সুবিধা দিব লাগে। তেওঁতিয়াহে কৃষকৰ উন্নতি হৰ। আজি পানী ঘোগালৰ কাৰণে ব্যৱস্থা

दिव परा नाही, कुमि उप्रतिव काबणे यन्त्रपाति किनिवव काबणे यन्त्रपाति व्यारस्ता करि दिव परा नाही। एष यिविलाक भूमि समस्ता आहे सेही समस्ता विलाक समाधानव काबणे उठिपरि लागिव लागिव। चिलं आहे-नक्त ये ५० विघा हैचे ताक कार्यकर्त्तौ करिवलै चरकाव उठिपरि लागिव लागिव। निवक्ष ट्राइबेल सकले फाकि दि माटी वाखिव परा नाही। किंतु बुधियक मानव नाटी चिलिंगत योरा नाही। सेही काबणेहे कैचेहो एই केहीटा अँचनि आपोनालोके सम्पूर्ण कार्यकर्त्तौ करिव लागिव।

एक नम्बर— चिलं आहे नाम सम्पूर्णकपे कार्यकर्त्तौ करिव लागिव।

दूसरे नम्बर—महाजनव झनदान अँचनि सम्पूर्णकपे कार्यकर्त्तौ करिव लागिव।

तिनी नम्बर— ट्राइबेल इक विलाकव वक्षगावेश्वनव ये आहे नाही ताक सम्पूर्णकपे कार्यकर्त्तौ करिव लागिव। एই विलाक अँचनि कार्यकर्त्तौ करि यिथिनि लून्यतम स्वयोग स्वविधि। एই ट्राइबेल जनसाधारण कदिव पावि सेहीथिनि तेंडुलोकव माजलै योराव काबणे उंमाह येगाव लागिव। आपोनालोके वह भाल भाल विल करिचेहो बुलि कय, किंतु एইविलाक कार्यकर्त्तौकर्त्तव्य क्षेत्रत ट्राइबेल सकलव काबणे किवा करिव पाविचे ने— एই प्रश्नही मह आपोनालोकक स्वधिच्छै। आपोनालोके ये शासन व्यारस्ता मानि लै आन्तरिकताविहीन भावे आक सदहिच्छा नहोराकै काम करिचे ताव द्वावा। ट्राइबेल सकलव कल्याण केतियाओ साधिव नोरावे। ट्राइबेलव कल्याण साधाव संग्राम हव लागिव शेषगव विकद्वे संग्राम। येतियालैके सेही संग्राम नहव तेतियालैके आपोनालोके ट्राइबेल सकलव अन्य कोनो वास्तावे कल्याण साधन करिव नोराविव। गारें-भृइये सेही संग्राम करिव लागिव। १००

টকাত ৫ মৌন ধান দিয়াব বিকদে সংগ্রাম করিব জাগিব। সর্বোত্তমাবে ট্রাইবেল সকলৰ স্বার্থৰ বক্তা করিব জাগিব। তেজিয়া ট্রাইবেল সকলে প্রকৌয়া বাঞ্চা বিচারিব নেওয়াগিব। এইখনি কৈ মই সামৰণি মাবিছে।

শ্রীমথুৰী ডেকা :— মাননীয় উপাধিক্ষয় মহোদয়, মই এটা গল্প কৰ্ত্ত।

মাননীয় উপাধিক্ষয় :— অলপ ছুটিকৈ কৰ্ত্তক।

* **শ্রীমথুৰী ডেকা :**— উপাধিক্ষা মহোদয়, মই দীপ্তীয়া নকবো, ছুটি-কৈয়ে কম। গল্পটো হল গোবেশ্বৰ ডাক্তবধানাৰ কথা। তাত এজন ডাক্তৰ আছে। এদিনাখন এজন বোগী তেখেতৰ ওচৰলৈ গল বেমাৰ দেখুৱাৰ কাৰণে। ডাক্তবজনে কলে— আপোনাৰ শৌচ পৰীক্ষা কৰিব জাগিব। অহাকালি শৌচ লৈ আহিবা। পিচিনা বোগীজনে এটা টেকেলীত কিছু শৌচ লৈ ডাক্তৰ ওচৰ পালে। তেজিয়া ডাক্তবজনে ১০ মিটাৰ মান আত্মত শৌচখনি বাধি বোগীজনক এডাল মাবিবে তল্লওপৰ কৰিবলৈ দিলে। ডাক্তৰ জনে চশমাজোৰৰ কাকেবে এবাৰ তলাকৈ এবাৰ ওপৰকৈ দূৰৰ পৰাই নিৰীক্ষণ কৰিলে। তাৰ পিচত বোগীজনক কলে মই আগতেহ কৈছো তোমাৰ বেমাৰ নাই। এই ধৰণে আমাৰ ট্রাইবেল সকলৰ শোষণ কৰি আছে। গোবেশ্বৰত এখন ডাক্তবধানা আছে এই কথাটো সকলোৱে জানে। তাত ডাক্তৰ আছে নাচও আছে কিন্তু ষন্ত্রপাতি আদিকে ধৰি তাত ঔষধ পাৰলৈ নাই। গতিকে সেই ডাক্তবধানা ধনত চৰকাৰে মাইক্ৰোফোন'প আদি ষন্ত্রকে ধৰি ঔষধৰ বারস্থা কৰিব লাগে। চৰকাৰে এই ডাক্তবধানাৰ প্রতি গুৰুত্ব দিব লাগে।

আজি ৫ বছৰ আগৰ কথা। লাখটকীয়াত এজন পৌবে বোগীৰ

* Speech not Corrected

কাৰণে তাৰিজি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। এই তাৰিজি লবৰ কাৰণে গোৱে-
শ্বেত পৰা আৰম্ভ কৰি হাজাৰ হাজাৰ মাসুহ মানা ঠাইৰ পৰা আহি লাখ-
টকীয়া পাগেছি। বছতো মাঝুহে তাৰিজি লৈ গল ধেৰাৰ ভাল হওঁক
বুলি। এনেদৰে আজিৰ যুগতো এইখন বাঞ্ছ্যত এনেকুৱা ষটনা চলি
আছে। এইদৰে নৌবক্ষৰ জনসাধাৰণক ভুঁঁৱা দিছে। জনজাতীয় লোক
সকলক শোষণ কৰিব ধৰিছে। তেওঁলোকে সময়ত এইটো বন্ধ কৰাৰ
কাৰণে চেষ্টা কৰা নাই আৰু যিবিলাকে চেষ্টা কৰিছে তেওঁলোকৰ প্ৰাপ্ত
শতকৰা ৭৫ ভাগেই ভুঁঁৱা।

গোৱেখৰত এখন হাইস্কুল আছে। সেই স্কুলত প্ৰায় বলাকেই
জনজাতীয় লোকৰ ছাত্ৰ বুলি কয়। সেই জনজাতীয় ছাত্ৰ সকলক
চৰকাৰে বৃত্তি দিয়ে। কিন্তু এই বৃত্তিৰ টকা প্ৰায় অজনজাতীয় ছাত্ৰ
সকলেহে লৈ আছে। চৰকাৰৰ পৰা যি বৃত্তি টকা স্কুললৈ আহ
ভাক ৬ মাহে বছৰেকত বিটান দিব লাগে। কিন্তু তেওঁলোকে এই-
বিলাক বিটান নিদি আঞ্চল্যাত কৰে। এইদৰে আজি জনজাতীয় লোক
সকলক শোষণ কৰি আছে। তেওঁলোক প্ৰাপ্ত্যৰ পৰা বঞ্চিত
আছে। এই সকলোৰ চৰকাৰে ভালৈ। কিন্তু চৰকাৰে তাৰ এ-
কুৱাৰী নকৰে। গতিকে ইয়াতো বিভাগীয় কৰ্মচাৰী সকলৰ বিশ্বষ্ট
ভাগ আছে। এইবিলাক অৱশ্যে সদনৰ বিবোধী কৰ্থ। বিস্ত যিটা
সত্তা সেইটোহে মই কৈছো।

১৯৪৮ চনৰ পৰা ১৯৫২ চনলৈকে এই চাৰি বছৰে মই বিভিন্ন
জনজাতীয় গাউড়ত গৈছিলো। সেই গাউড়বিলাকত কেইবাৰা বাতিও কঢ়াই
দেখিছিলো। যে জনজাতীয় লোকসকলে মানান দুখকষ্টৰ মাজেৰে ভীৱন
নিৰ্বাহ কৰিব ধৰিছে। এই জনজাতীয় লোক সকলৰ দুখ মোচন কৰিবৰ

কাৰণ চৰকাৰে ব্যৱস্থা হাতত লব জাগে। মোৰ আগতে আমাৰ মাননীয় শ্ৰী দাসে কৈ গৈছে যে এই ৩০ বা ৫০ লাখ জনজাতীয় মালুহৰ জীৱনৰ নিবাপটা নাই, তেওঁলোকে উৱতি কৰিব পৰা নাই, তেওঁলোকক চৰকাৰে কোনো সুবিধা কৰি দিব পৰা নাই। জনজাতীয় সকলৰ কাৰণে চৰকাৰে কিয় একো ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে ?

আৰ এটা ব্যৱস্থাৰে ট্ৰাইবেলক গৰু কিমাৰ কাৰণে টকা দিয়া হল, কিছুমানে পালে আৰু কিছুমানে নেপালে। টকা দিয়াৰ ষিটো ব্যৱস্থা সেইটো দেখি মালুহু কাৰত ধৰি উঠ বহ কৰি আৰু টকা নিবলে আৰো বুলি প্ৰতিজ্ঞা কৰি বায়। আমাৰ সদস্য বশু হেমেন দাস ডাঙুৰীয়াই কৈছেই। প্ৰকৃত কথা হল আমাৰ কিমান ট্ৰাইবেল মালুহু আৰু কিমান জনজাতীয় মালুহু আছে ভাৰ এটা হিচাব থাকিব লাগে আৰু সেই ৩০ লক্ষ বা ৫০ লক্ষ মালুহুক নিবাপটা দিয়াৰ কাৰণে, শিক্ষা দিয়াৰ কাৰণে খেতি শালাৰ সুবিধা দিয়াৰ কাৰণে সুনিশ্চিত ব্যৱস্থা হব জাগে।

(সময়ৰ সংকেট)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিজৰ পিচত বিল অনা হল এতিয়াও ট্ৰাইবেল লেণ্ড বিল বুলি এখন বিল অনা হল এই বিলৰ একমাত্ৰ অৰ্থ হল অধিবাসী সকলক উচ্ছেদ কৰা। যি সকলে ইয়াত ঘৰ বাবী বাঙ্কি বসবাস কৰি আছে সেই সকলক উচ্ছেদ কৰা আচলতে ইয়াত ৭ বিঘাৰ পৰা অধিক মাটি মালুহু নেপাল, তেনে স্থপতো ২০-২৫ বিঘা মাটিলৈ খেতি চলাই থকা মালুহো আছে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ :— আজিলৈ আপোনাৰ হব আৰু

শ্ৰীমথুৰা ডেকা :— অলপমান আছে, মই কৈ যাওঁ। আমাৰ

যি সকল জনজাতীয় লোক আছে সেইসকল মাটির পট্টা দিয়া নাই
(এই বিষয়ে যথেষ্ট আলোচনা হৈ গল উপাধ্যক্ষই কয়)

এইখন বিলৰ ওপৰত হোৱা নাই। সেইকাৰণে মই কৈছো।
এই সকল লোকক বঙ্গা-বেঙ্গণ দিয়াৰ কাৰণে অকল কমিটি কৰি
সুন্দৰ পদ্ধাৰ তলত কৰ্মত বহি আলোচনা কৰিলেই প্ৰকৃত সমস্যাৰ
সমাধান নহয়। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি শুনি আচৰিত হৰ যে আমাৰ
এই বেলতলা অঞ্চলতে ষ'ত আজি আমি আমাৰ অধিবেশন পাতিছোঁ
তাতেই জনজাতীয় লোক অকলৰ ওপৰত ভৈয়াগক শোষণ চলিছে।
১৯৪৮ চনতেই আধিয়াৰ আইন কৰা হল। গুৱাহাটীৰ ফেইজনমান মাঝুহে
এই আইনৰ বিৰোক্তে আন্দোলন কৰিলে। হাবিবার্ম বাভা আৰু বিছু-
বাম বাভা নামৰ দুজন ট্ৰাইবেল মাঝুহক চৰকাৰৰ পুলিচে গুলিয়া
হত্যা কৰিলে।

(সময়ৰ সংকেট)

মোক কৰ দিলে ভাল হয়।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় :— এতিয়া শ্ৰীবৰ্গৰাম দেউৰৌয়ে কৰ।

শ্ৰীবৰ্গৰাম দেউৰৌ :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলখনৰ
সম্পর্কত মই গুৱাবমান কৰ বিচাৰিছো। এই বিলখনৰ বিৰোক্তে মাননীয়
সদস্য শ্ৰীবৰ্গৰাম ডাঙুৰীয়াই প্ৰতিবাদ জনাই আজি সদস ড্যাগ কৰিছে।
এই সন্দৰ্ভত মই কিছুমান কথা কৰ খোজোঁ। ট্ৰাইবেল ডেভেলপমেন্ট
অথবিটি বিলখন আজি সদনত উখাপন কৰা হৈছে। তেখেতে ট্ৰাইবেল
কমিশ্যনৰ কথা কৈছে। অকল ট্ৰাইবেল মাঝুহথিনিয়েই নহয় সমাজৰ

আন শ্রেণীৰ লোকেৱ সামাজিক ভাবে অবহেলিত হৈছে। যি কাৰণে আজি সমাজৰ এক শ্রেণী লোক সামাজিক ভাবে দুর্দশাগ্রস্ত হৈছে, সেই আচল আৰু প্ৰধান কথাটো আজি আমি পৰ্যালোচনা কৰি চাৰ লগা হৈছে। যিকন মহাপুৰুষে দুখী দৰিদ্ৰৰ কাৰণে ইবিজনৰ কাৰণে অপ্রাপ্ত চেষ্টা কৰিছিল সেইভন লোক মহাজ্ঞা গান্ধী হিন্দু আছিল, আৰু বিজন লোকে এই মহাপুৰুষ জনক হতা কৰিলৈ সেই জনো হিন্দুৱেই আছিল। কোনো মুছলমানে বা খৃষ্টানে হত্যা কৰা নাই। গতিকে আমি আজি সংকীৰ্ণতাৰ মাছেৰে চলিলে নহব কনজাৰভেটিভিম আৰু লিবাৰেলিভিম এনে সংঘাট বোৰ দূৰ কৰি দৰিদ্ৰ আৰু পিচপৰা সমাজখনৰ সকলো শ্রেণীৰ লোককে আগবঢ়াই নিয়াৰ ব্যৱস্থাহে কৰিব লাগে। যোৱা কেইবৰত কংগ্ৰেছ শাসক দলে কিছু বৈষম্য দূৰ কৰিলৈ আৰু বহুখনি কৃতকাৰ্যাও হল আজি নানা ধৰণৰ সম্প্ৰতিৰ কথা উঠিছে। এসময়ত ইয়াৰ একমাত্ৰ পায়নিয়াৰ হিচাৰে, কাম কৰিছিল মহাজ্ঞা গান্ধীয়ে এই কথা আজি গোটেই পৃষ্ঠাীয়ে স্বীকাৰ কৰিছে। ঠিক কেৱে ধৰণেৰে আজি জনজাতীয়ৰ মাজতো আজি লাহে লাহে উপতি বেহোৱা বুলি আমি কৰ নোৱাৰো। অফল জনজাতীয়ই কিয় সমাজৰ আন আন সম্প্ৰদায়ো অৰ্থনীতিত বহুখনি পিচ পৰি আছে। অৱশ্যে তুলনামূলক ভাবে জন জাতীয়, সকল বেছি পিচপৰি আছে সেইকাৰণে উময়ণমূলক আঁচনিবিলাক লব লগা হৈছে আৰু চৰকাৰে লৈছেও জনজাতীয়ৰ কাৰণে পহিলাতে সংবিধানত ১০ বছৰৰ কাৰণে যিটো ব্যৱস্থা বৰ্খা হল তাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অধ্যয়ন কৰি দেখা গল যে সেই দহ বছৰৰ ভিতৰত 'যিমান পৰিমানে' আশা কৰা হৈছিল সেই পৰিমানে বিভিন্ন প্ৰেন, চাৰ প্ৰেন লোৱা স্বত্বেও বহুক্ষেত্ৰত কাম হৈ হুঠিল। ট্ৰাইবেল ডেভেলপমেন্ট অথবিটি ইয়াত কোনো বাজ বৈতিক দল নাই এই বিষয়ে প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ সংগত যি আলোচনা

কৰিছিল সেই কথাৰ উল্লেখ নাই যিথন বিল-কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অনুমোদন কৰিছিল সেইখন বিলৰ ৰেবৰ্ড কোনো অফিচিত নাই। জন জ্ঞানিব শোষণৰ কথা আজি বলতে বছত বকমে কৈছে। যিমান আঁচনি লৈছে সেইবোৰ কাৰ্যাকৰী হোৱা নাই। ইয়াৰ মূল কাৰণ হৈছে যি সকল কম্প'চাৰী সেই সকলে নিষ্ঠাবে কাৰ কৰাৰ চিন্তা কৰা নাই। অকল জনজ্ঞাতীয় লোকৰ ক্ষেত্ৰে নহয়। চৰকাৰে আঁচনি লৈছে আৰু বছ-ক্ষেত্ৰত কৃতকাৰ্য্যও হৈছে। গভিকে আমি এই গোটেই কথাখিনি আমি চাৰ লগা হৈছে। আজি বস্তুমতাৰী ডাঙৰীয়াই যিটো কথা কৈছে সেইটো চাৰ লগা হৈছে। অসমৰ যদি বুৰঞ্জী বা ইতিহাস চঁ তেন্তে দেখা যায় বুৰঞ্জীয়ে চুকি নেপোৱাৰ দিনৰে পৰা অসমৰ জনজ্ঞাতীয় লোক আৰু আৰোমে ছশ বছৰ আৰু চুতীয়াই তিনিশ বছৰ বাঁধত কৰা দেখা পাৰ্ণ।

বৃটিচৰ সময়ৰ পৰা ব্ৰেইল চাহাৰ, গেইট চাহাৰ এই সকলো বিশাক বুৰঞ্জীকাৰৰ মতে সকলো ট্ৰাইবেল ছেট আঁছল। বুঝি রে চুকি নেপোৱা দিনৰে পৰা ইবেল যি সকল বজ্জা আছিপ সেই সকল বজ্জাৰ পৰা লাহে শাহে বছত পৰিবৰ্তন হল সেইটো ঠিক কিন্তু এচ ড উদয়াচল বুলি এটুকুৰা দি টালিন্টোপোলা বান্ধিবলৈ দিলে নহব ভাৰিয়েই এই বিল সমৰ্থন জনাব থুঁজিবো। আমি চাৰ লাগিব অৰ্থনৈতিক, সামাজিক, সাংস্কৃতিক উন্নতি হৰচে হলে বিষয়টোৰ ওপৰত চিন্তা কৰিব লাগিব। মনোযোগ দিব লাগিব ইয়াৰ কাৰণেই এই ডেতেলাপমেট অৰ্থবিটি বিল-খন অনা হৈছে। সুকৌমাৰ বাজ্যৰ সংবিধান বুলি কলে ভূল ধাৰণা হব। তেনে ক্ষেত্ৰত সমৰ্থন দিব নোৰাৰো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটো কথা মাননীয় সদস্য দাসে ডাঙৰীয়া কৈছে, সেইটো হৈছে একালপিইটেখনৰ কথা। বছত উদাহৰণ আছে যদিও মই মাত্ৰ

সাধাৰণ এটা উদাহৰণ মোৰ বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ পৰা, দিব বিচাৰিছো। ১৯৭৪ চনত গহপূৰ্ব ঔগুৰি বিজ্ঞার্ড বেদথপকৰা শোকসকলক উচ্ছেদ কৰা হৈছিল আৰু তেক্ষিয়া চেৱা নদীৰ পাৰে পাৰে একেবাৰে সাধাৰণ স্তৰৰ ঘৰ কৰি জনজাতীয় শোক সকল বহি আছিল। তিনি চাৰিশ ঘৰ মান মাঝুহ আছিল। আমি গৈ সোধ পোচ কৰিছিলো। বিজ্ঞার্ড বেদথপকলিলে বুলি সোধাত কৈছিল যে মাটিবাৰী নাই কাৰণেই বিজ্ঞার্ড বেদথপকল কৰিছে তাৰ বাহিৰে উপায় নাই। ইয়াৰ আগত ক'ত আছিল সোধাত কৈছিল যে শোৱনশিবৰ্ত আছিল কিন্তু পানৌয়ে ভাঙিলে কাৰণে আহৰণগীয়া হ'ল। তাৰ আগত ক'ত আছিল সোধাত কৈছিল যে গালি বিজ্ঞার্ড বেদথপকল কৰি আছিল আৰু উচ্ছেদ হৈছিল। তাৰ আগত ক'ত আছিল সুধিবলৈ বাধ্য, হৈছিলো এই কাৰণেই যে জনজাতীয় শোক সকল যুগ যুগ ধৰি এই তুপ্ৰদেশত বসৰ্বাস কৰি আহিছে। তেক্ষিয়া তেওঁলোকে কৈছিল যে গোৱালপাৰা জিলাত আছিল আৰু তাৰ পৰা মাটিবাৰী বিকলী কৰি উঠি আহিছিল আৰু বৰ্তমান সৰ্বস্বাস্থ হৈছে। যি সকলে বিজ্ঞার্ড বেদথপকল কৰি থাকে সেই সকলৰ কাৰণে উচ্ছেদ কৰাৰ পিচত টে অৰ্ডাৰ কৰাৰ কাৰণে এচাম শোক আছে। যি সকলে দামী দামী হোটেলত থাকে আৰু কোমোৰা এম-এল-এ অধিবা মন্ত্ৰীৰ ওচৰত গৈ মিলি কিছুদিনৰ কাৰণে টে অৰ্ডাৰ লৈ যায় আৰু উচ্ছেদৰ ছকুম যায়। তেক্ষিয়া আৰু অহাৰোৱা আদি কামৰ ধৰচাৰ বাবে পছিচা তোলাৰ ব্যৱস্থা চলায়। এনে ধৰণে একাম্পইটেখন চলি আছে। এই কামত কলিং পাটিৰ মাঝুহ দেখা নাই কিন্তু যি সকলে ঘৰিয়ালৰ চকুপানী টোকে সেই সকলেই এনে ধৰণৰ একাম্পইটেখন কৰি আহিছে। এইবিলাক নজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কৈছে। উন্নয়নৰ কথা কয় বলতে কিন্তু প্ৰকৃতাৰ্থত কেইজনে উন্নয়ণৰ কথা চিন্তা কৰিছে। ৰাজনৈতিক

স্বার্থৰ কাৰণে বছতে বছ বকমৰ কথা কয় কিন্তু আঁচনি বিলাক কি ধৰণে কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা যায় কেনে ধৰণে সকলোৱে সহযোগীতাবে আঁচনি বিলাক কৃতকাৰ্য্য কৰি তোলা হয় সেই চিন্তাধাৰাহে কৰিব লাগিব। ট্ৰাইবেলৰ অভাৱ অভিযোগ বিলাক, পিচপৰা অনগ্ৰসৰতাৰ কাৰণসমূহ ফঁহিয়াই অন্যান্য সা-স্মৰিধাসমূহ পাৰ পৰা কৰিব লাগিব। সংবিধানত পিচপৰা বুলি সৰ্বত্তিকালৰ কাৰণে সা-স্মৰিধা আগবঢ়োৱা নাই। যেতিয়া-লৈকে আন অগ্ৰসৰ সকলৰ সমান হব পৰা নাযায় তেতিয়ালৈকেহে তেনে স্মৰিধা সুকীয়াভাৱে বখাৰ দিছা আছে। হাতে বামে লাগি আগুৱাই আহিব নোৱাবিলৈ মানুহ বুলি ভবিষ্যত জনসাধাৰণৰ ভবিষ্যত, অজ্ঞমৰ ভবিষ্যত শুভ নহয় বুলি মই ভাবো। সেৱে এই বিলখনৰ প্ৰতি সকলোৱেই সমৰ্থন দিয়া উচিত বুলি কৈ মোৰ সমৰ্থন জনাই বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ :— বিশেষ ভাৱে অনুৰোধ কৰা শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতাই কৰ মাৰ্ত পাচ মিনিট ॥

শ্ৰীচন্দ্ৰধৰ কলিতা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বৰ্তমান ট্ৰাইবেল সকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে অনা এই বিলখন আচলতে ট্ৰাইবেল সকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে অনা বুলি কলেও মই মতামত দিব বিচাৰিছে। যে ট্ৰাইবেল ভাইসকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে নহয় ট্ৰাইবেল সকলক শোষণ কৰা আৰু কূপি কৰাৰ কাৰণেহে এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ট্ৰাইবেল সকলৰ যদি সুকীয়া স্বায়ত্তশাসিত জিলা বা থণ্ড দিব বিচাৰিছে তেওঁলোকে যে বাজ্জিৰ ভাষা হিচাবে সহযোগী হিচাপে বড়ো ভাষাৰ দাবী কৰি আহিছে সেইটো বন্ধ বখাৰ কাৰণে নানা বকমে এই ধৰণৰ উন্নয়ন নামক পৰিকল্পনা তেওঁসোকৰ সমুখ্যত দাঙি ধৰি তেওঁলোকৰ ওপৰত

চলাই থকা দীর্ঘদিনীয়া নিপীড়ণ শোষণ বিপরীতে কৰা সংগ্রামৰ পৰা আতৰাই ব্যাখ্যাৰ কাৰণে এই বিলখন অনা হৈছে। গতিকে যই বিলখনৰ বিবোধীতা কৰিছো।

*শ্ৰীপূৰ্ণ বড়ো মাননীয় :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি যিহেতু এই বিলৰ ওপৰত আমি সংশোধনী আনিছিলো গতিকে আমাৰ বক্তৃত্ব আছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আসমৰ মানচিত্ৰ আগবদৰে থকা নাই। মানচিত্ৰখন আজি ভাগ হৈ ষোৱাৰ কাৰণে সুদীৰ্ঘ^৩ বছৰ কাল শাসনৰ গান্ধীত থকা দল ভাৰ কাৰণে দায়ী, এই কথা আমি বাবে বাবে কম। এই বিলখনক প্ৰতিবাদ জনায় পিটিচিৰ মাননীয় সদস্য সকল সদনৰ বাহিৰ হৈছে। আমি এই কথাওঁ জানো সুদীৰ্ঘ^৩ বছৰ কাল যি দলে শাসনৰ গান্ধীত আছিল দেশৰ জনসাধাৰণক তেওঁলোকে ঐক্যবদ্ধ কৰি বাখিৰ নোৱাৰিলৈ। শাসনৰ সুবিধাৰ কাৰণেই মানুহক ভাগ ভাগ কৰি বাজনৈতিক স্বার্থ পূৰণ কৰিছে। আজি সুদীৰ্ঘ^৩ বছৰ কাল স্বাধীনতাৰ পাছতো সদস্য সমাপ্ত বেছিভাগ মানুহেই অবহেলিত হৈ অছে। ট্ৰাইবেল সকলৰ লপৰত আজি শোষণ চলিছে, কাৰণ ট্ৰাইবেল সকলৰ বেছিভাগেই নিৰক্ষৰ গতিকে সেই হিচাবে শোষণৰ মাত্ৰাও বেছি চলিছে। কাজেই আজি ট্ৰাইবেল ও নসাধাৰণৰ দুৰৱস্থাৰ সীমা নাই। আমি এই কথাওঁ জানো আজি উচ্চ-বৰ্গৰ মানুহৰ মাজতো বিভিন্ন জাতপাৰ নাম লৈ তেখেত সকলক বিভক্ত কৰা হৈছে, আগতে কিন্তু এই ভাৰ নাছিল। আজি সমগ্ৰ দেশতে বিভিন্ন জাত পাত্ৰ নামলৈ বিভক্ত কৰিছে তেওঁলোকক ঐক্যবদ্ধ কৰাৰ প্ৰচেষ্ট। এই দঙ্গৰ হাতত নাই। অমানস্বৰূপে অসমৰ মানচিত্ৰ আগবদৰে থকা নাই। ২০ বছৰ আগতে যি আছিল আজি সেইটো নাই। আজি চৰকাৰৰ এই দিশত সুচিস্তিত চিন্তা কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিষে কেনেকৈ

এই শোষণ পর্বা এঙ্গোক মুক্ত কৰিব পর্বা যায়। এই জনজ্ঞানিব ভাই সকলব উপৰত নানাধৰণব অত্যাচাৰ উত্পীড়ন চলাইছে। এই শোষণ মহাজন, কল কাৰখনা গোস্বামী ধোজনা আদিৰ ফালব পৰা চলিছে। এইটো কেনেকৈ বোধ কৰা যায়, দেশৰ জনসাধাৰণক কেনেকৈ ঠিক্যবদ্ধ কৰি বাধিব পৰা যায় এই বিষয়ে গভীৰ চিন্তা কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। জনজ্ঞানিব শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমি দেখিছো যে আজি যি বড়ো মাধ্যম সেই বড়ো মধ্যমো অসমীয়া ক্ষুসতে চলি আছে। এই বড়ো মাধ্যম অসমীয়া স্কুলবিলাক্ষণে সমূহীয়াভাৱে দি থকা হৈছে। শিক্ষক নিয়োগৰ কাৰণে কোনো চিন্তা কৰা হোৱা নাই। সিদিমাথন শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰকালত কৈছিল যে টি এচ পি এবিয়াৰ ভিতৰত ১৩০০ পোষ্ট ডিনিশ বৰ্ধা হৈছে কিন্তু মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই চিন্তা কৰা নাই যে টি এচ পি এবিয়াৰ বাহিৰতো বড়ো মাধ্যম ধাকিব পাৰে। গতিকে বড়ো মধামৰ কাৰণে যে স্কুলীয়া শিক্ষকৰ ব্যৱস্থা ধাকিব লাগে সেইটো চিন্তা কৰা নাই। ঠিক তেওঁ-ধৰনে বড়ো মাধ্যম হাই স্কুলতো আছে আৰু কলেজতো এম আই এল শিচাৰে স্বীকাৰ কৰি সোৱা হৈছে, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে স্বীকৃতিও দিছে। কিন্তু আচৰিত কথা কলেজ সমূহত বড়ো ভাষাৰ কোনো শিক্ষক নাই। গাড়ো-আজি কলেজত বড়ো শিক্ষকৰ প্ৰয়োজন কাৰণ বড়ো ভাষা ডিগ্ৰী লেভেলত পঢ়াৰ লাগিব। অসমৰ কলেজ সমূহত আজি ইউজিচি নৰমচ ব শিক্ষক লাগে। অন্যান্য বাজ্যত দেখিছো এই নৰমচ বাজ্যিক ভাষাৰ কাৰণে কমাই দিছে কিন্তু অসমত আজিও প্ৰযোজ্য হোৱা নাই। কিন্তু অসমীয়া বা বঙালী ভাষাৰ নিচিনা বড়ো ভাষা সেই ষ্টেণ্ড'ত উঠা নাই গতিকে অসমীয়া বা বঙালী ভাষাৰ দৰে বড়োভাষাৰ নৰমচ, বাধিলে নহ'ব। গতিকে এই জনজ্ঞানিব সোক সকলব উন্নয়নৰ কাৰণে কিছু কাম কৰিব লাগিব। তেওঁলোকৰ যিবিলাক ন্যায় সংগত দাবী সেই দাবীবিলাক মানি লব লাগিব। গতিকে

এই দাবীবিলাকক আমি উপেক্ষা করি অকল ট্রাইবেল দেভেলপমেন্ট এথরিটি তৈয়ার করি দিলেই জনসাধারণের উপকার মহব। তেওঁলোকৰ ন্যায় সংগত দাবী মানি সবই জাগিব। আজি ট্রাইবেল সকলৰ কাৰণে বিজ্ঞাতে; নৰ বৰ্যস্থা কৰিছে কিন্তু সেই বিজ্ঞাতে নৰো ঠিকমতে বক্ষ। কৰাৰ হোৱা নাই। শতকৰা ১০ ভাগ সংবক্ষণৰ ষি বারস্থা আছে প্ৰমোচন বৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত তাক ফলো কৰা হোৱা নাই। এনেকুন্ডা অভিযোগো পোৱা হৈছে যে ১৯৭১ চনৰ ষি চেনচাচ হৈছিল সেই চেনচাচত ট্রাইবেলৰ জনসংখ্যা কমাই দেখুওৱা হৈছে। ৮৩কাৰে কিয় এই বিষয়ে নজৰ দিয়া নাই কৰ নোৱাৰে। ট্রাইবেলৰ জনসংখ্যা যদি কমাই দেখুওৱা হৈছে তেনেহলে বিজ্ঞাতে ক্ষেত্ৰত যি প্ৰতিশ্ৰূতি দিছে তাক বক্ষ। কৰা নাই তেওঁলোকৰ অভিযোগ ধকাটো স্বাভাৱিক। গতিকে তেওঁলোকৰ আজি ষি সমস্যা সেই সমস্যা আভাৱ কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে য'ত পৰোনাস্তিক চেষ্টা কৰিব লাগে, বড়ো সাহিত্য সভায়ো তেওঁলোকৰ শিক্ষাৰ খুটিনাড়িৰ বিষয় চৰকাৰক জনাইছে। গতিকে চৰকাৰে তেওঁলোৰ সপত্ৰো আলোচনা কৰিব লাগে। তেওঁলোকৰ এটা দাবী আছিল যে বড়ো ভাই সকলৰ কাৰণে আকাশৰানীৰ আধা ঘণ্টাৰ এটা প্ৰগ্ৰাম আছে সেইটো ছুষ্টো কৰিব লাগে বুলি দাবী জনাইছে। বাজ্য চৰকাৰে হয়তো কৰ যে এইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কথা কিন্তু বাজ্য চৰকাৰে অন্ততঃ এই কথাটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাব লাগে। ছুষ্টো নোৱাৰিলেও এষ্টোটো কৰিব পাৰে। কাজেই এই কথাবিলাক আজি বিশ্লেষণ কৰি চোৱাৰ সময় হৈছে। কাৰণ ট্রাইবেল সকল অন্যান্য সোকৰ তুলনাত ষথেষ্ট শোষিত হৈ আছে। অন্ততঃ গোটেইখনি তেওঁলোকৰ দাবী পুৰণ কৰিব নোৱাৰিলেও কিছু কাৰণ কৰিবই জাগিব। ভূমি সংস্কাৰ আদি নানা সমস্যা তেওঁলোকৰ আছে আৰু এই বিলাক বিষয়ে ইতিমধ্যে আমাৰ কমবেদ হেমেন দাস ডাঙৰীধাৰ কৈ মেছে।

গতিকে এইখনিকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Deputy Speaker :— The House stands adjournment till 2-30 P.M.

* শ্রীবনেন্দ্র নারায়ণ বশুমতাৰী :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ট্রাইবেল ডেভেলপমেন্ট অৰ্থবিটি বিলৰ সম্পর্কত কেইবাঞ্ছনো মাননীয় সদস্যাই তেওঁ-লোকৰ ভাষণ প্ৰসঙ্গত জনজাতীয়লোক সকলৰ অৰ্থ-সামাজিক ক্ষেত্ৰত বৰ সোচনীয় ভাৱে পিচপৰি আছে বুলি উল্লেখ কৰিছে। তেওঁলোকৰ এই প্ৰতিটো কথাকেই চৰকাৰ সচেতন আৰু সেই বিষয়ত মই দুৱায়াৰ কৰলৈ ওঝাইছো। আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে জনজাতীয়লোক সকলৰ অৰ্থ সামাজিক ক্ষেত্ৰত যি উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰি তেওঁলোকৰ বহুমূলীয়া পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে তাৰ বাবে মই তেখেত সকলক আন্তৰিক ধন্যাদ জ্ঞাপন কৰিছো। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰাহেমেন দাস ডাঙৰীয়াৰ দৌৰ-জীয়া ভাষণত যি বিলোক কথা বৈছে তাৰ ভিতৰত এটা হল যে- বেন্দ্ৰজী চৰকাৰ আৰু পিটিচি দলৰ মাজত এটা বুজাবুজি হোৱাৰ কাৰণে আজি পিটিচিয়েৰ সদস্য বন্ধু সকলে ট্রাইবেল ডেভেলপমেন্ট অৰ্থবিটি বিলখন কৈন ধৰণে নোহোৱাৰ কাৰণে সদন ত্যাগ কৰিছে। মই মাননীয় সদস্য সকলক জ্ঞাব থুকিছো যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত পিটিচি দলৰ কোনো বৰকমৰ বুজাবুজিৰ কথা আমাৰ চৰকাৰে গম নেপায়। কাৰণ এইটো সকলোৱে জনা কথা যে জনজাতীয় লোক সকলৰ অৰ্থসামাজিক ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ বিশেষকৈ প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে অতি উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছে আৰু কেনেকৈ জনজাতীয় লোক সকল উন্নতি সাধিব পাৰি তাৰ কাৰণে কুৰি দফীয়া আচনিব অন্তৰ্গত ৭ দফা মতে লোৱা

ব্যরস্থা অনুযায়ী জনজাতীয় লোক সকলের উন্নয়নের কাবণে বিশেষ ব্যরস্থা বাধিছে। আক সেই কাবণেই ট্রাইবেস চাব প্রেনের মাজেনি জনজাতীয় লোকের অর্থনৈতিক উন্নতির কাবণে যথোচিত টকা দিয়ার ব্যরস্থা করিছে। এই কথা মই নিশ্চিত ভাবে কব পাবো যে জনজাতীয় লোক সকলের অর্থ সামাজিক উন্নতির কাবণে আমাৰ চৰকাৰৰ যি একাগ্রতা সেই একাগ্রতা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বেছি বুলিহে অনুমান কৰিব পাৰি। কিন্তু পিটিচিৰ যি বাঞ্ছনৈতিক দাবী সেই দাবীৰ সম্ভৰ্ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ তথা প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীমতী গান্ধীয়ে তেওঁলোকক কি-আশাস দিছে সেই কথাটো আমি নাজানো। তেওঁলোকে দিল্লীলৈ গৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত কি আপোচনা কৰে সেই বিষয়ে আমিও জানো কাৰণ অকল তেওঁলোকেই দিল্লীলৈ নেয়ায় আমিও যাও। কিন্তু তেওঁলোকে দিল্লীলৈ পৈছে কাকতে পত্ৰে কিছুমান বিবৃতি দিয়ে তেওঁলোকৰ দাবীৰ সম্পৰ্কত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত বুজাবুজি হৈছে। কিন্তু এই বিষয় লৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ তথা প্ৰধানমন্ত্ৰী আক গ্ৰহমন্ত্ৰী দশৰ্ঘবসন্গতো আমি আলোচনা কৰিছো কেনেকৈ জনজাতীয় লোক সকলের অর্থ সামাজিক ক্ষেত্ৰত উন্নতি কৰিব পাৰি। গতিকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে পিটিচি দলক কিবা আশাস দিয়া বাকি বা বৰ্জাবুজিলৈ অহা এনে ধৰণৰ কথা কোনেদিনে হোৱা নাই। আনকি মই এই পৰিক্ৰমাৰ সমন্বয় জনাৰ খুঁজিছো যে ১৯৮১ চনত প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ লগত মই জনজাতীয় লোক সকলের মাৰ্থ সামাজিক উন্নয়নের কাবণে ত্ৰিখন বিলৰ সম্পৰ্কত আলোচনা কৰিছিলো। তেওঁতয়া তেওঁ এই বিষয়ত আগতম জনাইছিলো। সেই অসঙ্গত মই পিটিচিৰে যি ৬ষ্ঠ অনুচ্ছেদ মতে স্বাগিত শাসিত অঞ্চলৰ দাবী কৰিছে সেই বিষয়েও আলোচনা কৰিছিলো। তেওঁতয়া প্ৰধান মন্ত্ৰীয়েয়ে উত্তৰ দিছিল, How can it be ? I cannot of agree to any kidn of all loheny. গতিকে আজি আমাৰ পিটিচিৰ সদস্য বন্ধু সকলে গৈ তেখেতৰ লগত কি আলো-

চনা কৰিছে আৰু কাগজে পত্রে কেনে ধৰণৰ বিবৃতি দিছে তেনে থবৰ আমাৰ চৰকাৰৰ হাতত নাই। গতিকে মই শ্ৰীদাস ডাঙুঝীয়াক জনাব খোজো যে তেনে ধৰণৰ কোনো বুজাবুজি হোৱা নাই। কিন্তু জনজাতীয় লোক সকলৰ অৰ্থ সামাজিক উন্নয়নৰ কাৰণ আজি এই ট্ৰাইবেল ডেভেল-পমেন্ট অৰ্থবিটি বিলখন সদৰত দাঙি ধৰা হৈছে।

আন এটা কথা হৈছে যে এই জনজাতীয় লোক সকলৰ সোচনীয় অৱস্থাৰ কাৰণ সম্পর্কত কংগ্ৰেছ চৰকাৰ আৰু বৃটিছ চৰকাৰকে দায়ী কৰা হৈছে। ভাৰতবৰ্ষ এনে এখন দেশ যে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিচত অকল ট্ৰাইবেল সকলেই নহয় অনুন্নত সম্প্ৰদায়ৰ আৰ লোক সকলো পিচপৰ। অৱস্থাত আছিল। কিন্তু আজি চৰকাৰে স্বাধীনতাৰ পিচত এই কথাটো অনুভৱ কৰিছে যে এই লোক সকলক কেনেকৈ ক্ষীপ্ৰ ভাৰে উন্নয়নৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰি। কাৰণ জনজাতীয়, অনুস্থিত আৰু অনু-ন্নত সম্প্ৰদায়ৰ লোকৰ বাদ দি আমি আমাৰ বাজাৰ উন্নতিৰ কথা চিন্তা কৰিব নোৱাৰো। সেই উদ্দেশ্যে ডেঙ্গোকৰ উন্নয়নৰ কাৰণে পদিত সদনে সংবিধানৰ ২৭৫ নং অনুচ্ছেদটো গ্ৰহণ কৰিল। সেই মতে জনজাতীয় অথন্যৈতিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী জ্ঞানতী গণকৌৰ পৰামৰ্শ মতে অসমত ট্ৰাইবেল চাৰ প্ৰেন কৰা হৈছে আৰু প্ৰকৃততে যদি ইয়াক ঠিক মতে কাৰ্য্য কৰি কৰিব পৰা হয় আৰু আমাৰ জনজাতীয় লোক সকলে সচেতনতা অবলম্বন কৰে তেনেহলে আমাৰ পিচপৰি ধকা লোক সকলক উন্নতি কৰাত সুবিধা হব। কিয়নো ট্ৰাইবেল চাৰ প্ৰেনৰ মাছেৰে আমাৰ অসমৰ ১য়মানবোৰ ট্ৰাইবেল অঞ্চল আছে অৰ্থাৎ য'ত শতকৰা ৫০ ভাগ জনজাতীয় অধ্যুষিত অঞ্চল আছে তেনেকুৱা অঞ্চলক সামৰি লৈ এই ট্ৰাইবেল চাৰ প্ৰেনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। আৰু এই চাৰ প্ৰেনবোৰকে সামৰি ট্ৰাইবেল ডেঙ্গোপমেন্ট অৰ্থবিটিৰ

অঞ্চল হিচাবে অস্তভুক্ত কৰা হব। গতিকে এই ট্রাইবেল চাব প্লেনে ৯১ হেজোৰ জনজাতীয় পরিয়ালক ৬ষ্ঠ পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত সম্পূর্ণ ভাৰে তেওঁসোকক অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত স্বাবলম্বী কৰাৰ কাৰণে ঘটো ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু এই চাব প্লেনৰ মাজেদি তেওঁসোকৰ সামুদ্দৰীৰ কাৰ্বিলে পৰিয়াল পৰিচয় কাৰ্ডৰ বাবস্থা কৰা হৈছে। অকল সেইটোৱেই নহয় ইয়াৰ ঘোগেদি আখাৰ ছেট প্ৰৱৰ যিমান টকা দিয়া হৈছে তাৰে কমেও শতকৰা ১৫ ভাগ এই জনজাতীয় লোক সকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে থৰচ কৰা হব। গতিকে এই টকাখিনি যদি আমি ঠিক মতে থৰচ কৰিব পাৰো তেনেহঙে আমাৰ জনজাতীয় লোক সকলৰ যথষ্ট উন্নতি সাধত হব।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে বি বিলাক কথা উৎপন্ন কৰিছে তাৰ উত্তৰ হিচাবে মই কৰ খোঁসো যে ট্রাইবেল সকলৰ অৱস্থা আৰু স্বাধীনতাৰ আগৰ আৱজ্জিত অৱস্থা হৈ থকা নাই। অজি এইটো সকলোৱেই স্বীকোৰ কৰিব লাগিব যে, ভাৰত চৰকাৰৰ কিছুমান নৌজিৰ কাৰণে ট্রাইবেল সকলৰ অৱস্থাৰ ঘৰ্য্যে উন্নতি পৰিলক্ষিত হৈছে। লিখা পঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত বিৰুদ্ধি আদি দিয়াৰ বেৱস্থা কৰিছে। অৰ্থনীতিক ক্ষেত্ৰত আগুৱাই ঘোৱাৰ কাৰণে ‘চাৰচিদি’ বেটত ‘পোৱাৰ টিলাৰ’ আদি দণ্ডযৰ কাৰণেও গ্ৰহণ কৰা। কাৰ্য্যৰ বিষয়ে ভালেকেইজন মাননীয় সদস্যই উল্লেখ কৰিছে। শতকৰা ৫০ ভাগ দিয়েই ট্রাইবেল সকলে লবপাৰে। কৰিবাত হয়তো অলপ ‘মেপছ’ হৰ পাৰে, ট্রাইবেলৰ কাৰণে ধকা বস্তু বিলাক যদি কোনোবাই অন্ত ট্রাইবেলৰ হাতত বিক্ৰী কৰিছে তেতিয়াহঙ্গে, তেনেকুৱা বিলাক কথা ধৰা পৰিলে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবৰ কাৰণে বিভাগৰ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। ‘চাৰচিদি’ মাধ্যমেদি এনে এনে বিলাক বস্তু দিওৰত যদি কোনোবাই সেই বিলাক বিক্ৰী কৰাৰ অমাণ হয় তেতিয়াহঙ্গে, সেই জন মানুহৰ

পৰা তাৰ সম্পূৰ্ণ টক। আদায় কৰাৰ কাৰণেও ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৰ। এই নিৰ্দেশ আছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যথৰ্থেষ্ঠ সতৰ্কতা অবলম্বন কৰা হৈছে।

‘চাভিচ বিজ্ঞানেশন’ৰ মাজেদি ঘটো কণ্বৰ্বেশন কৰিব খোজা হৈছে তাক আজি এই পৰিত্র সদৰত পেচ কৰিছো আৰু ‘বোল ফ্ৰেম’ কৰি তাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ইয়াৰ কাম কাজ চোৱা চিতা ক্ষাৰণেও প্ৰত্যেক জিলা আৰু মহকুমাৰ হেডকোৱাটাৰত একো একোটা ‘উল্লপেক্ষৰেট’ খোলাৰ কাৰণেও আগবঢ়িছো। ইয়াৰ ঘোগেদি অয়োজনীয় সকলো সুযোগ সুবিধা জনজাতীয় সোক সকলক দিবৰ কাৰণে আমি ব্যৱস্থা কৰিছো।

ইয়াৰ পিছত বাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰত ‘বিজ্ঞানেশন’ৰ কথা কৰ খুজিছো। ভৈয়ামৰ জনজাতিৰ কাৰণেই ১১ টা চিট সংৰক্ষিত আছে। তাৰ ভিতৰত আমি দেখিছো যে, যোৱাৰাৰ বিধান সভাত মুঠ ১৭ জন জনজাতীয় প্ৰাতনীধি এই বিধানসভালৈ নিৰ্বাচিত হৈ আহিছিল। তাৰ ভিতৰত ১১ জন বিজাভ’ চিটৰ পৰা আৰু বাকী ৬জন ‘জনেৰেল চিট’ৰ পৰা। এইবাৰৰ বিধান সভত ১৫ জন প্ৰাতনীধি আহিছে। ইয়াৰ ভিতৰত ১০ জন বিজাভ’ চিটৰ পৰা আৰু বাকী এটা সমষ্টি এতিয়াও নিৰ্বাচন হৰলৈ বাকী আছে। বাকী ৬জন জনেৰেল চিটৰ পৰা। গতিকে ট্ৰাইবেল সকলৰ এই বিলাক উলংগ সংপর্কে তেখেত সকলে নিশ্চয় চৰু দি আছে। আমাৰ মাননীয় ভালৈ কেইজন সদস্যই চৰকাৰক মানা বিলাক পৰামৰ্শ আদি দি আছে। আমাৰ ভালেমান মাননীয় সদস্যই ট্ৰাইবেল সকল মহাজনৰ ওচৰত্থকৰা হৈ আছে বুলি যি অভিযোগ কৰিছে এইটো হৰলৈ পাইছে ট্ৰাইবেল সকল পিছপৰি থকাৰ কাৰণে আৰু তেওঁলোকৰ অৰ্থ-নৈতিক অনগ্ৰসৰতাৰ কাৰণে। ইয়াৰ লগত নিবক্ষণতাৰ প্ৰশংস্তোও জৰিত

হৈ আছে। আজি আমি এইখনি 'ক্লেইম' কৰিব পাৰো যে, ট্ৰাইবেল
সকলৰ মাজত আজি সচেতনতাৰ ভাৱৰ উজ্জেক হৈছে। শিক্ষাব ক্ষেত্ৰত
মনোনিবেশ কৰিছে আৰু আগুৱাই আহিবৰ কাৰণে তেখেতে গতীৰ আৰু
আন্তৰিকতাৰে আগুৱাই আহিছে। ট্ৰাইবেল বেণ্ট, ট্ৰাইবেল থক্ষণ্ডেও
অনাট্ৰাইবেল সকল ট্ৰাইবেল সকলৰ মাজত কেনেকৈ পাৰিল ? অভিজ্যন
মতে জনঙ্গাতীয় লোক সকলৰ পৰা অজনঙ্গাতীয় সকলৰ মাজলৈ হস্তান্ত-
ৰিত হৰনেলাগৈ। সেইবিজ্ঞাক বেজিষ্ট'ৰ নহয়। কোনেও অনাট্ৰাইবেল
সকলক মাটি বাৰী আদি বিক্ৰীকৰিব নোৱাৰে। কিন্তু তথাপিও এই
আইনত এটা সুৰক্ষা আছিস যে, যদি কোনো ট্ৰাইবেল লোকে কোৱো
এজন অনাট্ৰাইবেল লোকক 'চাটিকাই' কৰে যে, তেওঁ ট্ৰাইবেলৰ মাজত
স্থায়ী ভাৱ বস্বাস কৰি আছে। তেনেক্ষেত্ৰত এই ট্ৰাইবেল বেণ্ট আৰু
ৱৰকৰ, মাটি বিক্ৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। 'ট্ৰাইবেল বেণ্ট' আৰু ৱৰকৰোৰ
হস্তান্তৰিত কৰিব নোৱাৰে বুলি ১৯৪৭ চনতে 'নটিফিকেশ্যন' হোৱাৰ
পিছৰে পৰাই আজি আমি এই বিলক সংৰক্ষিত অৱস্থাত পাইছো।
আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰী দাস ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে এই বেণ্ট আৰু
ৱৰকৰ মাটি বোৰ অনাট্ৰাইবেল সকলৰ হাতলৈ ঘাব নোৱাৰে। আমি
তেওঁ বিলাকক বক্ষা কৰিব লাগিব। তেওঁলোকৰ মাটি বিলাক ঘাতে
অনা ট্ৰাইবেল সকলৰ হাতলৈ ঘাব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে আমি তেওঁ-
লোকক বক্ষণাবেক্ষণ দিব লাগিব। এই ট্ৰাইবেল বেণ্ট আৰু ৱৰকৰ পৰা
মাটিবোৰ আনৰ হাতলৈ অস্তন্তৰিত হৰ নোৱাৰিব বুলি মই মোৰ অভিমত
ব্যক্ত কৰিছো। আইনৰ বাৰষ্ঠাৰ প্ৰতি আমাৰ জনসাধাৰণ সজ্জাগ,
আমাৰ ট্ৰাইবেল লোকসকল।

'ট্ৰাইবেল ডেভেলপমেন্ট ক'প'ৰেচন'ৰ ঘোষেন্দি আমাৰ "ট্ৰাইবেল

জনসাধারণক আগুরাই নিবৰ কাৰণে আমি চেষ্টাকৰিছো। গৰীবত কৈকও গৰীব মাহুহ বিগাকক আধিক ভাৱে আগুরাই নিবৰ কাৰণে (ট্ৰাইবেল সকলক), এই উদ্দেশ্য সাৰোগত কৰি কঞ্চাপ্রযুক্তি'ৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে। কিন্তু আজি আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে শুনি আচৰিত হৰ যে, দুখীয়া ট্ৰাইবেল সকলৰ কাৰণে নিৰ্ধাৰণকৰা। এই ট্ৰাইবেল সকলৰ ভিতৰৰে যি সকল সমাজৰ অলপ শ্ৰেষ্ঠ আসনত আছে, সেই সকলে লুঁঠ নকৰি কোনোবাই পেট্ৰেল পাওপ, কোনোবাই দিল্লীত দুই তিনি তলাৰ দালান প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ কাৰণে ২ টাঙ্গাত শীৰ্থ টক। লোৱা আমি দেখা পাইছো। এই পৱিত্ৰ সন্নত এই কথাটো প্ৰমাণিত হৈ গৈছে। আমি এই পৰত সন্নত টেটুকালি চিৰবিৰ পাৰো কিন্তু শতকৰা ১০০ জনৰ ভিতৰত ৯০ অৱ বন্ধুৰ সংস্থান কৰিব নোৱাৰা ট্ৰাইবেল লোকৰ কাৰণে যি দুবেলা দুয়ুঠি থাবলৈ পোৱা নাই, তেওঁৰ কাৰণে কিবা চিন্তা কৰিছো নে ?

গতিকে আজি আমি এইটো কথা চাৰ লাগিব যে ট্ৰাইবেল সকলৰ মাজত বক্ষণ শীল সমাজ আছে। আজি সকলো সমাজতে প্ৰাত্যেক সম্প্ৰদায়ৰ মাজতে বক্ষণশীল সমাজ আছে যদিও ট্ৰাইবেল বংশ-শৌলি সমাজ অতি ভয়ংকৰ ধৰণৰ। গতিকে তেওঁলোকে ভাৱে য, যদি ২শ বিঘা মাটি আছে তাৰ ২শ বিঘাই থাকিব লাগে। চিঙ্গ আইন হোৱাতো তেওঁলোকে কাৰমনা নকৰে। এই বক্ষণশীল শ্ৰেণীয়ে প্ৰটা সময়ত উত্তৰজনীয় উদগীৰণ হৈছিল আৰু কৈছিল যে, কংগ্ৰেছ চৰকাৰে তেওঁলোকৰ মাটি কাঢ়ি কৈছে কাৰোবাৰ ১৫০ বিঘা হৈছে, কাৰোবাৰ ১শ বিঘা হৈছে কাৰোবাৰ মাত্ৰ ৫০ বিঘা হৈছে এইটো ট্ৰাইবেলৰ বক্ষণশীল শ্ৰেণীয়ে পচন্দ নকৰে। তাৰ পিচত আহিল উদয়চলৰ বাবে আল্লোলন। আমাৰ এই পৱিত্ৰ সদনে জানে যে, ট্ৰাইবেলৰ

তিতৰত ১শ জনৰ তিতৰত ৯০ জনেই পেটেভাতে থাবলৈ নাপাৰ আৰু
সৰা ছোৱালৌক শিক্ষা দৌক্ষা প্ৰদান কৰি অন্যান্য লগত থোক মিলাই
আগবঢ়ি আহিবলৈ তেওঁলোকেও আশা কৰে। আজি তেওঁলোকৰ
চেতনা আহিছে আৰু সেইকাৰণেই আন্দোলনৰ পংত নামিব পৰা নাই।
যদিও ট্ৰাইবেলৰ কাৰণে এটা সুকৌমাৰ বাজ্যৰ কথা গুলাইছে মই এই
পৰিৱ্ৰ সদনক জনাব বিচাৰিছো যে, আজি আমাৰ ট্ৰাইবেল সকলৰ
অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু অন্যান্য ক্ষেত্ৰত যিমান বিলাক কথা আলোচনা
হৈছে। এই দুৰ্গত সকলৰ হৈ যিবিলাক কথা বায়ুধ্যা কৰা হৈছে তাৰ পৰা
আমি এটা কথাতে উপনীত হব লাগিব যে, ১০ জন মানুহৰ নিবক্ষণতা
আৰু শোচনীয় পৰিষিতি এই উদয়াচল বাজ্যই সমাধান কৰিব পাৰিবনে
নাই। এইটো কেইজনমান লোকৰ স্বার্থ পূৰণৰ বাবে উদ্দেশ্য হিচাবে
তেওঁলোকে সব পাৰে। গতিকে এই পৰিৱ্ৰ সদনক জনাব বিচাৰো,
এই ট্ৰাইবেল লোক সকল প্ৰস্তুতিৰ সন্তান আৰু অসম বাজ্যই
তেওঁলোকৰ মাত্ৰভূমি, এই কথা মনত ৰাখি আমি যিদেৰে আগবে পৰা
আছো আৰু ভবিষ্যতেও থাকিম। এই সকলোবিলাক কথা উদ্দেশ্য
হিচাবে আগত ৰাখি আজি আপোনাকে ট্ৰাইবেল অথবিটি দেউল-
পমেন্টবিলগন অনা হৈছে। আজি ট্ৰাইবেলৰ শিতানত নানা সন্দৰ্ভ এই
আলোচনা কৰিছে। তেওঁলোক আজি আগৰ অৱস্থাত নাই তেওঁলোকৰ
চেতনা ফিৰি আহিছে। আজি অন্যান্য সম্প্ৰদায়ৰ দৰেই ট্ৰাইবেল
লোক সকলো ঘাতে সকলো দিখতে আগবঢ়ি আহিব পাৰে তাৰ কাৰণে
জন্ম বাখিৰ লাগিব। অকল বাঞ্ছনৈতিক উদ্দেশ্য পূৰণ কৰিবৰ বাবেই
নহয়, অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক দৃষ্টিভঙ্গী আগত ৰাখি আমি আগ-
বাঢ়ি যাৰ লাগিব এই বিল থন ট্ৰাইবেলৰ উন্নতিৰ এটা পদক্ষেপ বুলি
কৰ বিচাৰিছো। এই বিলৰ মাধ্যমেই ট্ৰাইবেল জনসাধাৰণৰ সকলো

দিশতে উন্নতি হব বুলি আশা করিলো।

Mr. Speaker —: Now I put the motion. The motion is "That the Assam Tribal Development Authority Bill, 1983, as amended be passed."

(The motion is passed)

The bill is passed

Item No: 9 (a)

Shri Abdul Muhib Majumdar :— Sir, I beg to move that the Gauhati Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1983, be taken into consideration.

শ্রীগুণ বড়ো :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সংশোধনী বিধেয়ক খনব ঘোগেন্দ্ৰ চৰকাৰে সকলো প্ৰেততে তদৰ্থ কমিটি কৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিন্তু এইটো সঠিক পথ নহয় বুল ভাৰে। বাঞ্ছ্যপালৰ শাসনৰ সময়ত গুৱাহাটীৰ পৌৰনিগমভংগ কৰি দিয়া হৈছিল। এটা গণতান্ত্ৰিক ভাৰে নিৰ্বাচিত কমিটি ভংগ কৰি দিয়াৰ কোনো অৰ্থ নাছিল। আৰু গণতান্ত্ৰিক ভাৰে নিৰ্বাচিত এটা কমিটি পুনৰাই নিৰ্বাচন পাতি এই কমিটি গঠন কৰা আয়োজন নাছিল। এই সংস্কৰণে প্ৰথমে আমি লক্ষ্য কৰিছো যে, চৰকাৰ প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ পিচতো। আকো এই সংশোধনী বিধেয়ক খন পাচ কৰি তদৰ্থ কমিটিৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এই কমিটিত যি সকল মেষ্টাৰ কৰি লোৱা হৈছে এই সকলো শাসক দলৰ বখা হৈছে। অন্য কাৰো ইয়াত হান নাই। তেনেছুলত

আমাৰ এই বিষয়কথনয় উপৰত আপন্তি আছে। শ্বামি অশা কৰিছো নিৰ্বাচিত চৰকাৰে অতি সোমিকালে কেৱল পৰিষ্কারিকে দেহাবি দি আৰাকি নিৰ্বাচিত পৌৰনিগম পন্থাৰ ব্যৱস্থা ফৰিব শোগে। ২-এইখনিকে কৈ মই এই বিলখনৰ বিৰোচনাচৰণ কৰিলো।

আহুমেন দাস :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলখন কীয় অনা হৈছে এই বিষয়ে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এটা বিবৃতি সন্দৰ্ভ দাঙি ধৰিছে। বিলখন আনিবজ্গাঁ হোৱা অৱস্থাৰ কথা তেখেতে কৰিছে। ৰাজ্যপালৰ শাসনৰ সময়ত বাইকৰ দ্বাৰা পৰিচালিত পৌৰ নিগম আছিল।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলখন পূৰণা বিল বুলি মাননীয় বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে সন্দৰ্ভ এটা বিবৃতি দাঙি ধৰিছে। এই বিলখন আনিবজ্গাঁ হোৱাৰ অৱস্থাৰ কথা মই কৈ আছিছে। ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসনৰ সময়ত গুৰুত্বাদীত বাইকৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচিত পৰিচালিত প্ৰতিনিধিৰ পৌৰনিগম আছিল। এই পৌৰনিগম থম ভাঙি দিলো। ভাঙি দিবলগীয়া। ইল কীয় ? যি সময়ত অসমত কোনো ধৰণৰ গ্ৰন্থাঞ্চিক বাজাৰবণ নাছিল সেই সময়ত মুহুকুমা পৰিষদ, বিভিন্ন টাউন কমিটি, বা মিউনিচিপালিটি, বিভিন্ন কৰপৰেচন আদি নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হৈ আছিল। এই বিজাকৰ উপৰত আক্ৰমণ হল। কিন্তু এই আক্ৰমণৰ উদ্দেশ্য কি ? ইয়াকে মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে an administrator was appointed to set right the irregularities committed by the then elected body. অজ্ঞত হুভাগ্যজনক বিবৃতি যদি কোনোবাই অনিয়ম কৰিছিল, তেতিয়াহলে তেওঁলোকৰ উপৰত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি

শাস্তি দিব লাগিছিল। বিচার করিব লাগিছিল। আজি এক বছৰব
বেচি হৈ গল চৰকাৰে অনিয়ম কৰা বুলি কৈ আছে অধচ সহ কৰি
বহি আছে। কিবা বিচাবৰ ব্যৱস্থা কৰিছেন? আজিলৈকে কোনো
ব্যৱস্থা কৰা নাই। কাকো শাস্তি দিয়া নাই। যিয়েই বেয়া কাম
কৰে তাকেই শাস্তি দিব লাগে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি অভিযোগ আনিছে
এটা বাইকৰ দ্বাৰা। নিৰ্বাচিত অমুষ্ঠানৰ ওপৰত এই বিজ্ঞাপ অসত্য,
কু- অভিসন্ধিমূলক, উদ্দেশ্য প্ৰনোদিত অগণতাত্ত্বিক। গণতন্ত্ৰৰ ওপৰত
সৈৰতন্ত্ৰৰ আক্ৰমণ। কি শাস্তি দিব? এজন প্ৰশাসনীয় বিষয়াৰ ভয়ত
থবাথৰি কপেঁ এই বিষয়া জনে এটা নিৰ্বাচিত অমুষ্ঠানক বৃত্তা আঙলি
দেখুৱাই সভাকক্ষৰ পৰা ওলাই গুছি আহিল। তেওঁৰ ওপৰত কিবা
ব্যৱস্থা লব পাৰিলেনে? নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি সকলৰ অবমাননা কৰিলে
এজন অফিচাৰে। এওঁক কি কৰিব পাৰিলে? এই অফিচাৰৰ দৌআতে
পৌৰ নিগমৰ ভাড়ি দিবলগীয়া হ'ল। কেইজনমান অফিচাৰৰ লগত
বিশেষ এক শ্ৰেণীৰ অফিচাৰৰ হলিগলি। ইয়াত এনেকুৱা এটা চক্ৰ
আছে যিটো চক্ৰৰ পৰা পৌৰনিগমৰ উদ্বাৰ পাৰ নোৱাৰে। পৌৰ
নিগমে যেতিয়াটি এই চক্ৰটোৰ স্বীকৃত আধাুট কৰিলে তেওঁয়াই এই
চক্ৰটো জিকাৰ থাই উঠিল। সেই কাৰণে গণতন্ত্ৰক কুঠাৰাঘাট কৰি
এই বিজ্ঞ অনিবালগীয়া হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত কোৱা হৈছে যে এটা প্ৰতিনিধিমূলক
চৰকাৰ হৈছে। মহানগৰী পৰিচালনাৰ কাৰণে এখন কৰপৰেচন লাগে।
এটা কথা আমি জানো যে যোৱা নিৰ্বাচনৰ সময়ত অসমৰ বিভিন্ন ঠাইতে
গঙ্গোল হৈছিল যদিও গুৱাহাটীত কোনো গঙ্গোল হোৱা নাছিল।
গুৱাহাটীৰ মাঝুহে যি ভোট দিবলৈ গেছিল সেই বিজ্ঞাপ গেছিলৈ

আৰু যি বিলাক ভোট দিবলৈ ঘোৱা নাছিস লেই বিলাক বংতে বহি আহিছিল। কতো একো গঙগোল হোৱা নাছিল। ইয়াত নিৰ্বাচন পাতিব মোৱাৰাৰ কথা আমি আনি লব মোৱাৰে।

এতিয়া আহিছে তদৰ্থ কমিটি। তদৰ্থ কমিটি এখন পাতি দিছে। এইটো যাউতিধৰ্মীয়া হৈ থাকিব মোৱাৰে। কিন্তু প্ৰশ্ন হৈছে তদৰ্থ কমিটি পতাৰ আগতে আগৰ কমিটিখন কি দোষৰ কাৰণে ভংগ কৰিলে? এই প্ৰকৃষ্টাটো আৰম্ভ হল বাঞ্জ্যপালৰ প্ৰশাসনতে। বাঞ্জ্যপালৰ প্ৰশাসনৰ কালত গণহস্তি বিৰোধি কাৰ্য হৈছিল বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে চাৰটি-কিলোট দিছে। সেই কাৰণেই সন্মে এই বিল এন সমৰ্থন কৰিব নাবাগে বুলি মই ভাৰো। কমিটি লাগিসে কোনবাই ভাড়ি দিয়ক। সিদিনা ব'শীয়াৰ ডি চি এফে নিয়মবিহীন ভাৰে কিছুমান নিযুক্তি দিলে। ইয়াৰ ফাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীশইকৌশল দায়ি হব মোৱাৰে। গতিকে কেতি-য়াৰ্বা কোলাৰা বিভাগে কিবা অনিয়ম কৰিলে তাৰ কাৰণে নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি দায়ি হব মোৱাৰে। চৰকাৰে কাৰো ওপৰত একো অভি-যোগ উৎপন্ন কৰিবপৰা নাই। নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিক অবমানা কৰি-আজি মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো দিবৃত্তি দিলে এই বিবৃত্তিয়ে অৱস্থা জটিল-কৰিছে তুলিলে। বিয়নো এইটো এট সন্মান হানিকৰ প্ৰশ্ন। এই বিবৃত্তিৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি সকলৰ সন্মান হানিকৰা হৈছে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি কথা কৈছে সেই কথা শ্ৰমণ কৰিব লাগিব। কাৰো-বাৰ ওপৰত যদি কিবা চ.জ. আছে তেমেহলৈ চাৰ্জ'চিট দাখিল কৰক। চাৰ্জ'চিট কাৰেবাৰ ওপৰত দাখিল কৰিব পাৰিছেন পৰা নাই। অতি-আচৰিত কথা যে এতিয়া এধক কমিটি গঠণ কৰিছে। আগৰ নিৰ্বাচিত মানে চৰকাৰৰ দ্বাৰা চাটিকিলেট দিয়া অনিয়মিত কমিটিৰ ভালে কেইজন সদস্য এই এধক কমিটিত আছে কিয় নতুন এধক কমিটিত

আকো লৈছে ? বেয়া মানুহ বুলি ভাবিছিল যদি তেঙ্গোকক বাদ দিব
লাগিছিল । বেয়া বুলি জানিও কিয় নিষ্পত্তি দিলে । এই সকলক কি
ষগ্যতাৰ ভিত্তি দিছে ?

অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই সময়ত আমাৰ দলৰ ১১জন সদস্য আছিল ।
এতিয়া তাৰ ঠাইত মাত্ৰ ১জন সদস্য বখা হৈছে । আনহাতে অন্যান্য
দলৰ ৬-৭ জনকৈ বাখিছে । কিন্তু মই কৰ খুজিছো যে যি কেইজন
মানুহ ইলেক্টেত বড়িত আছিল তেঙ্গোক ইংৰাব ভিতৰতে। আছে । আমাৰ
যি কেইজন আগৰ বড়িত আছিল তাৰে এছন এই বড়িতে। আছে
গতিকে তেওঁক এই কমিটিত লোৱা হজ কিয় । সব নেলাগিছিস ।
আজি এফালে কৈছে ইলেক্টেত বড়িয়ে বছতো ইবেগুলাৰিটি কৰিছে ।
অথচ তেঙ্গোক আটায়ে দায়িত্বপূৰ্ণ ব্যক্তি । শ্রীসমিৰ দাস নামৰ যিজন
লোকক ইয়াত অন্তভুক্ত কৰা হৈছিল তেঙ্গ বিত্ত বিভাগৰ লোক আছিল ।
গতিকে এনে দায়িত্বপূৰ্ণ লোক সকলৰ বিকল্পে তেনে অভিযোগ অনা
উচিত হোৱা নাই । আমাৰ ফালৰ পৰা যেতিয়া তৃজনৰ মাঝ বিচৰা হৈছিল
তেতিয়া আমি দিছিলো কিন্তু তাত এজন মানুহককে অন্তভুক্ত কৰা হৈছিল ।
গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো বিৰুতি দিছে, তাত কথা আৰু কামৰ
মাজত সামঞ্জস্য নাঃ । গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিৰুতি দিয়াৰ আগতে
এই কথাটো ভালদৰে ভাবি চাব লাগিছিল । যদি কোনোবাই কপৰ্য-
বেচনত বেয়া কাম কৰিছে তেতিয়া হলে তেঙ্গোকক সব নেলা গিছিল ।
গতিকে এই প্রতিনিধি সকলৰ বিৰোকে যি বিলাক ভিত্তিহীন অভিযোগ
আনিছে সেইবোৰ সচাকৈয়ে বিৰোধিতাৰ যোগ্য । গতিকে মই এই
বিধেয়ক খনৰ বিৰোধিতা কৰিছো ।

* শ্রীমথুৰা ডেকা :— মাননৌয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গুৱাহাটী মিষ্টি-

নিচিপেল কপেরেচেনৰ সংশোধনৰ কাৰণে যি আমি বিধায়ক সংশোধনৰ কাৰণে আজি সদনত উৎপান কৰিছে সেই বিষয়ে আমাৰ বিৰোধিতা আছে। মই অন্য কথা নকও বিশেষক গুৱাহাটী মিউনিচিপেল কপেরেচেনৰ অন্তৰ্গত যি থিনি নাগৰিক আৰু ঘাৰ দ্বাৰা এই কপেৰেচেনটো পৰিচালিত হয় সেই বিষয়ে দুষাবমান কয়। মই এটা কম যে আজি যি কাৰণত গুৱাহাটী পৌৰবিগম বিজ্ঞন উৎপান কৰিব লগাইল সেইটো নকৰি ইয়াক আগৰ দৰেই ৰাধিক কাৰণে এটা সুস্থ পৰিবেশত নিৰ্বাচন পতাটোহে উচিত আছিল। কিয়োৱা এই নিগমৰ অধীনত যি সকল লোক বসবাস কৰে তেওঁলোক প্ৰায় আটায়ে সমাজ সচেতন লোক। আমি আৰু এটা কথা লক্ষ্য কৰিব লাগিব আজি গুৱাহাটীত আন্দোলন নাই। যদিও আন্দোলনৰ মুখ্য ফুটা মেতা সকল ইয়াতেট থাকে। আজি আনাৰ চৰকাৰে যদি ভয় নকৰি পৌৰ নিগমৰ নিৰ্বাচন পাতিলে-হেতেন চৰকাৰে নিশ্চয় গমন পালেহেতেন এই নিৰ্বাচন সুৰক্ষামৰ পাৰ হৈ গলহেতেন কিয়নো গুৱাহাটীৰ কোনো মাক দেউতাকে তেওঁলোকৰ লৰাছোৱালীক আন্দোলনলৈ নপঠাই। আমি দেখিলোহেতেন যে গুৱাহাটীৰ নিৰ্বাচন কোনো বক্তৃপাত নোহোৱাকৈ পাৰ হৈ গলহেতেন আৰু ইয়াৰ পৰাই আমি সিদ্ধান্তলৈ আহিব পাবিলোহেতেন যে ৰাজ্যৰ অন্যান্য কপেৰেচেন পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন, সমবায় নিৰ্বাচন এই আটাইবোৰ ক্ষেত্ৰত এটা স্থিৰ সিদ্ধান্তলৈ আহিব পাবিলোহেতেন। আজি আমাৰ সংশ্লেষে গণতন্ত্ৰৰ কথা কয়। চৰকাৰেও কয়, ছাত্ৰ সহা, গণসংগ্ৰাম পৰিষদেও গণতন্ত্ৰৰ কথা কয় আৰু সকলোৱেই গণতান্ত্ৰিক ভাৰ্বেই কাম কৰিয়োৱা বুলি কৰয়। এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে গণতন্ত্ৰ আচলতে কোনটো ? আন্দোলন-কাৰীৰটো মে চৰকাৰৰটো ? যদি চৰকাৰে গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিতে কাম চলাই গৈছে তেন্তে এই আটাইবোৰ কাম গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিতেই হবলাগে। আমাৰ পঞ্চায়ত আৰু সমবায় খোৰ নিৰ্বাচন চৰকাৰে হৰলৈ

নিদিলে ভয়তে। এইটো কথা ভাল নহল। যদি এই চৰকাৰে গণ-
তাৰ্ত্তিক পদ্ধতিকে অবসম্বন কৰিছে তেন্তে ডেওলোকে সেইবোৰত গণ-
তাৰ্ত্তিক পদ্ধতিবে নিৰ্বাচন পাতিব লাগিছিল আৰু তেজিয়াহে আমাৰ
মনৰ পৰা লাহে লাহে ভয়ৰ ভাবটো আতবিলহেতেন। কিন্তু তাকে
নকৰি পঞ্জায়ত আৰু সমবায় ৰোৱত এডহক কমিটি কৰাৰ কগে লগে
আজি গুৱাহাটী পৌৰ নিগমকো চৰকাৰৰ অধীনলৈ অনাৰ চেষ্টা চলোৱা
হৈছে আৰু সেই কাৰণেই আজি এই বিধেয়কথন অনা হৈছে। ইয়াৰ
লগে লগে বাতৰি কাহতত কিছুমান কথা প্ৰচাণ কৰি দিয়া হৈছে যে এই
বড়িটোৱে কিছুমান অসত্ উপায় অবসম্বন কৰিছে আৰু সেই কৰিষেই
ইয়াক চৰকাৰীকৰণ কৰিবলৈবিচৰা হৈছে। গতিকে অধ্যক্ষ মণ্ডোদয়,
মই আপোনাৰ ভৱিযতে সদনক এটা কথা অনুৰোধ কৰিও যে আজি
যি কাৰণত ভয় কৰি চৰকাৰে গুৱাহাটী পৌৰ নিগম নিৰ্বাচন বেপাই
আৰু চৰকাৰীকৰণ কৰিবলৈ বিচাৰিছে সেইটো ঘাতে পুনৰ বিশেচনা কৰি
চায় আৰু আজি এই সন্দৰ্ভত যিগন বিল উথপন কৰিছে মই তাৰ
বিৰোধিতা কৰিছো।

Shri Benoy Kumar Basumatari :— Sri, I rise
to oppose the passage of this Bill. Because in the
statement under Rule 69(1) of the Rules of Proce-
dure and Conduct of Business in Assam Legislative
Assembly, page 2, paragraph 2, 'The Gauhati Muici-
pal Corporation Act, 1969 enacted in 1973 empowers
the Commissioner to sanction any estimate or
contract upto Rs. 5,000 only. The amount was consi-
dered inadequate to execute any work in view of esca-

lation of prices of all commodities including labour. Therefore, the amount was enhanced by rupees twenty thousand by inserting a new clause (e) under Sec. 425 (2) below clause d) and vesting the power to sanction above rupees twenty thousand to the State Govt. with a view for prompt implementation of various developmental schemes proposed to be undertaken by the Govt. for the all round improvement of the city of Gauhati during the period of supersession" Sir, the main (continued) charge against the existing body was that (this adhoc corporation and the administration was appointed) to set right the irregularities. These irregularities occurred when the contractual amount was Rs. 5 thousand. Now this Govt. which is in power has sought to increase the same amount for spending for every contract. Sir, there are a lot of misconducts and irregularities being carried on. Now this Govt. has taken all the power and this Rs. 5 thousand has been increased to Rs. 20,000/- Sir, therefore, we have every apprehension that this adhoc Corporation which has been taken over by the ruling party of the State is proceeding towards corruption and irregularities to an extent which will be much more serious than the body which was dissolved under the charge of irregularities. Therefore, Sir, there are lots of

confusion in its performance and objectives stated and it has also referred to Municipal Corporation Act. 1969. Sir, they are going to act under various acts and rules and they have sought the authority to work in this Gauhati Corporation in a way which will be against the very principal of democracy of the country. Therefore Sir, this Act is a pre amptive action because they have taken steps in advance to protect acts they are about to commit. Sir, we apprehend lot of irregularities that may be committed by this new Corporation. Sir, we are going to give power to the ruling party and the Govt. and their supporters in the Corporation Sir, powers which cannot be foreseen, action which cannot be foreseen, we only can apprehend that they will submerge themselves in a lot of irregularities Therefore, Sir, we oppose the passage of this Bill.

* শ্রীচন্দ্রধুর কলিতা :— মননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ঃ মই এই বিলখন মূলতঃ বিবেচনাধীন কৰিছো। গণতন্ত্র দেশ বুলি কৈ আজি এই অগণতান্ত্রিক পদক্ষেপ লৈ জনসাধাৰণে নিৰ্বাচন কৰি দিয়া সদস্যৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হব লাগিছিল বা তেওঁলোৱা পৰিচালনা কৰিবলৈ নীতি নিষ্কাৰণ কৰাৰ অধিকাৰ আছে বলিও কিন্তু আজি গুৱাহাটীৰ বাইজে নিৰ্বাচন কৰি দিয়া বড়িটোক ভংগ কৰি দিয়াটো অকল ধৰংসমুখী কামেই নহয় ই গণতন্ত্রৰ পদধাট কৰা হব বুলি মই বিবেচনা

* Speech not Corrected

করো। বহু কাবণত 'অবডিনেল' জ্ঞাবি হয়। আরু অন্তুন নতুন নীতি বিদ্বাবণ হয়, সংশোধণ হয়। আরু বিশেষ এটা পরিস্থিতিত এই বিলাক মানি লোরাও হয়। কি এইটো মানি মুব রোরাবি যে গুরুত্ব হাটীত ইংলেকচন হব নোরাবে। আরু তেওঁলোকৰ কার্য কাগ উকলি গলেও বাইজৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচিত সদস্যৰ দ্বাৰা পৰিচালিত কৰিবলৈ দিয়াটো উচিত আছিল। কিন্তু তাকে নকৰি নানাম আসোৱা দেখুৰাই এভিয়া নিৰ্বাচিত সদস্য সকলৰ আত্মৰাই নিজে শামৰত অধিষ্ঠিত হৰলৈ বিচৰাতো এটা ধৈৰ্যাচৰী নৌতিৰ সূচনা কৰিছে। ই অকলি লজ্জাজনকেই নহয় ই ঘৰীয়ও। চি, পি, আই, এম, এল বাইফালৰ পৰা আমি নিৰ্বাচন কৰি দিয়াৰ কাৰণে দিয়া নাই কিন্তু একংগ্ৰেছী সকলৈ দিছে। সেইবিলাকৰ এনেধৰণে কিছুমান জনস্বার্থ বিৰোধী মাঝুহক সংলিঙ্গ কৰি দিয়া হৈছে সেইফালৰ পৰা এই আইনখন আমাৰ অন্যান্য বিৱোধী সলৰ সদস্য সকলে কোৱাৰ নিচিনা মই সম্পূৰ্ণভাৱে বিৱোধতা কৰো।

Shri Abdul Muhib Mazumdar :— Mr. Speaker Sir, I am gratesne to the Hon'ble Members in the oppesition who have raised a few interesting points as regards the Bill which is now placed before the House. Now that there is some misconception in the minds of the Hon'ble Member, I must clear it at the begining. Sir, there is an Ordinance and this Bill has been placed to replace the Ordinance. The purpose of the ordinance and this Bill to empower the State Govt. to make an adhoc body. The power of the adhoc body is already there in the Act. One complaint has

been made that the democratically elected body has been superseded on 29th October 1982. Sir, as you remember, during the time of supersession, there was President's Rule in the State. Supersession has taken place at the performance of the Corporation was not upto the mark. Sir, we know when a Board or Corporation is superseded, a case is filed either in the High Court or in the Supreme Court. But, it is very interesting that there was no case against the order of supersession. In other words, all the members in the Corporation were rather satisfied in the matter of supersession of the Gauhati Municipal Corporation. Mr. Speaker Sir, we went to provide maximum civic amenities to the citizens of Gauhati. It would be possible if there is a body of persons who are the representatives of the people. They would know better the difficulties faced by the people of the locality. This group of people would be also interested in the efficiency and smooth functioning in the affairs of the Corporation. Sir, in order to serve the citizens of Gauhati better, we have tried to enlist all sections of citizens and in fact, my Hon'ble friend has admitted that a CPM member is included in the adhoc body.

We have tried to accommodate all sections of

people and we have tried to make it as broad-base as possible. Our objective is that the Gauhati Corporation should function properly to cater to the amenities like water supply, electricity, garbage clearance etc. After all, there are lot of difficulties we have been facing in Gauhati City because there was no elected body. Somebody must look into the functions of the Municipality atleast in the matter of amenities etc. We have no intention of making any discrimination. We have taken the best people available. We cannot take people who are not willing to accept the offer. I can assure you that in making selection of the members, there should be the consideration of ability of the members. This should also be in accordance with the provisions of the Act. The people are interested only in getting all kinds of amenities under the circumstances. Another question is that the election should be held. Actually, when there was no elected Government, the Corporation was already superseded and there was an Administrator who was running the affairs of the Corporation. We have, therefore, taken the charge by making an adhoc body. One clause is there in the bill that under the existing circumstance the Gauhati Corporation can be superseded only for one year. This is only a preventive measure because there is no possibility of any election being

held very soon. Now Sir, another thing has been brought forward, namely, that the Corporation was superseded because of irregularities committed and as such action should be taken against the member Corporation. When a Corporate body commits any irregularity, it does not involve any particular member. There is also no proceeding against any particular member. According to Sec 425 of the Corporation Act when a Corporation commits any irregularity, Govt is empowered to supersede the Corporation. That is a punishment. Supersession itself is a punishment. There was a very serious lacuna in the earlier Act. My friend Shri B.K.Basumatary has referred to the Urban Areas Rent Control Act. There is a reference of the Rent Control Act, 1951, in the Corporation Act. The 1951 act has already vanished. We have to amend it. In Sec 444, we have substituted the figure 1951 to 1972. Now Sir, as regards the financial power given to the Commissioner, the existing provision is not adequate. Formerly, the Commissioner has the power of spending Rs. 5000 on his own without approval. We have now raised it to Rs. 20,000/- . It is because we have found that almost every item of work costs above Rs. 5000/- . If we stick to Rs. 5000/- limit, the Commissioner cannot function.

For every item of work, he will have to run to the Govt for approval. The Commissioner is a responsible officer who has been given the power of spending less than Rs. 20,000/-, In case he requires more than Rs. 20,000/-, he will have to take the approval of the Govt because the Corporation is an adhoc body. The intention is to effect some sort of control. For quicker implementation of the project, we have been compelled to increase the quantum from Rs. 5000 to Rs. 20,000 My friend Shri Basumatary has also raised the point that this power may give rise to irregularities on the part of the Corporation This is an unfounded apprehension. Any way, I can assure you that all endeavours will be made to prevent these irregularities. We have already tried to put a check on the Corporation's activities. That is why we have brought forward this bill Incorporating certain amendments.

It is for this consideration that we had made adhoc Body. Sir I want to clarify that this particular Bill has been brought not for creating the adhoc body but this Bill has been brought in only to smoothen the functioning of the Corporation. Sir, this Bill has been introduced to enable the Corporation for quick functioning of the Corporation and quick implementation

21st September 1

of the schemes that have been undertaken. Sir, it is our desire also to hold election, there will be election as early as possible. But Sir, that will depend upon various factors. One hon. member said that election of this Body is not yet held because some Opposition members were in the old Body and that is the reason why election was not held. Sir, election is a greater Question and I do not like to dilate on that now. But I wish to say that this Bill is only meant for giving some powers over the Corporation to check irregularities. There was a mistake in the earlier Act; it is also to give some more power to the Commissioner of the Corporation, who is a responsible officer of the Govt. so that smaller work of the Corporation can be done more quickly; it is also to give some powers of supervision to the Government so that if anything is done wrongly the Government may intervene. So far as the other fuctions are concerned there was not so much criticism. Now I hope that I have met the points raised and hope that Bill will be accepted.

Mr. Speaker :— Now I put the motion and the motion is that the Gauhati Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1983 be taken into consideration.

(The motion is passed)

Mr. Speaker :— Item No. 9 (b). There is no amendment to the Bill. So, I put Clause 2 to 7 ; Clause to 7 do form pa-rt of the Bill.

Clause 2 to 7 form part of the Bill

Mr. Speaker :— Now I put clause 1, preamble, enacting formula and short title of the Bill.

Clause 1, preamble, enacting formula and short title of the Bill do form part of the Bill

Clause 1, preamble, Enacting Formula and Short Title of the Bill form part of the Bill

Now item No. 9(c). Shri Abdul Mahib Majumdar Sir I beg to move that the Gauhati Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1983 be passed.

Mr. Speaer :— Now Put the motion The motion is that the Gauhati Municipal Corporation (Amendment) Bill 1983 be power

(The motion is passed, the Bill is haussd)

Shri Benoy Kumar Basumatary :— Sir, before we proceed to the next item, under Rule 150 I intend to bring in a privilege motion against Shri Ranendra Narayan Basumatary, Miuster who has brought in certain

Government Bill 21st September,

charge against us which are not true.

Mr. Speaker :— If there is anything like this, hon'ble member should give notice

Shri Benoy Kumar Basumatary :— Sir under Rule 158, sub-clause (I)... (interruption by Speaker)

Mr. Speaker, The hon'ble member should give notice. Now item No. 10 a).

Shri Hiteswar Saikia :— Sir, I beg to move that the Code of Criminal procedure (Assam Amendment) Bill, 1983 be taken into consideration.

Shri Benoy Kumar Basumatary :— Sir, this Bill is regarding conferring, "in view of the extra ordinary circumstances, prevailing in the State of Assam, certain powers under the Code of Criminal procedure etc; etc. Sir this is a Bill to meet the exigencies of the situation here in this State which concerns all the law-abiding citizens of the State as well as others. This Bill is seeking to give more powers to the Executive Magistrates, and also to amend certain provisions of the Code of Criminal procedure Act. First, it seeks to give more power to the Executive Magistrates: Sir, under Art. 237 of the Constitution of India, many

powers are there, and here Art. 237 states 'Governor may, by public notification, direct that foregoing provisions of this Chapter and any rules made there under shall with effect from such date as may be fixed by him in that behalf apply in relation to any class or classes of magistrates in the State as they apply in relation to persons appointed to the judicial service of the State.'

Sir, the Constitution under Art. 237 has given power to the Governor that the Governor by his notification can give any power to any magistrate as he deems fit. Therefore, Sir, this Bill that is before us is not required. The Constitution has given ample power to the Governor and it is absolutely clear that the Governor may give any power to any magistrate or any classes of magistrates in the State. Therefore, Sir, this Bill, to me, is redundant. When something is provided in the highest law making book, that is the Constitution, I do not know why the State like Assam should bring in such a Bill defining as to how the Executive magistrates be empowered. Therefore, Sir, I believe that this Bill is a counter to Art. 237 of the Constitution. Again, Sir, if we go through many of the provisions of this Bill that is sought to be brought in here regarding

amendment of sec-197 of the penal Code. there is problem. The Indian penal Code is a law passed by the parliament and now I do not know whether we will have to have some clarifications from the highest law making Body of the country ie., the parliament, while empowering the State to amend the laws. We enquire into as to how the Govt. on under what power what power or authority the State Govt. now wishes to bring in an amendment which will alter the very character of the Indian penal Code. Again Sir, . . .

If we go through the same amendment of Section 197 i.e. Clause 5 (b) we find that it says " where an accused, either by himself or through a pleader, claims before a Court that he belongs to any class or category specified under sub-section (3) and that the offence alleged to have been committed by him arose out of any action taken by him while acting or purporting to act in or in connection with the discharge of his official duty, the Court shall forthwith stay further proceedings and make a reference to the State Government Sir, this is again to me a very confusing situation. Sir, Article 50 of the Constitution of India says "Separation of judiciary from executive The State shall take steps to separate the judiciary from the executive in

the public service of the State." Sir, the Constitution says that the judiciary will be separated and by implication it means judiciary will be independent of the executive. Now, this Bill seeks to make the courts subservient to the executive of the Government of the State. Therefore, a very serious situation has arisen through this amendment. Now Sir, if we go and study the Act, that is, Section 46 (1) we find it says "In making an arrest the police or officer other person making the same shall actually touch or confine the body of the person to be arrested, unless there be submission to the custody by word or action. "Again in (2) of Section 46 it says" If such person forcibly resists the endeavour to arrest him, or attempts to evade the arrest, such police officer or other person may use all means necessary to effect the arrest. "Again in sub-clause (3) of the same Section it is said "Nothing in this Section gives a right to cause death of a person who is not accused of an offence punishable with death or with imprisonment for life. "These are the things that this Government wishes to do. This Government wants to alter offences under the IPC or any other law for the time being in force punishable with imprisonment which extends to six months or with fine or with both. It is going to add so many new power to this Act that if we make serious of this

Act it seems to become a very frightening Act. Sir, if we go through Section 197 of the Ipc we will find this provision of the code itself is a serious matter. The original provision speaks of prosecution of judges and public servants. Sir, I draw your attention to the words "Prosecution of judges and public servants. Now by this amendment, the Government is seeking to prosecute judges, public servants and many other persons. Government will be so much powerful that it can prosecute, apprehend, put in jail any one they like. In Clause (5) it is said "where a complaint is made to a Court against a public servant belonging to any class or category specified under sub-section (3) alleging that he has committed an offence, the Court shall postpone the issue of process against the accused and make a reference to the State Government "Again Sir, if the Government officers or magistrates are acting against the interest of the Government or the State, the prosecuting authority will not be able to act against it. Now what happened during the last election fiasco ? In my sub-division I understand that 5 officers were discharged. To-day these officers are reinstated. Now complaint is made to the court against such officers. But while making the complaint it is likely to be made by a public representative; he may

not be always an M.L.A. He may be a Gaonburah or a social worker and so on. During this Session of the Assembly we have brought a number of complaints against so many officers. The accuselt has to make the complaint after making reference to the State Government. Now in Mangaldai Sub-division, in February last it is estimated that 500 people were murdered in Chowlikhowa chapari. This could happen because the district authority was not renderd any help by the junior officers, the E.A.C.s or the 1st class magistrates who were located at Mangaldai in S.D.O.'s office and they sided with the agitationists. Now under what rule Govt. discharged these people we do not know. Sir, the officers who do not consider the lives of the citizens important, we have no way to bring any charges against them. Now as a result of this section the accuser will be exposed and the Government in its own way, take time to make enquiries whether the charges are false or true. This will . . .

involve a lot of time, as a resul the effectiveness of the peace keeping process, the effectiveness of law and order of the Government will be underminod. Therefore, Sir, we have a lot of doubt for the real purpose in bringing this amendment. Then

if we refer to Clause 3 (1) "Notwithstanding anything to the contrary

contained in the Code, the Executive Magistrate may, in addition to Judicial Magistrates, exercise powers of remand under Section 167 of the Code." This Section 167 is again very powerful section, it refers to remanding of a person in Jail or where ever may be. It says "Whenever any person is arrested and detained in custody, and it appears that the investigation cannot be completed within the period of twenty-four hours fixed by section 57, and there are grounds for believing that the accusation of information is well - founded, the officer in charge of the Police Station or the police Officer making the investigation, if he is not below the rank of Sub-Inspector, shall forthwith transmit to the nearest Judicial Magistrate a copy of the entries in the diary hereinafter prescribed relating to the case, and shall at the same time forward the accused to such Magistrate." Sir, this is a very long clause in this book which covers almost 2 pages. But it is apparent that originally and ordinarily it is the Judicial Magistrate who is given the powers. By this amendment any Executive Magistrate will have the powers to remand. Now who are these Executive Magistrates. Sir, in Assam

there is a serious shortage of Executive Magistrates. Why this shortage ? There are atleast 200 300 S.D.Cs but they can never be found in their seats in their offices.. They are always going around the country-sides. If they are asked, they say they are to report in such and such places for law and order duties. They are not at all giveg time to attend to their revenue duties and entrusted to look after the law and order situation. Therefore Sir, there is a serious shortage of these Executive Magistrates in Assam. Recently we have gone through a Gazette notification that there are a lot of vacancies of Under, secretaries Deputy Secretaries in this Janata Bhavan Secretariat and a lot of Executive Magistrates. Therefore, Sir, I am afraid this conferment will spread powers thin amongst officers. With these powers conferred on them I doubt there may be hampering of work actually, the officers are entrusted to carry out I do not like to criticise the working of the Administrative Machinery but I must say that these S D C s do not get chance to undergo their required training. They are to pass certain examinations, they are to study certain penal code. But most of the S.D.Cs are not conversent with these rules. It may be stated that the State is under extraordinary circumstances but there

21st September

is definitely a danger of sedition and there is definitely a danger of terrorism, there is definitely the danger of maintaining normal law and order in the State. Even the Government Should have specified certain measures about the yard-stick of the officers to whom the powers of Executive Magistrate is going to be confered. Without the measuring yard stick, without some experience, without some amount of knowledge about the laws, if we go to empower these officers with the powers of Executive Magistratea, I think a situation will develop in the State which will counter the very purpose of these provisionus that this Bill has brought in, for instance Section 197. In this section there are already sub-clauses and by this amendment there will be added another 3 more sub-clauses and there will be a total of 7 sub-clausee Sir. I doubt the very character of Section 197 is going to be altered. But this alteration cannot be done. We therefore, put the question whether the Government has obtained the required authority to alter the very character of the Section 197 which is a All India Code. And in regard to power to grant bail, with reference to Section 439 of this Act, Sir, it is very interesting to note that - "A High Court or Court of Session may direct- [a] that any person accused to an offence and in custody be released on bail,

and if the offence is of the nature specified in sub-section [3] of section 437, may impose any condition which it considers necessary for the purposes mentioned in that sub-sections....." By this what does it seek to make ? It says "Notwithstanding anything contained in this Code, no person (a) who, being accused or suspected of committing an offence under any of the following sections, namely, Section 120B, 121, 121A, 122, 124A etc. under 450 of the Indian Penal Code. Therefore, Sir, this is a Bill which is going to alter the very Character of this main act and to my humble opinion this is a very serious matter and I think we should obtain highest legal expert's opinion before we proceed on changing the very character of the main Act. With these words, Sir, I oppose the passing of this Bill.

ଓ শ্রীমখুবা ডেকা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এই সদনত
আন্দোলনৰ ওপৰত বাজ্যাধিনত বি অশাস্তি হৈছে সেই অশাস্তিলৈ লক্ষ্য
ৰাখি শাস্তিৰ বাতাবৰণৰ কাৰণে বি আইন আনিছে সেই আইনৰ আমু
বিৰোধীতা কৰিছো। এই আইনৰ বিৰোধীতা কৰাৰ কাৰণ বহুত।
আমাৰ চৰকাৰৰ আজি ক্ষমতা আছে। চৰকাৰৰ হাতত বৰ্তমান যিথিনি
ক্ষমতা আছে সেই ক্ষমতাই ঘথেষ্ট। তাৰ ওপৰত আকো আইন পাচ
কৰি সুকীয়া ক্ষমতা অনাৰ কাৰণ উপলক্ষি কৰিব পৰা নাই। কাৰ্য্যবাহী

দণ্ডাধীশ বিলাকে ঘোরা নির্বাচনৰ সময়ত কি কৰিছিল আমি ইয়াৰ
আগতেও সদৰতে কৈছিলো। এই সকল হাকিমেই পিঙ্কস্কলক পলোৱা
বাস্তা দেখুৱাই দিছিল যে আজি তোমালোকক নি পলিং অফিচাৰ বা
প্ৰিজনইডিভ অফিচাৰ কৰিব পৰা হব পাৰে। তোমালোক পলোৱা
গাউত সোমাই কৈছিল বাইজনসকল আপোনালোক শলাওক। হাইস্কুলৰ
পিঙ্কস্কলক বাহৰ তঙ্গীত নি ঠাই দেখুৱাই দিছিলৈ ইয়াত থাকক বুলি।
এই হাকিম সকলেই নির্বাচনৰ সময়ত যথেষ্ট অন্যায় কৰিছিল। নির্বাচনত
আমি তেওঁলোকক দেখিবলৈ নাপালো। বৰং শান্তিবহে স্থষ্টি কৰিছিল।
শান্তিৰ বাতাবৰণ স্থষ্টি কৰিবলৈ তেওঁলোকক নিয়া হৈছিল। বৰং অপ্রী-
তিকৰ ষট্টনাৰহে স্থষ্টি কৰিছিল, তেওঁলোকৰ সমৃখতে দলং জ্ঞানাইছিল।
কোনোবাই 'দেখি' যদি কয় যে চাৰ অমুক ঠাইক দলং জ্ঞানাইছে হাকিমে
কয় জ্ঞানাবলৈ দিয়া এওঁলোক অকল 'ফাঁষ্ট' ক্লাচত উঠি ইকালে সিকালে
ঘূৰি ফুঁবে। এওঁলোককেই যদি আকেৰ ক্ষমতা দিয়া হয় পৰিস্থিতি আকেৰ
বেয়া হব। নিৰ্বচনৰ পাচতো বছত ঠাইত বছত ধৰণৰ কথাই চলি
আছে। বাজ্জ্য চৰকৰে শান্তিব বাতাবৰণ স্থষ্টি কৰিব পৰা নাই।
শান্তিব বাতাবৰণৰ কাৰণে শাসনাধিকৃতি দলে ধিৰাটি সভা পাতিলে।
আমি ভাল পাইছিলো কৱণ বছত বাইজ উপস্থিত হৈছিল। আমি
বেয়া পোৱা নাইশো। কিন্তু শাসনাধিকৃতি দলে কৰাৰ নিচিনাকৈ
বিভিন্ন বাজ্জনতিক দলৰ লোককো মেলমিটিৎ কৰিবলৈ সুবিধা দিয়ক।
আমি সকলোৱে অগ জাগি মিটিং কৰো। দহ হাজাৰ কিয় পঞ্চাশ হাজাৰ
মাঝুহ গোট খুৰাও। আৰু উচ্চস্বৰে কম যে দেশত শান্তি লাগে সেই সুবিধা
আমাক দিয়ক। বড়িয়া মহকুমা যেভিয়া উকোখন কৰা হৈছিল পঞ্চাশ
হাজাৰ লোক উপস্থিত আছিল অথচ সিদিবা বড়িয়া বক আছিল।
সেইটো কেৱল বাজ্জাবৰণ সুবিধা দিয়াৰ কাৰণে। অথচ আমি বিৰোধী
পক্ষই এখন মিটিং নোৱাৰে কৰিব। এশ চোৱালিশ ধাৰা চলি আছে। যোল্ল

ताविथे विहंडियात गणसंग्राम परिषदे प्रकाश्य भारे मिटिं कविले ताते एश चोराळिश धारा आचिल । तेंडोलाके केनेकै अहुमति लय आमि नाजानो । प्रकाश्य भारे तेंडोलाके कले कमलपूर अङ्गलव बाइज बुर्क । इयातकि आन्दोलन नाइनेकि १ यदि आन्दोलन आचे एम-एल-ए सकले प्रकाश्य भारे केनेकै घूरा पका कविव पाविछे ? एই बिलाक कथा कले चरकाव पक्षव मात नाई । आमि मिटिं कविवैले अहुमति लागे । किस्त गणसंग्राम परिषदे मिटिं कविले अहुमति नालागे । अहुमतिओ यदि आपुनि लवलै याय बमेओ त्रिशटा टका खरच हव । एच-डि-चिर परा लागिव । थानाव परा आनिव लागिव । हाफिमव ओचरलै आहिव लागव । एनेकै बागवा बागवि कवाव पिचत तिनि दिनव पिचतहे अर्डाव हय । गतिकै आमि मेस १मिटिं कविवैले सुविधा पाम क'त । कंग्रेष दले येनेकै मेल मिटिं कवाव सुविधा पाहिछे । मातृह आनिवैले सुविधा पाहिछे आमाक सुविधा दिलेओ आमि आनिव पाविम । बाइज आहिव । बाइज आन्दोलन कवा नाई । आन्दोलन दिये केनेकै सिदिनाथन उत्तरलक्ष्मीमपूरत एञ्जन मविछे नहय । आकू दिये केनेकै सिदिनाथन उत्तरलक्ष्मीमपूरत एञ्जन मविछे नहय । आकू मारिव । गतिकै बाइजे आन्दोलनत योग दिया नाई । छंकावव भयज्ञहे आचे । गतिकै आमि सकलोरे ओलाई आहि आको नतुनकै छंकाव दिव लागिज । तेतिया निश्चय आन्दोलन नाथाके । मोर घवत एच-आव-पि बाहिनी आचे । तारे तिनिजने पोचाक पिंक्हियेइ घूरा घूरि कवि आचे । लगत बन्दूक बाकद अमाचिल । तेंडोलाक फूरा देथि एचाम वेटेलियानव एजन कर्म्मायेये, नियुक्ति पोरा कर्म्मायेये चुपी आचिल । देथा पाई तिनिजाई कायाव कविले । एजनव बुक्त, एजनव पिठित आकू एजनव हातत लागिल । एই कथाटो सिदिना महिं

মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ক জনাইছো কিন্তু আজিলেকে তাৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। শাস্তি পোৱাৰ সলনি তেওঁলোকে টিমিলবিজাই আছে। অৰ্থাৎ কাম কৰি আছে। গতিকে চৰকাৰৰ যিমানে আইন নকৰক কিয় চৰকাৰৰ কাৰা নজৰ নাথাকিলে এই বিলাক ফলৱৰ্তী নহয়। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি এতিয়া বিপোর্ট পাইছো যে বহুত আন্দোলনকাৰী যে এতিয়া এম-এল-এৰ লগত ঘূৰি ফুৰে। তেওঁলোকে এম-এল-এ সকলৰ ঘৰতে আশ্রয় কৰে। আইন বিৰিলে কি হব ? আন্দোলনকাৰী সকলক পুলিচেও এতিয় ধৰিব নোৱাৰে বিয়নো এম-এল-এৰ লগত ঘূৰি ফুৰে। গতিকে ইয়াত এম-এল-এ সকলে আন্দোলনৰ বিৰুদ্ধে কৈ আকো আন্দোলনকাৰীৰ লগতে লগ লাগি থকাৰ কি যুক্তি থাকিব পাৰে। ইয়াৰ ফলত এতিয়া পুলিচ সকলো নিকপাহত পৰিছে। তেওঁলোকে কয় ধৰিম কাক ? বৰ বৰ জীড়াৰ সকলৰ লগত আন্দোলনকাৰী সকল ঘূৰি ফুৰে। মাৰ্ডাৰ কেচৰ ইনভণ্ড থকা সকলে নেতা সকলৰ লগত ঘূৰি ফুৰে। গতিকে আমি কাক ধৰিম। বিদেশী বহিস্থাবৰ কাৰণে যি আন্দোলন চলিছিল সেই আন্দোলনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিততে আমি বামপন্থী দলসমূহে নিৰ্বাচনক সমৰ্থন জনাইছিলো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰৰ লগত, গৰ্ভনৰৰ লগত চুক্তি-বন্ধ হৈ নিৰ্বাচনত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলো সঁচা। আমি ভাৱিছিলোঁ আন্দোলন দমন কৰিব পাৰিম। কিন্তু আজি এনেকুৱা এটা অৱস্থা হৈছে যে কৰ্মচাৰী সকলৰ নিৰাপত্তা মোহোৱা হৈ গৈছে অৰূপ তেওঁলোকৰ হংকাৰৰ কাৰণে মাঝুহে ভয় থাইছে। সিদিনা পঞ্চায়তৰ শপত গ্ৰহণ অহুষ্ঠান আছিল তাত আন্দোলনকাৰী কেইজনমান লৰাই লাঠী, জোঁ লৈ আক্ৰমন কৰিলে, মাৰথৰ অৱশ্যে কৰা নাই। মই নিজেই এখন এজাহাৰ লৈ থানালৈ গৈছিলোঁ। থানাৰ 'অ', চিয়ে কলে এজাহাৰ দিব মাজাগে যাওক, মই তেওঁলোকক চিনি পাঁওঁ, চাম বাক'। পৰহি-

সুট্টিৰে মমতাজ আলৌ বুলি এজন মানুহ ঘৰৰ পৰা আহি থাকোতে কেউজন মান লৰাই মূৰভে কোৱালে। আমাৰ অঁচিক জনোৱাত তেওঁ কলে “চাল বাক”। কিন্তু আজিলৈকে কোনো বিচাৰ হোৱা আমি দেখা নাই। সিদিনা অসম বক্ষ হৈ গল। সেই বক্ষ শুল্ক অঞ্জেখৰ তজন ইঞ্জিনীয়াৰে দোকান বক্ষ কৰাত আগি গল। পুলিচে এজনক কোনোমতে ধৰিলে কিন্তু ইজন পলাই গল। কিন্তু আজিলৈকে ডেঙ্গোকৰ কোনো বিচাৰৰ ব্যৱস্থা আমি দেখা নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়, আন্দোলন বিদি বক্ষ কৰিব লাগে আমি কৰিব। আমাক সুবিধা দিয়ক। আমাৰ বামপঞ্চী দলক মেল মিটিং কৰাৰ সুবিধা দিয়ক। আপোনাঙ্গোকে বহুত পেট্রল, ডিজেল পুৰিজে, বহুত খৰছ কৰিলে। আমাক মাত্ৰ সুবিধা দিয়ক শদিয়াৰ পৰা ধূবুৰী-লৈকে মানুহ আনি আমি দেখুৰাম। গুৱাহাটী মানুহ আৰু জাল নিচানৰে ভৱাই দিম। জালে জাল কৰি দিম এই গুৱাহাটী চহৰ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বহুত মানুহৰ হাত কাটিলে, ভৰি কাটিলে, আৰু বহুতক হত্যা কৰা হল, কিন্তু তথাপিতো আমি পৰাজয় মনা নাই। আমি এজন মৰিম হাজাৰ হাজাৰ জন ওলাব। আমি কোকো কেয়াৰ নকৰোঁ। ১৯৩৮ চনৰে পৰা ষুজি আহিছো, ষুজি থাকিম। সেই সময়ত মই জেলতো সোমালো কিন্তু কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত লিষ্টত মোৰ নামটো নোলাল। জেলত মই ঠিকেই সোমালো কিন্তু লিষ্টত নাম নাই। কিন্তু আমি আন্দোলন দমন কৰিবই আগিব। সেইবাবে আমি পুলিচে ওপৰত কঢ়া নজৰ বাখিব আগিব। তেওঁলোকৰ এটা অন্যাই ডাঙৰ হৈছে। কাৰণ গাণত বিলাক চুৰিটাৰী কেচ হয় সেইবিলাক ডেঙ্গোকে এতিয়া সব নোৱাৰা হয়। সেয়ে ডেঙ্গোকৰ শোকচান হৈছে। আগেয়ে এজন ডাৰোগা বা এছ, আই, এ এই বিলাক কৰে। কিন্তু এতিয়া তেনে কৰিব নোৱাৰে। কাৰণ ডেঙ্গোকৰ প্ৰাণৰ ভয়। কেচ

বিলাক সব নোরাৰা কাৰণে তেওঁলোকৰ বাহিৰা আয়ৰ পথ বন্ধ হৈছে।
সেয়ে তেওঁলোক এইবিলাকত কোনো আস্থা নেদেখুৱায়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বলত্তো কন্ঠ'চাৰীক বৰ্থাস্ত কৰা হৈছে
আকো পুনৰনিৰোগ কৰা হৈছে। বদলিৰ আদেশ দিয়া হয় আকো
কিবা কাৰণত স্থগিত কৰা হয়। এইটো কি বেমাৰ? এই বেমাৰ ভাল
কৰিব মোৱাৰিলে আল্দোলন দমন কৰিব নোৱাৰি। বদলি যদি
কৰা হয় তেনেছলে সেই আদেশ সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগে—লাগে ভূলেই
হওক। অয়োজন হলে পিচ্ছ আকো স্থগিতকৰণ পিচ্ছ কৰিব পাৰে।
কিন্তু লাগে লাগে স্থগিত হোৱাৰ কাৰণে কি? মই ভাবো এইবিলাক
সকলো টকাৰ কাৰবাব। (সদৰ্নত হাহিৰ ৰোল) মোৰ আকো
মুখ্য টকাৰ কথাহে আহে।

মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক মই অহুৰোধ কৰিছো যাতে এধাৰ বদলি
হলে সেই বদলিৰ বিকল্পে ঘিমান বিধায়ক বা ডাঙৰ নেতৃত্ব নাহক কিয়
তাক স্থগিতকৰণ কৰিব নালাগে। এই কন্ঠ'চাৰীসংলেই আল্দোলনকাৰী।
তেওঁলোকৰ পক্ষে ইমানকৈ লাগে কিয় মই বুজিব পৰা নাই। আজি
দিশপূৰলৈ হাজাৰ হাজাৰ মাঝুহ আহে। এই মাঝুহ বিলাক ভিতৰে
আনকি নৰহত্যাকাৰী পৰ্যন্ত আহে। অথচ তেওঁলোকে চিমেণ্টৰ ব্যৱসায়
কৰিছে আনকি চাকৰিও পাইছে। ছা আল্দোলন কৰিলে যে চাকৰি
পাৰ নালাগে মই সেইটো কোৱা নাই। কিন্তু ঘিমকলৰ ওপৰত অভি-
যোগ আছিল সেইবিলাকৰ ওপৰত দিচাৰ নহয় কিয়। চৰকাৰেই
যেত্তী সকলো চোলক কন্ঠ'চাৰী সকল ভেনে হৰই। গুৱাহাটী উপা-
আয়ুক্তৰ বিকল্পে বলত্তো বলত কয় কথা। মই অৱশ্যে বেয়া নাপাও।
বলত্তে কয় কিয় খেদোৰ পৰা নাই? আজি বাৰ সহাই কিয় ছাইক নকৰে?
তাৰ কাৰণ আহে। কাৰণ উপায়ুক্তই বল ঠাইত নানা বকমৰ ঘটনা

षट्ठाई आहे। गतिके खात्रमार केंद्र आहि वहतो उकीलव हातत परिचे आक तेंडुलोकव आय वाढिछे। सेये आजि वार सहाइ अग्निहोत्रीक खेदिवर कावणे आलोलन नकरे। अग्निहोत्री थाकिले तेंडुलोके ताळ पाय, कावण ब्यरसाय वाढे।

आजि समवाय विभागव कम्यूनिटीची सकलक आमि दूरमहा दिष्ठो। आईमारी स्कूलव शिक्षक सकलक दूरमहा दिष्ठो। भाविष्यो तेंडुलोक आमाव जगत आहे। किंतु नाही। कलेजव एफेचाव सकलोके दूरमहा दिष्ठो। तेंडुलोको आमाव जगत नाही।

माननीय अध्यक्ष :— आपुनि अकनमान विलधनव विषयाले आहक।

श्रीमथूरा डेका :— आইनव कथात कवळे गले वहत व्याख्या ओळाय। अध्यक्ष महोदय आजि नवहत्याकारी सकलको एवढाव पिचिते थासाच दिया हय। वह ठाइत बोमा फुटिल वह माझुह मविल किंतु एको विचाव नहम। पुलिच विभागटो मह भावो आमाव हक्के आहे। किंतु ग्राचलते तेंडुलोक आमाव जगत नाही। पुलिच कृत्पक्ष सजाग थाकिले देशत एই उंटाङले चलिव नोवारे। १९४८ चनात आमि आलोलन करिछिले। चबळावव विकद्दे। किंतु तेतिया आमि पर्वते पाहारे, पाक-घरत चांगत लुकाइव सारिव नोविछिले। भात थाई थका अरस्तात थवि निव आमाक पिटिछिल। कमिउनिष्ट माझुह पालेह थवि नि पिटिछिल। तेतिया केनेकै तेंडुलोके आमाव अनुसन्धान पाइছिल? किंतु आजि ये पुलिच विभागे एको अनुसन्धान लेपाय, इयात किवा एटा दोष निश्चइ आहे।

(हाहि)

माननीय अध्यक्ष महोदय, आमाव प्रशासनत ये सकल शोक

আছে তেওঁলোকৰ কথাবোবো মন কৰিব লগ্নীয়া । তেওঁলোকক যেতিয়া কিবা এটা অভিযোগৰ কথা সোধা হয় তেতিয়া তেওঁলোকে সক লৰাই মূৰ খজুৱাই একেবাৰে নিদ্ৰ'ষ্টী লৰাৰ দৰে যি ধৰণে উত্তৰ দিয়ে আমাৰ এই বিষয়া কম্পচাৰী সকলেও একেবাৰে নিদ্ৰ'ষ্টী মাছুহৰ দৰে কথা কয় । কিন্তু তেওঁলোকৰ এনে ধৰণৰ কথাক যদি আমি বিশ্বাস কৰেৣ তেনেহলে আমি ভুল কৰা হব । কাৰণ তেওঁলোকে কথা কয় এটা আৰু কাম কৰে এটা । সেইকাৰণে এই বিষয়া-কম্পচাৰী সকলৰ কাম কাঞ্জৰ গতি বিধি লক্ষ্য কৰিব লাগে আৰু সেইমতে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লব লাগে ।

আজি আমি কেৱল আন্দোলনৰ কথা কৈ থাকিলেই নহ'ব । তাৰ লগে লগে আমাৰ বিবেৰ কৰিবলগ্নীয়া কাম সেই কামবোধতো আমি মনোযোগ দিৰ লাগিব । আজি গুৱাহাটী পৌৰ নিবাচন ঘোষণা তাকে চৰকাৰীকৰণ কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে । কিন্তু তাকে নকৰি যদি নির্বাচন পত্তা হয়েতেন তেতিয়া হলে ইয়াৰ নির্বাচন স্বুকলমে হৈ গলহেতেন । গুৱাহাটীৰ লৰা-ছোৱালীয়ে নামতহে আন্দোলন কৰে হাতে কামে নকৰে । ইয়াৰ অভিভাৱকবোৰ অতি চতুৰ । তেওঁলোকৰ লৰা-ছোৱালী কেতিয়াও আন্দোলনলৈ ঘাৰলৈ নিদিয়ে । কিন্তু তাকে নকৰি আমাৰ চৰকাৰে অযথা ভয়ৰ সন্দিহাদ হৈ এই ব্যৱস্থা হাতত লব খুজিছে । আমি যদি আজি সকলো কথাতে ভয়ৰ বসৰতৌ হৈ থাকো তেনেহলে গণতান্ত্রিক পদ্ধতিৰেকাম কৰিবলৈ আগুৱাই যাম কেনেকৈ ? কেইদিন মান আগতে মই মোৰ ঘৰৰ শুচৰত বিজুলি টেলফৰমাৰ এটাই মাজে মাজে হিলে ঘৰাৰ কাহিনী এটা কৈছিলো । আছলতে তাত বিজুলিসৰবাহৰ বিজুলি ঘটাৰ ফলততেনেকৈ হিলে মাৰে কিন্তু সেইটো ছাত্ৰ সহাৰ বোমা বুলি আমি ভয়তে পেপুৱা লাগিছিলো । আৰু কোন কেনি পলাই ফাট মাৰিছিলো তাৰো দিহা নেপাইছিলো । সেইদৰে ক'ব'ত কিবা

এটা কাৰণত যদি ২-১ জন মাহুহৰ দোৰাদৌৰি হয় তেওঁয়া ছাত্ৰ সন্থাৰ লৰাই মাৰিবলৈ খেদি আহিছে বুলি আমি পলাত্ৰ। গতিকে এনেবোৰ মনোভাৰ আমি অতি সোনকালে ত্যাগ কৰিব জাগিব। আজি আমাৰ চৰকাৰে পঞ্চায়ত আৰু সমবায়ৰ নিৰ্বাচন স্থগিত কৰি সেইবোৰত এডহক কমিটি কৰিছে তাৰ পিচত আমাৰ মন্ত্ৰী মহোনয়ে চিন্তা কৰিলে যে এতিয়া শান্ত পৰিবেশ ঘূৰি আহিছে গতিকে অতি কম দিনৰ ভিতৰতে এইবোৰৰ নিৰ্বাচন অনুস্থিত কৰা হব। এইবোৰ শুনি আমিও ভাল পাইছিলো। কিন্তু তাৰ মাজতে আকো কোনে বুদ্ধি দিলে আৰু তয় দেখালে নিৰ্বাচন পতাটো বন্ধ হল আকো এডহক কথাটো আহিল। গতিকে এনেবোৰ ওলট পালট আৰু পৌৰ নিগমৰ যি খন বিল সেইখন আমি মানি লব মোৰাবো আৰু আগৰ বিধন আইন সেইখনকে বাহাল বাধক।

অধিক মহোনয়, মোৰ আৰু কিছু কথা কৰলগীয়া আছিল কিন্তু আপুনি বাবে বাবে আপত্তি কৰাৰ কাৰণে মই দৃষ্টাবধান কৈয়ে সামৰণি মাৰিম। আমি জানিবলৈ পাইছো যে চৰকাৰে অহা অস্ট্ৰোৰ মাহৰ পৰা বিদেশী বহিক্ষৰণৰ কাৰণে কাম হাতত লব। বিদেশী বহিক্ষৰণৰ নামত চৰকাৰে যিবোৰ ব্যৱস্থা হাতত লব খুজিছে সেইবোৰ যদি সচাকৈয়ে কাৰ্য্যত ৰূপায়িত কৰিব পৰা হয় তেন্তে মই ভাবো অসমত বিদেশী নোহোৱা হব এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে বিদেশী অনুপ্ৰবেশ নোহোৱাৰ কাৰণে আমাৰ সীমান্তত তাৰ কাটাৰ বেবদিয়াৰ কথা ভাবিছে কিন্তু এই তাৰ-কাটাৰ বেবে কিমান বিদেশীক বোধ কৰে সেইটো চিন্তা কৰিবলগীয়া কথা। তেওঁলোকে তাৰ-কাটা বেব পাৰ হৈ নাহিৰ পাৰে কিন্তু ওপৰৰেৰে এৰোপনেৰে আহিলে তেওঁলোকক কোনে বাধা দিব?

(সদনত হাহিৰ বোল)

যদি আমাৰ ব্যৱস্থাবোৰ এনেকুৱাই হয় তেনেহলে আমি বিদেশীৰোধ

কনেকৈ কবিম ? আৰু ছাত্ৰ সহাই বা আন্দোলন ত্যাগ কৰে কেনেকৈ ?
সেইকাৰণে এই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো আজি আমাৰ আগত যিবোৰ
কাম সেই বোৰ উচিত মনোযোগ দি কাম কৰিবলৈ ললে আৰু বিদেশী
বিভৱণৰ নামত যিবোৰ ব্যৱস্থা হাতত লব খুজিছে সেইবোৰ সুচিস্তিত
ভাবে হাতত লৈ ঘদি প্ৰকৃত বিদেশীক বহিস্থাৰ কৰিব পথা হয় তেনহলে
দেখিব আজি ছাত্ৰ সহা আৰু গণসংগ্ৰাম পৰিষদে যি আন্দোলন কৰিছে
সি এৱেয়েই নাইকীয়া হব আৰু চৰকাৰৰো ভয় নোহোৱা হব ।

মাননীয় অধ্যক্ষঃ— এখনৰ শুপৰতে ইয়ান আলোচনা হলৈ কি হব ?

শ্রীমথু বা ডেকা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই আইন থন
অনাৰ ক্ষেত্ৰত কিয় এনে হৰলৈ পালে ? কিয় আজিও নিষ্পত্তি হোৱা
নাই ? চৰকাৰৰ যি হয় হব কিন্তু সেই সকলক খালাচ দি দিয়ে ।
শিৰসাগবত ৬ জন বিয়া যাত্রাক হত্যাকাৰিলে কিন্তু কতা এজনকোটো ধৰিব
নোৱাবিলে । প্ৰাথ সাৰথীৰ হত্যাকাৰীকো ধৰিব নোৱাবিলে । আজিলৈকে
গুৱাহাটীতেই আছে । এনেধৰণৰ হত্যাকাৰী সকলক ধৰাৰ ব্যৱস্থা কৰক ।
পুলিচক পুৰস্কৃত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰক । বিষয়া সকলক সুবিধা দিলে
আন্দোলন সাম কাটিব । ইয়াৰ কাৰণে আৰু এখন সুকীয়া আষ্টন কৰাৰ
কোনো অয়োজন নহব । একজি কিউটিভ মেজিষ্ট্ৰেট সকলৰ অৱস্থা আকো
সেই আগৰ দৰেই হব । যোৱা নিৰ্বাচনৰ সময়ত আমি এই বিলাক
দেখা পালোৱেই । আমাৰ ভয় লাগে সেইকাৰণেই মই এই বিলাক
কথা কৈছো ।

মাননীয় অধ্যক্ষঃ— মাননীয় সদস্য জনে একেটা ফৰ্থাকেই কৈ
আছে । একেটা বন্ধৰ্যকে বিপিট কৰি থাকিলে কিমান অন্যায় কৰাৰ হব
আপোনিয়েই ভাৱি চাওকচোন ।

শ্রীমথুৰা ডেকা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ে কলে যেতিয়া মই
সামৰিলো আৰু।

*শ্রীহেমেন দাস :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলখন উৎপাদন
কৰাৰ লগত আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ঘিটো বিৱৃতি দিছে এই
আন্দোলন সংক্রান্তৰ ঘটনাৱলীয়েই হৈছে এই খন বিল উৎপাদনৰ প্ৰথম
ও প্ৰথান কাৰণ। এই আন্দোলন সম্পর্কে মূল্যায়ণ এতিয়াও আমাৰ শেষ হোৱা
লাই। মই আগতেও কৈছো যে, এই আন্দোলন অসমীয়া জাতিৰ কল্যাণৰ
কাৰণেও নহয়, অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ কাৰণেও নহয়। অসমীয়াৰ
উন্নয়নৰ কাৰণেও নহয় লাহে লাহে প্ৰমাণিত হৈ আহিব এই আন্দোলন বিদেশী
খেদোৰ কাৰণেও নহয়। কেইদিন মানৰ আগেয়ে আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী
মহোদয়ে বিদেশী চিনাত্তকৰণ আৰু বহিস্কৰণৰ কাৰণে ‘ট্ৰিবুনেল’ গঠন কৰাৰ
ঘোষনা দিলে। লগে লগেই আন্দোলন কাৰী সকলৰ পৰা ঘোষনা দিয়া
হৈল যে, এই ‘ট্ৰিবুনেল’ পাতিবলৈ দিয়া নহব। ইয়াৰ উদ্দেশ্য কি আছিল?
বিদেশীৰ চিনাত্তকৰণ : বিদেশী চিনাত্তকৰণ হব নিদিয়ে। বিদেশী বিভাৰণ
আন্দোলনটোৰ যে মুখৰ কথা সেইটো প্ৰমাণিত হৈ আহিছে। বিদেশী
বিভাৰণ আন্দোলন বুলি কৈ কোনোবাই যদি এই বিদেশী বিভাৰণ
কৰিবলৈ ওলায় তেজিয়া হলে, তাক বাধা দিছে। কিন্তু এই আন্দোলনটো
আৰম্ভ হৈছে বিদেশী বিভাৰণৰ নামত হৈ সচাকৈয়ে এই ৰাজ্যখনৰ
আইন শ্ৰেণীৰ নামত এটা বিৰাট সমস্যাই দেখা দিছে।

এইটো অত্যন্ত সচা কথা। গোটেই ৰাজ্যখনতে কিছুমান কথা
হয়তো ইয়াত কৰনোৱাৰি, কলে বিচাৰ বিভাগৰ বিৰোক্তে ঘোৱা বুলি কৰ।
কিন্তু বিচাৰ বিভাগ এটা সমালোচনাৰ বাহিৰত থাকিব নোৱাৰে।

সংবিধানৰ ত্বিনিটা থাৰা, --- ন্যায় পালিকা, কাৰ্য্যবাহী আৰু
আইন প্ৰণয়ণ --- এই ত্বিনিটা বিভাগৰ ওপৰত সমালোচনা কৰাৰ
অধিকাৰ সদৰূপ নিশ্চয় আছে। বিচাৰ বিভাগৰ সম্পর্কে এনেধৰণৰ অংশ
উঠে। যিকোনো বিভাগেই হওক, সি শ্ৰেণী স্বার্থৰ লগত সংস্কৃতিপূৰ্ণ।
শ্ৰেণী স্বার্থটোকেনেকৈ ৰক্ষা কৰিব পাৰি সেই প্ৰশ্নটোৱেই আজি অথম
ও প্ৰধান অংশ হৈ দেখা দিছে। তাৰ কাৰণেই সেই কামটো কৰি
থাকিব। আজি অশান্তি অৱস্থাৰ সংষ্টি হৈছে, কাৰ ক্ষতি হৈছে? যি
সকল শান্তিপ্ৰিয় মাহুহ, যি সকল গণতন্ত্ৰত বিশ্বাস কৰা লোক আৰু যি
সকলে প্ৰগতি বিচাৰে, যি সকল প্ৰগতি বাদীলোক এই সকলৰ। এই
শ্ৰেণী কেইটাৰ ক্ষতি হলে এই চিত্ৰে কেইটাই বৰ বেছি ভয় মকবে।
এই বিভাগে কি বিচাৰে? কাৰ স্বার্থত এই বিভাগ গঢ়িত হৈছে? শ্ৰেণী
স্বৰ্থাৰ কাৰণে। অসমত শ্ৰেণীস্বার্থ কুন্ত হোৱা নাই। চাহবাগান বিলাক
এদিনো বন্ধহোৱা নাই। কোনো দিনে বন্ধ হোৱা নাই। আজি চাৰিওটা
ৱছৰে চাহবাগান বিলাকৰ এপছাও ক্ষতি হোৱা নাই। অসমত থকা
১০৪ থন চাহবাগানৰ অথৱৰে ক্ষতি হোৱা নাই। তেওঁবিলাকৰ স্বার্থ
ৰক্ষাই হৈ আছে। আজি ক্ষতি কাৰ হৈছে? সাধাৰণ মাহুহৰ হৈছে।
আন্দোলনকাৰী সকলৰ লগত জড়িত থকা সকলৰ ক্ষতি হৈছে। ডাঙৰ
সকল হত্যাৰ কেছত পৰা নাই আন্দোলনৰ নেতৃবৃন্দ। পৰিল কোন ১---
পাৰিলে লক্ষ্মী পুৰৱ, সবভোগৰ, কৈঠালকুছিব লৰা কেইটামান। সাধাৰণ
শ্ৰেণীবোৰ সকলো ফালৰ পৰাই বঞ্চিত হৈ আছে।

আজি বিচাৰ বিভাগটোৰ অল্প ইফাল সিফাল কৰি ৰক্ষা কৰিব
পাৰিমনেকি? শান্তি-শৃংখলাৰ লগত জড়িত থকা সকলে কি কয়? হস্তি
কাৰীক শ্ৰেণীৰ কৰিবলৈ কয়, ৰাতিটো ঘূৰি ঘূৰি ত্বিনিটামান
বজাত দোষীক শ্ৰেণীৰ কৰিলো, ১০ বজাত কৰ্টত হাজিৰ কৰিলৈ আৰু তাৰ

পিছত দেখা পাম যে, ১২ বজাত আমাৰ চকুৰ আগেদিয়েই বুকু ফিল্ডাই গপ-গপটৈকে গুছি ঘায়।

হত্যাকারীক জ্বেলত সোমালিও কেতিয়াবা শুনিম যে, হত্যাকারী জ্বেলৰ পৰা পলাল। আজি যিথন আইনৰ সংশোধন আনিব বিছৰা হৈছে তাৰ দ্বাৰা কেৱল জামিন দিয়া ব্যৱস্থাটো ইফাল-সিফাল কৰিব বিছৰা হৈছে মাথোন।

Mr. Speaker :— The hon. member will resume his speech tomorrow. The House stands adjourned till 10 a.m. tomorrow the 22nd September, 1983.

ADJOURNMNT

The Hous this rose at 5 P.M. and stood adjou-
rned till 10 AM on Tharsday the 22nd Sepleuaher
1983.

Dated Dispur,
the 21st September, 1983.

P. D. Barua
Secretary,
Assam Legislatuve Assembly,